תחרות המחזות
של **קרן ארדיטי**
2019

יחסי יהודים ערבים – זיכרונות ונוסטלגיה

Jewish and Arab Relations – Memories and Nostalgia

العلاقات بين اليهود والعرب – المذكرات والحنين إلى الماضي

Rapports Juifs-Arabes – souvenirs et nostalgie

קרן ארדיטי לדיאלוג בינתרבותי
The Arditi Foundation for Cultural Dialogue
مؤسسة أرديتي للحوار بين الثقافات

משרד סגן הנשיא אוניברסיטת תל אביב
Office of the Vice President Tel Aviv University
مكتب نائب الرئيس جامعة تل أبيب

יחסי יהודים ערבים –
זיכרונות ונוסטלגיה

Jewish and Arab Relations –
Memories and Nostalgia

العلاقات بين اليهود والعرب –
المذكرات والحنين إلى الماضي

Rapports Juifs-Arabes –
souvenirs et nostalgie

המחזות הזוכים בתחרות המחזות
של **קרן ארדיטי** 2019

קרן ארדיטי לדיאלוג בינתרבותי
The Arditi Foundation for Cultural Dialogue
مؤسسة أرديتي للحوار بين الثقافات

משרד סגן הנשיא אוניברסיטת תל אביב
Office of the Vice President Tel Aviv University
مكتب نائب الرئيس جامعة تل أبيب

תרגמה לערבית: מיכל סלע
תרגמה לצרפתית: סילבי מאיר
עיצוב ועימוד: מיכל סמו־קובץ, המשרד לעיצוב גרפי

© כל הזכויות שמורות

אין להדפיס ללא אישור בכתב מבעלי הזכויות כל חלק מהספר הזה,
אין לייצרו מחדש או להשתמש בו בכל צורה שהיא, אלקטרונית או מכנית,
או באמצעים אחרים הידועים כיום או שיומצאו בעתיד, כולל צילום
או הקלטה, או בכל סוג של מאגרי מידע.

יצא לאור בשנת תש״ף – 2019

Metin Arditi of the Arditi foundation

Mr. Metin Arditi, the head and founder of the Arditi Foundation, is a Swiss citizen of Turkish Sephardic origin, and lives in Geneva. He is a well-known author and a philanthropist. In 2012 he was named Goodwill Ambassador of UNESCO, and in 2014 UNESCO nominated him as a Special Envoy for Intercultural Dialogue.

The Arditi Foundation awards annual prizes to graduates of the University of Geneva and the Swiss Federal Institute of Technology. It has purchased a landmark theater, the Cinema Manhattan, which it transformed into the Auditorium Foundation Arditi and offered to the University of Geneva.

Arditi is the founder of “The Instruments of Peace Foundation”, which offers musical education to children of Palestine and Israel. He is also a member of the Foundation Board of the Music Conservatory of Geneva.

תוכן

פתח דבר		7
1		
עברית	כרמית דגני / **אנטייטלד**	9
عربيه	كرميت دچاني / **أن-تايتيلد (بدون عنوان)**	32
Français	Carmit Degani / **Untitled**	54
2		
עברית	רותם בכר / **אנחנו זוכרים**	79
عربيه	روتِم بخار / **نتذكر**	97
Français	Rotem Bachar / **We remember**	114
3		
עברית	עדי ברודסקי / **תקועים**	133
عربيه	عدي برودِسكي / **عالقون**	149
Français	Adi Brodeski / **We are Stuck**	164

פתח דבר

תשע״ט היא השנה החמישית לקיומה של התחרות, הפתוחה בפני סטודנטים לתארים שונים מכלל הפקולטות והתחומים בשש האוניברסיטאות (תל אביב, בן גוריון, העברית, בר אילן, חיפה והפתוחה), והשנה השלישית בה התבקשו המתמודדים להגיש לשיפוט מחזות קצרים, ולא סיפורים קצרים כמו בשנים שעברו, על יחסי יהודים-ערבים – נושא שתופס מקום כה מרכזי בחברה הישראלית.

התחרות היא פרי שיתוף פעולה בין משרד סגן נשיא האוניברסיטה והחוג לאמנות התיאטרון, בחסות קרן ארדיטי לדיאלוג בין־תרבותי.

חבר השופטים בהובלת ראשת החוג לתיאטרון ד״ר שרון ארונסון-להבי, ובהשתתפות פרופ׳ שולמית לב אלג׳ם, ד״ר יאיר ליפשיץ, פרופ׳ אורי ש. כהן וד״ר אלמוג בהר בחר בשלושה מחזות כזוכים בתחרות:

״אנטייטלד״ מאת **כרמית דגני** – כרמית בת 27, גרה בבית שערים, בוגרת תואר ראשון בפסיכולוגיה וספרות אנגלית באוניברסיטת חיפה, סטודנטית לתואר שני בספרות אנגלית באוניברסיטת חיפה, עובדת ככותבת תוכן ומתרגמת. המחזה עוסק במפגש אינטימי בין שני בני אדם ובמורכבות שעולה מתוכו. במרחב שבין אובדן וזהות, משיכה ודחייה, אחדות ופירוד, ובקשר בין הרצון שלנו לקבל את עצמנו באופן עמוק, לבין היכולת שלנו לאהוב את האחר.

״אנחנו זוכרים – אוטוביוגרפיה (מחזה אבסורד בשלוש מערכות)״ מאת **רותם בכר** – רותם ילידת 1971, גדלה בקבוץ שריד, בעלת שני תארים בחינוך מסמינר הקיבוצים. כיום דוקטורנטית במחלקה למחשבת ישראל באוניברסיטת בר אילן, ועוסקת בעיצוב, בכתיבה ובאומנות. ״נולדתי בדיוק בשעה שהירח הוסתר בענן כחול. גדלתי. למדתי דברים על הבשר, הבנתי דברים מהאור, ראיתי את כל היופי הזה וכל כך הרבה מים, את כל האופל הזה והמים״. המחזה עוסק באופן שבו אנו זוכרים את הראשית. בראשית האדמה הופכת לגוף. הגוף הופך למים.

אנו זוכרים את האור בוקע מהתוהו. אנו זוכרים שנבראנו כאן מהאדמה הזאת. מהחיטה הזאת. מהנוף הזה. מהכרמים, מהמטעים ומהפריחות. אנו זוכרים את הקולות מעדן מצטלצלים באלפי רקיעים.

"תקועים" מאת **עדי ברודסקי** – עדי בת 35, נשואה באושר ואמא לשני בנים. גרה בחיפה. רכזת מגמת תיאטרון, בימאית, מחזאית ויוצרת. למדה משחק בבית הספר למשחק "גודמן" בבאר שבע, ובימוי והוראת תיאטרון ב"סמינר הקיבוצים "כיום נמצאת בשלבי סיום תואר שני בלימודי תרבות באוניברסיטת חיפה. עדי עוסקת בתיאטרון, תרבות וחינוך וחוקרת השפעות של תרבות ומוסיקה פופולרית על החברה. "תקועים" הוא מחזה קומי המתאר מפגש מיוחד בין דני ומיכל העומדים בפפקק תנועה בדרכם לטקס סיום התואר של בנם, לבין מחמד. פקק התנועה הלחוץ והאלים חושף את הגזענות, הדעות הקדומות והאתגרים הקיימים בחברה הישראלית. המפגש הטעון יחשוף סודות מהעבר ויגלה פרטים מפתיעים על הדמויות.

באירוע ב־28 בנובמבר יחולקו פרסים למחזאים, והמחזות עצמם יוצגו בפורמט של קריאה מבוימת, בליווי אומנותי של ד"ר יאיר ליפשיץ ובבימוי והשתתפות סטודנטים/יות מהחוג לאמנות התיאטרון:

"אנטייטלד" יוצג בבימוי: כרמל כהן ובהשתתפות השחקנים: ליהי זקס, וואל חמדון, ענבר שנקמן

"אנחנו זוכרים: אוטוביוגרפיה" יוצג בבימוי: גיא ישראלי ובהשתתפות השחקנים: סאאד ברהום, ענבר נוה, מריו־רמי סלמאן

"תקועים" יוצג בבימוי: ריקי אסור ובהשתתפות השחקנים: הדס אפל, איתמר ברפמן, מריו־רמי סלמאן

לדברי פרופ' רענןריין, סגן הנשיא באוניברסיטת תל אביב, מוסד מחקר מוביל מסוגו כאוניברסיטת תל אביב, חשוב שיתאפיין גם במחויבות תרבותית וחברתית. תחרות זו, שיש בה חשיבות מרובה בימים אלו שבהם השיח הציבורי מתאפיין במידה של קסנופוביה וגזענות, מביאה לידי ביטוי את אופייה הפלורליסטי של האוניברסיטה ואת החשיבות שהיא מעניקה לצורך בהכרת ה"אחר".

לפרטים נוספים ניתן לפנות לשרון זיו כפרי, מנהלת התחרות
במייל vpoffice@tauex.tau.ac.il

אנטייטלד

כרמית דגני

הדמויות:
צ׳אנס (מגולם ע״י שחקן יהודי), בחור ערבי בשנות העשרים לחייו.
זוהרה (מגולמת ע״י שחקנית ערביה), בחורה יהודייה בשנות העשרים לחייה.
יסמין, חברה של זוהרה.

מקום:
כאן.

זמן:
עכשיו.

סצינה ראשונה

ליל שישי חורפי בעיר התחתית. מבעד לקשת אבן גבוהה בסגנון עותמאני נשמעים קולות עמומים של מוזיקה אלקטרונית אוריינטלית. הכניסה מובילה לחצר פנימית שבה פזורות פינות ישיבה: ספסל, שרפרפים, כמה כסאות נמוכים. על קירות האבן ציורי גרפיטי ופוסטרים תלושים. זוהרה צועדת בנחרצות ומהירות אל מחוץ לכניסה למועדון ומתיישבת בבת אחת על הספסל שמשמאל לכניסה. היא מזדקפת בישיבה ומתחילה לפשפש בפאוץ׳ שתלוי למותניה. היא שולפת מתוכו קופסת סיגריות ומציתה אחת. היא צובטת את השפה התחתונה שלה בין הקמיצה והאגודל ביד של הסיגריה תוך כדי נשיפת העשן. לרגע היא נשענת לאחור ולוקחת נשימה עמוקה, כאילו היא סוף סוף נכנעת לחיים. לפתע צ׳אנס נפלט בצעדים כושלים אל מחוץ למועדון. הוא רואה אותה והיא מעמידה פנים שהיא לא רואה אותו. הוא מחייך לעצמו ובעמידה מתנדנדת שולף טבק מהכיס האחורי של הג׳ינס שלו ומתחיל לגלגל סיגריה תוך כדי שהוא מסתכל עליה. הוא מכניס את הסיגריה לפה, מתקרב אליה, רוכן קלות ומחווה עם היד למצית.)

צ׳אנס: המ??

(זוהרה מרימה אליו מבט. היא נעמדת מולו, פותחת את הפאוץ׳ ומתחילה לפשפש אחר מצית בלי להוריד ממנו את המבט. היא שולפת את המצית ומושיטה לו אותה כשזרועה פשוטה. הוא מתקרב כדי לקחת את המצית וברגע האחרון היא מציתה אותה. הוא קופץ לרגע ואז מישיר מבט חזרה ורוכן להדליק את הסיגריה כשידיו מוחזקות מאחורי גבו. הוא לוקח שכטה עמוקה ומסופקת. זוהרה מתיישבת.)

צ׳אנס: בְּתִחְכִּי עַרַבִּי? עברית? אינגליש?

זוהרה: אול אוף די אבאב.

(צ׳אנס מרים גבה ומחייך חצי חיוך)

צ׳אנס: וואלה? וור אר יו פרום?

זוהרה: אני מכאן. ואתה?

צ׳אנס *(מחייך ומתיישב לידה)*: אני מכאן עכשיו.

זוהרה: ולא עכשיו?

צ׳אנס: הייתי בהרבה מקומות. לא מזמן עברתי לכאן.

(הוא מושיט לה את היד)

קוראים לי צ׳אנס.

זוהרה *(לוחצת את היד באיטיות)*: צ׳אנס? קוראים לך צ׳אנס?

(צ׳אנס מתרומם בספסל בהתרגשות)

צ׳אנס: צ׳אנס. את יודעת מה ההבדל בין צ׳אנס ללאק?

זוהרה *(מטה הצידה קלות את ראשה וסורקת אחרי תשובה)*: האמת שלא. מה ההבדל?

(צ׳אנס מחייך חיוך מסופק ונעמד מולה, מתכונן לפצוח בנאום שיכורים)

צ׳אנס: אני אסביר לך! צ׳אנס...צ׳אנס זה פוטנציאל טהור. סיכוי להזדמנות, הסתברות. אבל לאק....לאק זה כבר משהו אחר לגמרי. לאק זה מזל, ובשביל לאק צריך שלושה דברים: אחד – זה צ׳אנס. לא יעזור, אי אפשר בלי זה. שתיים – זה עבודה קשה. אנשים חושבים שהם יכולים להשיג דברים בלי לעבוד קשה בשבילם. חייב עבודה קשה. ושלוש – שלוש זה להיות פתוח. החיים כל הזמן שולחים

אליך הזדמנויות...אבל אם אתה לא פוקח עיניים ומחדד אוזניים וחושף שיניים ומתכונן להתכונן לקבל אותם, לא יהיה לך מזל.

זוהרה *(מחייכת)*: אז צריך צ׳אנס בשביל לאק?

צ׳אנס *(מתיישב בחזרה לידה, מבושם סיפוק עצמי)*: בדיוק.

זוהרה: אז זה השם שלך?

צ׳אנס: זה השם שלי בסושאל מדיה. אני מצלם ומפרסם תחת השם הזה.

זוהרה: אבל איזה שם קיבלת מההורים שלך?

צ׳אנס: באדר. איך קוראים לך?

זוהרה: זוהרה.

צ׳אנס *(צוחק בזלזול)*: זוהרה? השם שלך זה זוהרה?

זוהרה: כן.

צ׳אנס: בחיים לא שמעתי את השם זוהרה על יהודייה.

(הפנים של זוהרה נאטמות בעלבון שהיא מנסה להחניק בכל כוחה)

זוהרה: זוהרה היה השם של סבתא של אמא שלי. משפחת כבוד כזאת של פעם מצפת. 10 דורות בארץ. אז בכלל ביטאו אותו ג׳וערה.

(צ׳אנס צוחק בקול, קולט את המבט הארסי של זוהרה ובמאמץ כובש את הצחוק)

צ׳אנס: אני מצטער, אני לא מתכוון לפגוע בך, אני פשוט קצת שיכור. זוהרה זה יפה וג׳וערה זה אפילו עוד יותר יפה.

(צ׳אנס מצחקק צחקוק אחרון. זוהרה מפנה את גופה לצד הנגדי)

זוהרה: זה בסדר לא נפגעתי.

צ׳אנס: יופי. הוקל לי. את פה לבד?

זוהרה: באתי לפה עם חברה אבל איבדתי אותה איפשהו בין הקמפרי לערק.

צ׳אנס: איבדת אותה או שהלכת לאיבוד?

זוהרה *(מקמטת את מצחה ומסתכלת עליו במבט מבולבל)*: –

צ׳אנס: אז הלכת לאיבוד.

(זוהרה מזעיפה פנים, מכבה את הסיגריה בעצבים)

זוהרה: לא הלכתי לאיבוד. יצאתי לנשום אוויר.

צ'אנס *(מגלגל עוד סיגריה ומדליק אותה תוך כדי דיבור)*: רעיון טוב, לנשום אוויר. באמת אין שם הרבה אוויר עם כל העשן והאנשים שרוקדים ונהנים ומזיעים. ראיתי שגם את רקדת והזעת.

זוהרה *(מוציאה באיטיות מהפאוץ' עוד סיגריה ומדליקה אותה)*: שם הלכתי לאיבוד.

צ'אנס *(מחייך)*: זה יפה. גם אני אוהב ללכת לאיבוד כשאני רוקד. לרקוד לבד. לא לראות אף אחד.

זוהרה *(זוהרה נושפת עשן, צובטת את השפה התחתונה שלה)*: אז איך ראית אותי?

צ'אנס *(מחייך)*: כפרה, כולם ראו אותך.

(זוהרה מחייכת ונותנת בו מבט חודר)

צ'אנס: באמת את מדברת גם ערבית ואנגלית?

זוהרה: אני לומדת ספרות אנגלית באוניברסיטה וערבית אני יודעת קצת, ככה מה שנתפס לי בעור התוף כשהייתי קטנה.

(צ'אנס מביט בה, ספק מופתע ספק נרתע)

צ'אנס: דיברו אצלך בבית ערבית?

זוהרה: דיברו הרבה שפות. ברגיל היו מדברים בעברית וכשרצו שלא אבין דיברו באנגלית. אבל אז גדלתי והתחלתי להבין אנגלית אז עברו לצרפתית. ותמיד סבתא שלי הייתה זורקת משפטים בערבית, הם גדלו שם ביחד יהודים וערבים בצפת אז היא ידעה לדבר שוטף. היא דיברה משהו כמו 6 שפות.

צ'אנס: אז למדת ממנה?

זוהרה: לא למדתי ממנה, אבל יש משפטים שנתפסו לי באוזן בלי שאני אבין אותם. מאז הם שם...

צ'אנס: צרובים בעור התוף?

זוהרה *(מחייכת)*: איווה.

צ'אנס: מה הייתה אומרת לדוגמא?

(זוהרה עוצמת עיניים, מתענגת על הזיכרון)

זוהרה: אם נגיד הייתי מתקשרת לאחל לה שבת שלום...היא הייתה עונה והייתי אומרת לה "סבתא" אז היא הייתה עונה *(בקול גרוני אך רך)* "רוחה, רז'לה, עיונה..."

צ'אנס: וחוץ משמות חיבה, אילו משפטים הייתה אומרת?

(זוהרה מקיצה מהזכרון בחוסר רצון)

זוהרה: כל מיני.

צ'אנס: למשל?

זוהרה: אני לא רוצה לומר.

צ'אנס: למה לא?

זוהרה: אתה לא תבין.

צ'אנס *(בחיוך מקניט)*: אני לא אבין ערבית?

זוהרה: אתה לא תבין...אני פשוט לא רוצה.

צ'אנס *(צוחק)*: זה חמוד שאת מתביישת.

זוהרה: אני לא מתביישת.

צ'אנס: סליחה, טעיתי. אני פשוט קצת שיכור...

זוהרה *(בחדות)*: טיפסי.

צ'אנס *(מופתע, הוגה את המילה לאט)*: ט י פ ס י .

זוהרה: כן. במקום להגיד קצת שיכור אתה יכול פשוט לומר טיפסי.

צ'אנס: וואלק טיפסי. מאוד אקונומי מצידך.

זוהרה: מה?

צ'אנס: לבחור מילה מדוייקת יותר.

זוהרה: אני אוהבת לדייק.

צ'אנס: אני בטוח. מה עוד את אוהבת?

זוהרה *(בחדות)*: אמת.

צ'אנס: את אוהבת אמת?

זוהרה: אני אוהבת אמת.

צ'אנס: את חמודה, אבל אף אחד לא באמת אוהב את האמת. אנשים חושבים שהם אוהבים את האמת, מחפשים את האמת, מפשיטים את האמת, מלבישים את האמת, מזקקים את האמת, אבל האמת – אף אחד לא באמת מוכן להסתכל בעיניים של האמת. באמת.

זוהרה: זאת האמת שלך.

(צ׳אנס צוחק)

צ׳אנס: את טובה. חברה של מילים.

זוהרה: חברה של מילים...אדונית של מילים...שפחה של מילים.

צ׳אנס: מה?

זוהרה: כלום. טיפסי. מה איתך?

צ׳אנס: אני חבר יותר טוב של מספרים מאשר מילים. אני לומד מספרים.

זוהרה: מתמטיקה?

צ׳אנס: כלכלה.

(רעד של חלחלה עובר בגופה של זוהרה)

זוהרה: מאוד אקונומי מצידך.

(צ׳אנס מתגלגל מצחוק שנראה שמשתלט עליו, זוהרה מתבוננת בו וממתינה שירגע עד שנמאס לה והיא קמה מהספסל)

צ׳אנס *(מתעשת)*: לאן את הולכת?

זוהרה: פנימה. לרקוד.

צ׳אנס: את כבר בפנים, רוקדת. את לא צריכה לשנות מקום בשביל להתחיל לזוז.

(הוא נעמד, עוצם עיניים ומתחיל לרקוד. זוהרה מסתכלת עליו במבט מבולבל.)

סצינה שנייה

הדירה של צ׳אנס. מיטה זוגית עם מצעים לבנים מבולגנים, לצידה כוננית פשוטה עליה מונחים טבק לגלגול, מאפרה ומנורת קריאה. שטיח על הרצפה. ספרי כלכלה מסודרים בערימה משמשים כמדף למערכת סטריאו ישנה. מהמערכת בוקעת מוזיקת ג׳אז רכה. בפינה מטבחון קטן ומעליו ארונית אחסון, צ׳אנס בתחתונים וחולצה לבנה מבשל קפה על הגז ושורק למנגינת המוזיקה. הוא מוזג את הקפה לכוס זכוכית והולך לכיוון המיטה. ביד אחת הוא מושך את השמיכה ובבת אחת חושף את זוהרה בתחתונים וגופיה לבנה, שוכבת מצונפת ברכות בתנוחת עובר. הוא מגיש לה את הקפה והיא מתיישבת במיטה, לוקחת ממנו את הכוס, דופקת אותה פעמיים בעדינות על השידה, נושפת ולוגמת לגימה קטנה. צ׳אנס חוזר למטבחון ומוזג לעצמו כוס קפה.

צ׳אנס *(עם הגב אליה)*: הממ?

זוהרה: שו?

צ׳אנס: איך הקפה?

זוהרה: חם.

צ׳אנס: רק חם?

זוהרה: גם טעים. מר. אני שותה עם סוכר.

צ׳אנס: קשה לך לפרגן הא?

(פותח ארונית, מוציא חבילת ביסקוויטים, זורק אליה)

צ׳אנס: נגמר הסוכר. תאכלי ביסקוויט.

(סוגר את הארונית, ניגש עם כוס הקפה למיטה)

זוהרה *(מחייכת, פותחת את חבילת הביסקוויטים עם השיניים, מוציאה ביסקוויט עם הפה ומחקה אותו)*: תאכלי ביסקווווויט.

(צ׳אנס מתיישב לידה על המיטה, מחייך)

צ׳אנס *(מדגיש את המבטא אפילו יותר)*: ביסקווווווויט.

(זוהרה מתגלגלת מצחוק, צ׳אנס מצטרף אליה. הוא מגלגל שתי סיגריות ומושיט לה את הראשונה. היא רוכנת מעליו כדי להגיע למצית שמונחת על השידה, מדליקה את הסיגריה שלו, מתגלגלת בחזרה לצד שלה ואז מדליקה את שלה. היא מסתכלת עליו, הוא מסתכל על התקרה)

זוהרה: שו?

צ׳אנס: מה?

זוהרה: על מה אתה חושב?

צ׳אנס: על המיתון.

זוהרה *(צוחקת)*: לא באמת.

צ׳אנס: באמת. אני חושב על המיתון, על הגרעון, על המסחר בבורסה, על גרפים וטבלאות, על שוק ההון.

זוהרה: חבר של מספרים אה? זה מה שאתה רוצה לעשות כשתהיה גדול?

צ׳אנס: כן. לעבוד באיזה בנק מרכזי, ללבוש חליפות, לשבת בפגישות, להתקדם בסולם הערכים ולנבוח על זוטרים כמו שבטח ינבחו עליי.

זוהרה: נשמע מדכא.

צ׳אנס: לי זה נשמע כמו חלום. העיקר לברוח מכאן.

זוהרה: למה לברוח?

צ׳אנס: למה לברוח? הספינה הזאת שוקעת ואני בטח לא רב־החובל שיטבע איתה, זה למה לברוח.

זוהרה *(נבוכה, מעבירה יד בשיערה)*: –

צ׳אנס: אני לא יכול להצליח פה, אני לא יכול לבנות פה עתיד שיתמוך אותי.

זוהרה: אז אתה חייב לשנות מקום בשביל להתחיל לזוז?

צ׳אנס: אני לא אומר שהצלחה היא תוצר ישיר של סביבה, אבל כן, יש לי שיקולים – רציונליים, כלכליים, פוליטיים וחברתיים – אם אני רוצה להביא לעולם הזה ילדים יום אחד, אני חייב לתת להם מקום שבו תהיה להם הזדמנות. תביני כפרה, רגשות הם לא פקטור שנכנס בקבלת החלטות כאלה.

זוהרה: הממממ.

צ׳אנס: מה הממממ?

זוהרה: מעניין שזה מה שמנחה אותך. הכל חוץ מרגשות. אצלי רגשות הם המצפן הכי חזק בקבלת החלטות.

צ׳אנס: ותראי לאן זה הוביל אותך; שוכבת במיטה שלי.

(צ׳אנס מחייך לעצמו וחוזר להביט בתקרה, זוהרה נושמת עמוק)

זוהרה: אני רוצה לומר משהו.

צ׳אנס *(בלי להזיז את המבט מהתקרה)*: כולי אוזן.

זוהרה: אפשר גם עיניים?

צ׳אנס *(מחרחר בחוסר סבלנות, מגלגל עיניים, מסתובב אליה ונועץ בה מבט מעושה)*: כולי עיניים.

זוהרה: למה אתה ככה?

צ׳אנס: מה זה ככה?

זוהרה: ככה, כמו ילד שאוהב ילדה. מרחיק אותי ומקרב אותי.

צ׳אנס: זה אחד מהארכיטיפים הבסיסיים לכל האגדות לא? ילד פוגש ילדה. ילד מציק לילדה. ילד מאבד ילדה. ילד משיג ילדה בחזרה.

זוהרה: זה אולי הארכיטיפ שלך.

צ'אנס: מה שלך?

זוהרה: ילדה פוגשת ילד. ילדה מאבדת את עצמה. ילדה מאבדת ילד. ילדה מוצאת את עצמה. וחוזר חלילה...

צ'אנס *(מהורהר)*: וחוזר חלילה...חשבת אולי על הקורלציה בין הדברים?

זוהרה: מה הכוונה?

צ'אנס: תמיד אחרי ילדה מאבדת את עצמה – ילדה מאבדת ילד.

זוהרה *(המומה, בוהה בו)*: –

צ'אנס: מה שאני מנסה לומר זה ש...

זוהרה *(מצקצקת)*: נמאס לי להזדיין באדר. אני רוצה לעשות אהבה.

צ'אנס *(שותק לרגע ואז צוחק בלעג)*: את רוצה לעשות אהבה?

(הוא מניח את כוס הקפה, משעין את הראש על כף היד, מסתכל עליה)

מה זה בעינייך לעשות אהבה?

זוהרה *(בקול קטן ושקט)*: לעשות אהבה זה...להתפשט לאט...לחשוף... להיחשף...להרגיש, להסתכל בעיניים. אתה אפילו לא מסתכל לי בעיניים.

צ'אנס *(צוחק בהפגנתיות)*: את רוצה להסתכל בעיניים? את חושבת שלעשות אהבה זה להסתכל בעיניים? את יודעת כמה גברים הסתכלו לך כל כך עמוק בעיניים עד שהטשטשת ונעלמת ובמקומך הופיעה מישהי אחרת?

(זוהרה מתחילה לחפש את הבגדים שלה בין הסדינים)

צ'אנס: לאן את הולכת?

זוהרה *(מוצאת מכנסיים ומתחילה להתלבש)*: בדיוק על זה אני מדברת. למה אתה חייב ככה? להכאיב?

צ'אנס: תביני כפרה. יש כאב ויש עונג. אנשים חושבים שהם רוצים לחוות עונג, אבל האמת היא שהם מכורים לכאב. הכאב מענג אותם, הם לא מסוגלים בכלל להרגיש עונג אמיתי כי זה דורש מהם להיות עם הכאב. לתת לו מקום. להכין לו עריסה מרופדת ולעטוף אותו בשמיכה ולנשק אותו במצח ולשלוח אותו ליאור איפה שהתנינים מחכים רעבים...אז במקום הם...

זוהרה *(ממשיכה להתלבש, קמה מהמיטה)*: הממ.

צ׳אנס: הממ? מה?

זוהרה: כלום. אני חושבת על מה שאמרת.

צ׳אנס: את **חושבת** שאת רוצה לעשות אהבה. את **חושבת** שאת יודעת איך זה נראה, איך זה נשמע, איך זה מרגיש – לעשות אהבה. האמת היא שאת לא יודעת כלום על אהבה.

זוהרה: אני בטוחה שאתה יודע הכל על אהבה.

צ׳אנס *(מוציא שלושה ביסקוויטים ואוכל אותם ברצף)*: אני לא יודע הכל על אהבה. אני יודע שלעשות אהבה לא קשור בלהסתכל בעיניים – לעשות אהבה זה לאהוב את עצמך כמו שאתה ולאהוב את הבנאדם השני כמו שהוא.

זוהרה *(מסיימת להתלבש, נושמת עמוק, מתיישבת בחזרה על המיטה)*: אתה אוהב אותך כמו שאתה?

צ׳אנס: אנחנו לא מדברים עליי...

זוהרה: אני שואלת עליך. אתה אוהב אותך כמו שאתה?

(צ׳אנס שותק)

זוהרה *(מחכה כמה שניות ואז קמה שוב מהמיטה)*: ככה חשבתי.

צ׳אנס: מה חשבת?

זוהרה: שאם אתה לא יכול באמת לאהוב את עצמך, אתה גם לא יכול באמת לאהוב אף אחד אחר. ועכשיו אני מבינה מה זה.

צ׳אנס: מה זה מה?

זוהרה: זה. הדבר הזה. אנחנו. מה זה? אנחנו. מה אנחנו?

צ׳אנס *(שותק לרגע ומחייך לעצמו)*: אנטייטלד.

זוהרה *(בכעס קפוא)*: אנטייטלד. בוא אני אתן לך את הטייטל – באת, כבשת את הכובשת, עכשיו אתה יכול להוריד את הדגל לחצי התורן וללכת.

צ׳אנס *(שותק כמה רגעים ואז מתחיל לצחוק)*: את...

זוהרה: מה?

צ׳אנס *(ממשיך לצחוק)*: *לא, את...*

זוהרה: מה??! אני מה??

צ׳אנס: את טועה. ואת בבית שלי. ואת טועה. אם סיימת לנסח את הטייטל, את יכולה ללכת.

(זוהרה מסתובבת והולכת לכיוון היציאה מהבמה)

צ'אנס: את לא תצליחי, את יודעת.

זוהרה *(עוצרת עם הגב אליו)*: אני לא אצליח מה?

צ'אנס: לשים אותי בתבנית. לסדר לך את העולם בתבניות. החיים לא עובדים ככה, זוהרה.

זוהרה: תחסוך לי את פניני חוכמת החיים שלך...

צ'אנס: אני חוסך כל שקל, לא אחסוך כל פנינה?

זוהרה: כל דבר זה בדיחה אצלך.

צ'אנס: אמרנו שאת אדם של מילים, אני רק מנסה לדבר איתך בשפה שלך.

זוהרה *(בזעם)*: זה נקרא לדבר איתי בשפה שלי? לדבר איתי על אהבה ובאותה נשימה לזמן את כל מי שאי פעם הסתכל לי בעיניים וחשב על מישהי אחרת?

צ'אנס: זוהרה, את לא יכולה לעמוד מאחורי הקלעים ולשפוט את ההצגה.

זוהרה: מה? מה זה אומר?

צ'אנס: את לא יכולה להיענות להזמנה לתוך המחשבות הכי אישיות שלי, להיכנס פנימה, להוריד נעליים, להתרווח, לשתות את הקפה – ואז עוד להעביר עליי ביקורת.

זוהרה: זה שאתה לא יודע להתמודד עם...

צ'אנס *(קוטע אותה)*: את לא יודעת עם מה אני יכול להתמודד. כל החיים שלי התמודדתי עם ביקורת. התחנכתי על ברכי הביקורת. אבא שלי דאג לזה טוב טוב. בואי כפרה, את לא מכירה אותי...

זוהרה: חבל רק שאתה יודע לתת ולא יודע לקבל...

צ'אנס: אני יודע לקבל, כשיש מה לקבל. אבל לא כל דבר שאומרים לי "נרשם אצלי בעור התוף". ולא כל מחשבה שיש לך עליי משנה את מי שאני באמת. את לא מכירה אותי!

זוהרה: באדר, אני בספק אם אתה מכיר את עצמך. אני בספק אם אתה יודע מי אתה באמת. מתחת לכל ההגיגים והבדיחות וההתחכמויות – יש שם מישהו שאתה לא מוכן לפגוש. ולמען האמת – אני מבינה אותך, אני במקומך גם לא הייתי מעוניינת.

(זוהרה יוצאת מהבמה. צ׳אנס נשאר לבד על המיטה. מגלגל סיגריה, מדליק אותה, נשכב לאחור ומביט לתקרה)

צ׳אנס: וקם הפרח
ועזב את הגינה.
ואני נשארתי
עוקב, בדיד.
נוכרי באדמה שאני בראתי.
אגם ללא נרקיס.
נעלם ללא משוואה.

סצינה שלישית

הדירה של זוהרה. ברקע מתנגנת מנגינת עוד עדינה. על הקירות מדפים עמוסי ספרים ועציצים עם צמחים משתלשלים. מיטה זוגית עם מצעים צבעוניים עומדת בצד ההופכי למיקום המיטה בדירה של צ׳אנס, לצידה שידה שעל שלביה מונחות מחברות ועוד ספרים ומקבילה לה מראה גדולה עליה מודבקים פתקים עם מילים של שירים שנרשמו בכתב יד. צ׳אנס ישן במיטה, זוהרה חולטת צמחים לתה על שיש רחב. צ׳אנס מתעורר לשריקת הקומקום.

צ׳אנס: הממממ.

זוהרה *(מוזגת מים מהקומקום אל הקנקן)*: הממם?

צ׳אנס: בוקר טוב, כפרה.

זוהרה *(מניחה את התה ושתי כוסות על מגש)*: בוקר.

צ׳אנס: רק בוקר?

זוהרה *(מניחה את המגש על השידה ומתיישבת על המיטה)*: צריך לחכות כמה דקות עד שהעלים ייחלטו.

צ׳אנס *(מושך אותה לכיוונו)*: ״האם חשת אי פעם
שהבוקר צר מלהכיל את צעדייך?
אם כך בוודאי התעוררת
וגופך מלא אהבה״

זוהרה: אדוניס.

צ׳אנס: יפה מאוד! 10 נקודות!

זוהרה: לא ידעתי שסופרים ניקוד.

צ'אנס: תמיד יש מי שסופר. "אמרה:
את הגוף סופר
רק הגוף."

זוהרה: כותב.

צ'אנס: כותב. "אמרה:
את הגוף כותב
רק הגוף."

זוהרה: לכבוד מה אתה מצטט את שירת אדוניס על הבוקר?

צ'אנס: לכבודך, כמובן.

זוהרה: אם זה לכבודי, לפחות תדייק.

צ'אנס *(צוחק)*: אני משתדל מאוד לדייק. היה לי קצת קשה לשנן בעל פה מהמראה...ההשתקפויות שראיתי בה הסיחו את דעתי.
"המין הוא טבור
המאחד יום ולילה
בגוף אחד."

זוהרה *(נאנחת, נשכבת ומשלבת ידיים מאחורי ראשה)*: תמזוג בבקשה את התה.

צ'אנס: עוד לא עבר מספיק זמן. העלים טרם מיצו את הטעם שלהם.

זוהרה *(שותקת, מגלגלת עיניים)*: –

צ'אנס *(מטפס מעליה)*: מה גם שאני עוד לא מיציתי את הטעם שלך.

(הוא מתחיל לנשק אותה בצוואר, היא לא מגיבה, מבטה קבוע בתקרה. הוא עוצר ומסתכל עליה במבט תמוה. הוא זז לאורך גופה, לאט, בתיאום עם השורות הבאות.)

צ'אנס: את יודעת משהו?

זוהרה: הממם?

צ'אנס: אני יכול להניח את האוזן שלי על הבטן שלך ולשמוע את הקיבה שלך מדברת...אני יכול להניח את האוזן שלי על החזה שלך ולשמוע את הלב שלך פועם...אני יכולה להניח את האוזן שלי על השפתיים שלך ולשמוע אותך נושמת...אבל כשאני מניח את האוזן שלי ליד הראש שלך...אני לא מצליח לשמוע מה עובר לך בראש.

(זוהרה צובטת את שפתה התחתונה בין אצבעותיה)

צ'אנס *(נאנח)*: לא תכניסי אותי?

זוהרה: לאן?

צ'אנס: מאחורי הקלעים?

זוהרה: אני...א...אני כלואה שם בעצמי.

צ'אנס: את בוחרת להיות כלואה שם, בעצמך.

זוהרה *(בכעס)*: למה אתה לא מניח לי? למה תמיד אתה חייב לענות?

צ'אנס: אם יש לי תשובה – אני עונה.

זוהרה: לא נשאלת שום שאלה.

צ'אנס *(שותק לכמה רגעים)*: השאלות החשובות ביותר הן אלו שלא נשאלות בקול רם, זוהרה.

זוהרה *(מנענעת את ראשה, לא יודעת איך להגיב)*: –

צ'אנס: ולשאלתך, בזבזתי מספיק זמן בלא לתת תשובות לשאלות, בין אם נשאלתי ובין אם לא. מספיק זמן סתמתי את הפה בשביל להשתלב, בשביל להתאים לתבנית שיצקו עבורי, בשביל...בשביל להיות שייך.

זוהרה *(באדישות)*: ומה קרה?

צ'אנס: קיבלתי כאפה שהפכה אותי. ליטרלי. הבנתי שלא משנה כמה אני אנסה, אני אף פעם לא אהיה שייך, אף פעם לא אהיה מספיק... תמיד יתפסו אותי במילה או במבט או בתנועה לא במקום... הסיכויים שלי מראש היו קלושים...אז הפסקתי לנסות והמשכתי הלאה לבד, עם עצמי. ומאותו יום אני לא מנסה לרצות אף אחד. תמיד אני מדבר מהלב ונותן 100 אחוז כנות, גם אם זה נעים וגם אם לא. אני לא צריך שיאהבו אותי.

זוהרה *(בחוסר סבלנות)*: כל אחד צריך שיאהבו אותו. זה רק אנושי.

צ'אנס: אני לא כל אחד. להיות אנושי זה להיות חלש, פגיע. חשוף לעיניהם ושיניהם של טורפים אחרים.

זוהרה *(בכעס)*: אתה לא רואה שזה בדיוק אותו דבר? לרצות את כולם ולא לרצות אף אחד?

צ'אנס: איך זה אותו דבר?

זוהרה: אתה עבד למושלמות.

צ'אנס: תסבירי.

זוהרה: אתה חושב שזה שאתה לא מרצה אף אחד ומסתגר בחומה שלך זה סימן לחוזקה שלך, אבל האמת היא שזו הפגיעות שלך שאתה מנסה להגן עליה. אתה לא יכול לשאת את המחשבה שאולי אתה לא בסדר, שאולי אתה לא מספיק טוב, שאולי אתה לא באמת חשוב...אז אתה מרים חומה שמאחוריה אתה בלתי פגיע – אבל גם בלתי נגיש לחלוטין.

צ'אנס *(שותק, המום)*: –

זוהרה: אדם מגדיר את עצמו כטוב או רע בהתאם למה שהוא מודד את עצמו ביחס לסטנדרטים המשפחתיים שלו, או שהוא משווה את עצמו לאנשים אחרים. העצמי האמיתי שלך כלוא אי שם.

צ'אנס *(בתוקפנות)*: *מה את יודעת על הסטנדרטים המשפחתיים שמהם אני מגיע?*

זוהרה *(בקור)*: שום דבר מעבר למה שסיפרת, ש"גדלת על ברכי הביקורת". בשביל ילד לא להיות מוערך בהתאם לאנושיות שלו אלא מוערך רק אם הוא מקבל ציונים טובים, עוזר למשפחה, מתנהג כמו שמצפים ממנו...

צ'אנס: *מה את יודעת על האנושיות שלי??*

זוהרה *(מתפרצת)*: *שום דבר כי אתה לא חושף את עצמך בשום צורה! אני נחשפת ואתה מכסה. אני אומרת לך שאני אוהבת אותך ואתה אומר לי ש"אתה מחבב אותי מאוד".*

צ'אנס: *מה את רוצה, שאני אגיד לך דברים רק כי את רוצה לשמוע אותם?? בחיים אני לא אשקר לך.*

זוהרה *(בקול שבור)*: אתה משקר לי כל יום כשאתה מתעטף במסכה הקולית הזאת שלך.

צ'אנס: *טוב מה התחלת לנתח אותי? בואי כפרה, את לא מכירה אותי...*

זוהרה *(שבורה)*: נכון באדר. אני לא מכירה אותך. אבל כולנו נושאים פצעים מהעבר. בגלל הפצעים האלו ובגלל הקושי שלנו לקבל את עצמנו, אנחנו פוחדים שמישהו יכיר אותנו באמת – כי אז הוא לא יאהב אותנו. אם היית יודע מי אני באמת, לא היית אוהב אותי. בגלל זה, כמו שאמרת, אני בוחרת להיות כלואה מאחורי הקלעים, במקום לדבר את עצמי. להכיר את עצמי יותר טוב ולהוציא את

האמת מארון ההרהורים שבראש שלי ולהעמיד אותה מולך. ואז אולי יצאו ממני דברים יותר נעימים מאשר השיפוט והביקורת והפאסיב אגרסיב.

(צ׳אנס שותק, זוהרה מסתכלת בו)

זוהרה *(נושמת עמוק)*: אם אתה רוצה...אני רוצה.

צ׳אנס: מה את רוצה?

זוהרה: להכיר אותך. במקום שכל פעם תכוון לי לרקה את הנשק של "את לא מכירה אותי".

צ׳אנס *(אחרי כמה רגעים של שתיקה)*: יש אינטימיות בזרות הזאת.

(זוהרה מוזגת את התה בשתיקה)

זוהרה *(באדישות)*: אתה צודק. יש אינטימיות בזרות הזאת.

צ׳אנס *(לוגם מהתה)*: כשהייתי ילד הייתי מקבל מאבא שלי דמי כיס. כל יום הייתי מושך לו במכנס ופורש את כף היד והוא היה מחפש בכיסים עד שהיה מוצא כמה מטבעות. ביד אחת הוא היה מחזיק את כף היד שלי מלמטה וביד השנייה הוא היה סוגר לי אותה עם המטבעות בפנים ולוחץ אותה. התחושה של היד שלי בתוך כף היד הגדולה שלו הייתה לי כל כך נעימה מצד אחד, ומצד שני הוא היה מכאיב לי והמטבעות היו נלחצים כל כך חזק, שאחרי שהייתי פותח את היד כדי לספור אותם, הייתי רואה גם סימנים ורודים. אחרי שהייתי מסיים לספור הוא היה אומר "אם לא תזכור איך סבלת בשבילם, לא תדע להעריך את המטבעות ולא יישאר לך מהם דבר". יום אחד רציתי לקנות מכונית עם שלט, אז במשך כמה ימים לא אספתי את התשלומים כי ידעתי שהם מצטברים לי בנתיים. ביום הרביעי באתי לבקש ממנו דמי כיס והוא לא זכר כמה ימים בדיוק הוא פספס, אז הוא נתן לי שטר. אני הייתי מאושר כי זה סגר לי את הפינה בשביל המכונית, אבל ידעתי שמשהו לא בסדר כי מאותו הרגע הוא כבר לא לחץ לי את היד. הוא המשיך לתת כסף בכל פעם שביקשתי אבל הוא אף פעם לא לחץ לי שוב ככה את היד.

(זוהרה מניחה את כף היד שלה על כף היד שלו)

צ׳אנס: בעצם הייתה עוד פעם אחת שהוא לחץ לי את היד ככה.

זוהרה: מתי?

צ׳אנס: לפני שנתיים. הוא נהיה חולה מאוד בזמן שאני טיילתי בחו״ל. המשפחה שלי כל הזמן הייתה מתקשרת אליי ומבקשת שאחזור כי לא נשאר לו הרבה זמן. בסוף חזרתי שבוע לפני שהוא מת.

זוהרה: חזרת בשביל להיפרד ממנו.

צ׳אנס: לא. חזרתי כי נגמר לי הכסף. אם לא היה נגמר לי הכסף הייתי נשאר שם ולא חוזר. אבל נגמר הכסף אז חזרתי. גם כשחזרתי לא רציתי לבוא לראות אותו, אבל אחרי שבוע אמא שלי ממש התחננה שאבוא להחליף אותה לכמה שעות כדי שהיא תוכל לחזור הביתה, להתקלח, לנוח קצת. היא לא עזבה את המיטה שלו. אז באתי. היא הלכה ונשארתי לשבת לידו במקומה. הוא היה נראה כל כך קטן וחלש...לא יכולתי להסתכל עליו. אני זוכר שבהיתי בחלון וחשבתי איך אני מביא את המכה כמה שיותר מהר ומתחפף מכאן שוב. אבל אז פתאום הוא התעורר וביד אחת לקח את כף היד שלי ועם היד השנייה הוא לחץ וסגר אותה. כבר לא היה לו כוח להכאיב לי ולא כיסים להוציא מהם מטבעות. הוא אמר בקול שלא היה נשמע שלו את המשפט שתמיד הוא היה אומר אחרי שהוא היה מפשל בענק.

זוהרה: מה המשפט?

צ׳אנס: ״כשאדם קם בבוקר, אחרי שהוא שוטף פנים במראה, הוא צריך להסתכל לעצמו בלבן של העין. זאת האחריות שלו. להסתכל לעצמו עמוק בתוך הלבן של העין.״

זוהרה *(שותקת ומפנה מקום למשפט לשקוע. מסתכלת לו בלבן של העין)*: מה אתה חושב שזה אומר?

צ׳אנס: אני יודע מה זה אומר. הלבן של העין זה איפה שעושים חשבון נפש. החלק שמקיף את האישון, שרצים בו ורידים ונימים, רושמים דין ודיין סך כל ההחלטות של אדם בחייו. ועם זה צריך לחיות.

זוהרה: הממם.

צ׳אנס: מה הממ?

זוהרה: מעניין שזה מה שהבנת. אולי בכלל לא לזה הוא התכוון.

צ׳אנס *(מושך את היד שלו ממנה)*: לזה הוא התכוון.

זוהרה *(צובטת את השפה התחתונה)*: אוקי.

צ׳אנס *(מגלגל עיניים)*: אז למה הוא התכוון?

זוהרה: יש עוד חלק לבן בעין. יש את העיגול הקטן בקצה האישון. הניצוץ של החיים, איפה שמתבוננת הנשמה. אולי לזה הוא התכוון.

צ׳אנס: א...אא...אף פעם לא חשבתי על זה ככה.

זוהרה: אולי גם הוא לא חשב על זה ככה.

צ׳אנס: אז למה את אומרת שאולי לזה הוא התכוון?

זוהרה: כי...כי לפעמים יש כוונה שהיא לא מודעת. אי אפשר לתאר אותה במחשבות או במילים אבל היא שם. ואז...מגיע איזה רגע או אדם שמזיזים אותך בכמה מעלות... ופתאום אפשר להתחבר לכוונה הזאת, בלי ממש לדעת איך ולמה אבל זה קורה. אם נותנים לזה צ׳אנס.

(צ׳אנס מרים את הקנקן כדי למזוג עוד תה. היד שלו רועדת, התה נשפך על כף היד שלו והוא נכווה. הכוס נשמטת לו מהיד ונשברת על הרצפה)

צ׳אנס *(מחזיק את כף היד)*: ילען דינק!

זוהרה: אתה בסדר? תראה לי את היד שלך...

צ׳אנס: לא קרה כלום!

זוהרה: חטפת כוויה. חכה יש לי אלוורה פה איפשהו...

צ׳אנס *(קם ומתלבש)*: אין צורך. אני צריך ללכת.

זוהרה: לאן?

צ׳אנס: לכל מיני מקומות. יש לי כל מיני סידורים.

זוהרה: באדר, אני מצטערת אם...

צ׳אנס: תניחי לזה.

זוהרה: אמרתי משהו לא במקום?

צ׳אנס: אמרת משהו, אבל זה אני שלא במקום.

זוהרה: חכה...

(צ׳אנס יוצא מהבמה)

זוהרה: ...רגע.

(זוהרה נאנחת וקמה לאסוף את השברים מהרצפה. היא מייבשת את שלולית התה ומוזגת לעצמה עוד כוס. היא ניגשת להתבונן בעיניה במראה ומבטה חולף

על מילות השירים הפזורות. היא מלטפת באצבעותיה את הגיאיות שחצבה העט על פני הדפים.)

זוהרה: "אמר:
למילים מרחבים
שאינם מכילים את הדר הגוף.

הגוף ספר
שאפשר לקראו בשני כיוונים -
מן הסוף להתחלה
ומן ההתחלה לסוף."

סצינה רביעית

אותה חצר פנימית של אותו המועדון מהסצינה הראשונה. מבפנים בוקעים קולות ומוזיקה דומים לאלו שנשמעו בעבר. זוהרה יושבת על הספסל לצד יסמין. לרגליהן בקבוקים ריקים של בירה. יסמין חורצת לשון בעודה מנסה לגלגל סיגריה וזוהרה בוהה בפוסטרים התלושים למחצה, כמו מנסה לפענח כתב סתרים שלא נועד לה.

יסמין: המדינה ממשיכה להידרדר ובמקום לספק לאנשים צעירים, סליחה, לנשים צעירות, כמונו, כלים להתמודד עם המצב – אנחנו צריכות לעשות מלגות בשביל פאקינג לממן בירה. זוכרת שהיה אפשר לקנות מנה ערק וחפיסה של נובלס בשטר של עשרים?

זוהרה: הממם, זוכרת.

יסמין *(מדליקה את הסיגריה הרופסת שגלגלה)*: מה תגידי על זה!

זוהרה *(מדליקה סיגריה, נושפת עשן ולוגמת מהבירה)*: שאף פעם לא אהבת נובלס.

יסמין *(מבושמת, בקול רם)*: נכון, ועדיין! היו מקומות שאפילו היית מקבלת עודף מהשטר הזה. ואיפה הם עכשיו אני שואלת?

זוהרה *(לוגמת מהבירה)*: הממם.

יסמין: אפילו בקיוסק בבריכה היית מקבלת עודף. ושם הם עוד היו יקרנים. זוכרת? היינו מדלגות על השעה השנייה ומתגנבות מהחור בגדר ליד המחששה ותופסות אוטובוס לבריכה.

זוהרה: אני זוכרת. מדלגות על ספרות ותנ"ך וחוזרות רטובות לשיעור ערבית.

(צ'אנס מגיח מקשת האבן. על אוזנו סיגריה ובידו בקבוק בירה)

צ'אנס: שמעתי נכון? חוזרות רטובות לשיעור ערבית?

יסמין *(צוחקת ומוחאת כפיים)*: כן! השיער אף פעם לא הספיק להתייבש.

צ'אנס *(מתיישב על שרפרף ומושך אותו לכיוון זוהרה)*: אז למה לחזור רטובות לשיעור ערבית?

יסמין: האמת? בשביל לנוח. השיעורים האלו היו פשוט בדיחה.

צ'אנס *(מדליק את הסיגריה)*: אולי סתם לא היית טובה?

יסמין: באמת לא הייתי טובה, כי לא הקשבתי. אבל אף אחד לא הקשיב. השיעורים האלו היו בדיחה. שלוש שנים לומדים ערבית, אומרים לך "תשקיעי בערבית, יקחו אותך לחיל המודיעין" – אבל אפילו למורה אין חשק להשקיע בערבית.

צ'אנס *(לזוהרה)*: כך היה?

זוהרה *(מדליקה סיגריה, מעסה את גשר האף ועוצמת עיניים)*: כך היה.

יסמין *(בהתלהבות)*: אני אומרת לכם, זו החלטה של משרד החינוך שמגיעה מגורמים בעלי עניין בממשלה. שלוש שנים ערבית, רק ספרותית. נגיד הקשבתי. נגיד השקעתי. נגיד לקחו אותי לחיל המודיעין – לשאול איפה השירותים אני לא יכולה.

(צ'אנס צוחק, זוהרה מביטה בו, נשענת קדימה בספסל, מרכינה את הראש ומבלגנת את השיער שלה)

צ'אנס: אז מה הקונספירציה?

יסמין: להשאיר אותנו נפרדים. שנבהל ונחשוב "שפה זרה" במקום "שפה אחות".

צ'אנס: אחים לשמית.

יסמין: בדיוק! ובמקום זה אנחנו מתכפכפים על זה שאתם מבינים עברית ואנחנו לא מבינים ערבית. ומה הם מדברים עליי? הם בטח מתכננים לדפוק אותי בשנייה שאסובב את הגב. אם אין תשתית לתקשורת, אין תשתית להבנה. ואז קל לשלוט בנו במדיניות של פחד והסתה.

צ'אנס: זו תאוריה מעניינת מאוד. אז למה לא ללמוד מדוברת בעצמך?

יסמין *(מחייכת)*: אני צריכה בשביל זה מורה פרטי.

(זוהרה מניפה את הראש אחורה ומתיישרת בספסל)

צ'אנס *(מחייך לזוהרה)*: אני אלך להביא דרינקים ואראה אם אוכל למצוא בפנים מישהו שיעזור לה בזה. יש בקשות?

יסמין: ערק!

צ'אנס: ובשביל הגברת?

זוהרה *(רפויה מאלכוהול)*: תפתיע אותי.

יסמין *(מבטה עוקב אחרי צ'אנס עד שהוא נעלם דרך הקשת)*: נראה לי שהוא רוצה לזיין אותך.

זוהרה *(לוגמת לאט מהבירה, מוציאה סיגריה ומדליקה אותה)*: למה נראה לך שהוא רוצה לזיין אותי?

יסמין *(לוגמת בירה, מחייכת)*: זה די ברור לא? איך שהוא הסתכל עלייך ואיך שהוא התקרב אלייך ו...

זוהרה: לא לזה התכוונתי.

יסמין: אז למה התכוונת?

זוהרה: התכוונתי לבחירת המילים שלך. "נראה לי שהוא רוצה לזיין אותך".

יסמין *(בחוסר סבלנות)*: באמת ככה זה נראה! אני לא מבינה, ממתי נהיית כזאת חסודה? זהו?? אסור יותר לומר "לזיין"??

זוהרה *(נושפת עשן, פוצחת בנאום שיכורות)*: יכולת באותה מידה לומר, "הוא רוצה להתחיל איתך" או "הוא מעוניין בך" או "נראה לי שאת מוצאת חן בעיניו" – אם את מרגישה ממש פואטית. וסביר להניח שזה מה שהיית אומרת – אם לא היה מדובר בגבר ערבי. אבל בגלל שמדובר בגבר ערבי, הנחת היסוד היא שהוא יצור ערמומי שמשחר לטרף ורק זומם איך לדפוק איזו יהודייה.

יסמין *(נבוכה, בוהה בה)*: –

זוהרה: ומהצד השני, אם אני הייתי מתעניינת בו, הייתי נהפכת באופן מיידי לבחורה החרמנית עם הפנטזיה האקזוטית על גבר ערבי שרק יבוא ויפרק אותי....לא כך?

יסמין *(אחרי שתיקה מביכה)*: וואלה כך.

זוהרה *(מועכת את הסיגריה)*: וואלה כך.

יסמין: אני לא התכוונתי...

זוהרה: נכון. את לא התכוונת. דיברת באופן טבעי. אחרי הנאום שלך על איך הממשלה מפרידה בינינו ואיך משרד החינוך לא מלמד ערבית מדוברת...

יסמין: זו, נראה לי שאת קצת מגזימה...

(צ׳אנס יוצא מהקשת עם המשקאות ביד. הוא נעצר בלי שהבנות מבחינות בנוכחותו)

זוהרה (*מתלהמת*): אולי אני קצת מגזימה. ואולי לא קצת. ואולי הקטגוריות העלובות האלה הן מה שמוגזם. כל כך קל ליפול במלכודת הזאת של הסמנטיקה.

יסמין: זו...

זוהרה: לפני שנלמד ערבית מדוברת, אולי כדאי שנראה איזה יוז ואביוז אנחנו עושות בעברית.

יסמין: חיים שלי, הסכסוך הוא הרבה יותר גדול ממני וממך וממנו ומערבית ומעברית...

זוהרה: אני יודעת! אני יודעת שהסכסוך הוא עמוק ושורשי. אבל אם הוא שורשי אז הוא חייב להיות גם פנימי. ורק מבפנים אפשר לפייס אותו. לא מדיניות ממשלתית ולא החלטות באו״ם. מדיניות פנים־אל־חוץ. וזה מתחיל בשפה. איך אנחנו מתקשרים כלפי חוץ את מה שקורה לנו בפנים. איך אנחנו בוראים מציאות – לא בבחירת ראש ממשלה, אלא בבחירת מילים.

יסמין: אבל זו, אלו רק מילים.

זוהרה: אלו לא רק מילים. הן משקפות מחשבות ומטען רגשי של דורות על גבי דורות שינקו רעל. והרעל והשנאה משגשגים לתוך התאים שלנו, אבל אנחנו לא מבינים למה אנחנו חולים. והמחשבות גוררות רגשות שמהדהדים לתוך המילים שלנו ומשם לתוך המעשים שלנו – ואנחנו לא מבינים למה זו המציאות שלנו.

יסמין (*מסתכלת עליה בחוסר אונים, לא מוצאת מילים*): –

זוהרה: אני רוצה לברוא. אני רוצה לחגוג את זה! אני רוצה להנות מהגיוון בהון האנושי שיש פה במקום להילחץ מהאחדות שנוזלת לנו בין השסעים. אני רוצה לדעת שאני חשובה ושיש לי מקום, אבל לא

חשובה יותר מאף אחד אחר. כולם חשובים. הדרמה הזאת שיש לנו – "הכאב שלי הוא הכי כואב, הכי נורא, אף אחד לא יכול להבין אותי..." זה לא אמת. אף אחד לא נמצא פה כדי להבין אותי. אני זאת שצריכה להבין אותי...

יסמין *(ברכות)*: אז מה את מבינה?

זוהרה: את הכאב שלי, על פוטנציאל שמת עוד לפני שהוא נולד. ואת האבל שלי עליו, שאולי מבחוץ אף אחד לא יכיר בו – כמו אבל על תינוק שנוצר אבל לא טעם נשימת חיים מהי, או אובדן של בע"ח שאהב אותך כמו שאף בן־אנוש לא יאהב, או פרידה מאהוב סודי שאף אחד לא ידע שאהבת...זה אבל לא־מוכר. אבל אני מכירה בו. אני חייבת להכיר בו אם אני רוצה להכיר אותי.

יסמין *(נאנחת)*: אז מה הייתי צריכה להגיד זוהרה? בואי תגידי לי את, מה הייתי צריכה לומר במקום "נראה לי שהוא רוצה לזיין אותך"?

צ'אנס *(מתקרב)*: "נראה לי שהוא רוצה לאהוב אותך".

מסך.

بدون عنوان Untitled

كرميت دچاني

الشخصيات

تشانس (يلعب الدور ممثل يهودي)، شاب عربي في العشرينات من عمره، زهراء (تلعب الدور ممثلة عربية)، شابّة يهودية في العشرينات من عمرها. ياسمين، صديقة زهراء.

المكان

هنا.

الزمان

الآن

المشهد الأول

ليلة الجمعة، الشتاء، في البلدة التحتى. من وراء القناطر العالية المبنية بالأسلوب العثماني ترتفع الأصوات المكتومة للموسيقى الإلكترونية الشرقية. المدخل يقود إلى ساحة داخلية تنتشر فيها مناطق الجلوس: مقاعد طويلة والكراسي المنخفضة. على جدران الحجر بعض الملصقات الممزّقة والصور المرسومة على الجدران. تمشي زهراء سريعا خارجَ مدخل النادي وتقعد مرّة واحدة على المقعد الطويل على يسار المدخل. تقوم بتصويب جسمها وتفحص في حقيبة الحزام المعلقة على خصرها. تخرج علبة سجائر وتضيئ سيجارة. تقرص شفتها السفلية بين إصبعي البنصر والأبهام وهي تنفخ الدخان. للحظة قصيرة تميل إلى الوراء وتأخذ نفسا عميقا، وكأنها تستسلم أخيرا للحياة. فجأة يخرج تشانس بخطوات بطيئة من النادي. يراها لكنها تتظاهر بعدم رؤيته. هو يبتسم لنفسه ويخرج متأرجحا الطبغ من الكيس الخلفي للجينس. يلفّ السيجارة وهو ينظر إليها. يدخل السيجارة إلى فمه، يقترب منها، ينحني قليلا ويعمل باليد إشارة الطلب بالولاعة.

تشانس: هممم. . .؟؟

زهراء ترفع عينيها إليه. تقف، تفتح حقيبة الحزام وتفتّش عن الولاعة دون إزالة النظرة منه. تخرج الولاعة وتعطيها إياه في يدها الممتدّة. يقترب منها ليأخذ الولاعة لكنّها في اللحظة الأخيرة تولعها. هو يقفز لحظة لكنه ينظر إليها مباشرة، يرجع وينحني من أجل ولع السيجارة بينما يديه خلف الظهر. يتنفس تنفسا عميقا. زهراء تجلس.

تشانس: بتحكي عربي؟ عفْريت؟ إينجليش؟

زهراء: أول أوف دي أباڤ.

تشانس يرفع الحاجب ويبتسم نصف ابتسامة.

تشانس: والله؟ وير أر يو فروم؟

زهراء: أنا من هنا. وأنت؟

تشانس: (يبتسم ويجلس جنباها): أنا من هنا والآن.

زهرا: وغير الآن؟

تشانس: كنت في كثير من الأماكن. جئت إلى هناء مؤخرًا. (يبسط إليه اليد) اسمي تشانس.

زهراء: (تضغط اليد ببطء) تشانس؟ اسمك تشانس؟

تشانس يرتفع من المقعد منفعلا.

تشانس: هل عرفت الفرق بين تشانس ولاك؟

زهراء: (تميل راسها قليلا وتفتش عن الجواب): الحقيقة – لا. ما الفرق؟

تشانس يبتسم برضى، يقف أمامه كأنّه يريد البدء في خطاب الثمل.

تشانس: سأوضح لك. تشانس. . . تشانس هو الإمكانيات الكامنة النقيّة. إحتمال الفرصة، الاحتمالات. ولكن لاك. . . لاك هو شيء آخر تماما. لاك هو الحظ، ويحتاج اللاك إلى ثلاثة: الأول هو التشانس. متأسف، لا يمكن بدونه. الثاني، العمل الشاق. الناس يفكرون أنّه قد يحصلون على الأشياء بدون العمل الشاق من أجلها. يجب العمل الشاق. والثالث هو أن تكون مفتوحا. الحياة تبعث دائما الاحتمالات. . . ولكن إذا لم تفتح العينين ولم تشحذ الأذنين أو تكشف الأسنان ولا تستعدّ لتقبلها لن تكون محظوظا.

زهراء (مبتسمة): يعني يحتاج تشانس للحصول على لاك؟

تشانس (يعود للجلوس جنبها، مبسوط امن نفسه): بالضبط.

زهرائ: يعني، هذا اسمك؟

تشانس: هذا اسمي في السوشال ميديا. أصوِّر وأنشر بهذا الاسم.
زهراء: ولكن اي اسم اعطاه الوالدان أياك؟
تشانس: بدر. ما اسمكِ؟
زهراء: زهراء.
تشانس (يضحك بازدراء): زهراء؟ اسمكِ زهراء؟
زهراء: نعم.
تشانس: بحياتي ما سمعت اسم زهراء بين اليهوديات.

يدلّ وجه زهراء على الاحساس بالإهانة التي تحاول قويًا اختناقها.

زهراء: زهراء كان اسم جدّة أمي. كانت عائلة محترمة من عائلات صفد في الماضي. 10 أجيال في البلاد. وكانوا حينئذ يلفظونه جعارة.

تشانس يضحك بصوت عالٍ، يلتقط نظرة زهراء السامّة فيحاول وقف الضحك.

تشانس: متأسف، لم اقصد إهانتك، مجرد أنني مسطول قليلا. زهراء اسم حلو وجعارة أحلى.

يضحك تشانس الضحكة الصغيرة الأخيرة. تتجه زهراء إلى الجهة المعاكسة.

زهراء: لا، مش مشكلة، ما شعرت بالإهانة.
تشانس: حلو. ارتحتُ. أنت لوحدك هنا؟
زهراء: جئت مع صديقة ولكن ضاعت في مكان ما بين الكمڤاري والعرق.
تشانس: ضاعت أو انت هي التي ضاعت؟
زهراء (تقطب جبينها وتنظر إليه بالحيرة) –
تشانس: يعني، أنت هي التي ضاعت.

تبدو نظرة غضب على وجه زهاء، تطفئ السيجارة بعصبية.

زهراء: لا، ما ضعت، خرجت لاشرب السيجارة.
تشانس (يلفّ سيجارة أخرى ويشعلها وهو يتكلم): أحسن فكرة، تنفس الهواء الطلق. صح أن الهواء هناك قليل من كثرة الدخان والناس والرقص والاستمتاع والعرق. رايتكِ أنت أيضا ترقص وتعرق.
زهراء (تخرج ببطء من حقيبة الحزام سيجارة أخرى وتشعلها): هناك نسيت نفسي.
تشانس (يبتسم): هذا حلو. أنا أيضا أحب أنسى نفسي في الرقص. الرقص لحالي. دون رؤية أحد.
زهراء (تستنشق الدخان، تقرص شفتها السفلى): يعنى، كيف شفتني؟

تشانس (مبتسم): يا حلوى، الجميع شفوكِ.

زهراء تبتسم وتحدق النظر فيه.

تشانس: حقّاً تحكي العربية والإنجليزية؟

زهراء: اتعلم الأدب الإنجليزي في الجامعة والعربية أعرفها قليلا، القليل الذي التصق بطبلة الاذن في الطفولة.

تشانس ينظر إليها، بشعور مختلط من المفاجأة والارتدادّ.

تشانس: كانوا يتكلمون العربية في البيت؟

زهراء: كانوا يتكلمون بلغات عديدة. عادةً كانوا يتكلمون العبرية وحين أرادوا أنني لا أفهم، كانوا يتكلمون بالإنجليزية. وحين كبرت وفهمت الانجليزية انتقلوا إلى الفرنسية. وجدتي كانت دائما تلقي ببعض الكلمات بالعربية. كانوا يعيشون يهود وعرب مع بعض في صفد فكانت تحكي على الطول. كانت تتكلم يعني ربما ست لغات.

تشانس: يعني، تعلمتِ منها؟

زهراء: لا، ولكن هناك بعض الجمل التي التصقت بأذني دون أن فهمتها. فبقيت هناك.

تشانس: ملتصقة بطبلة الأذن؟

زهراء (بالعربية) أيوا.

تشانس: أعطيني مثالا لما كانت تقول.

تغمض زهراء عينيها، تتمتع بالذاكرة

زهراء: حين كنت اتّصل بها لأهنّئها في يوم السبت. . . كانت تردّ عليّ وكنتُ أقول لها "سفتا" فكانت تردّ (تلفظها بصوت يرتفع من الحنجرة ولكن ناعم) "روحي، غزالة، عيوني. . ."

تشانس: وغير ألقاب الحبّ هذه، أي جمل كانت تحكيها؟

تستيقظ زهراء من الذاكرة كرهًا

زهراء: مختلفة.

تشانس: على سبيل المثال؟

زهراء: لا أريد أن أقولها.

تشانس: لماذا لا؟

زهراء: لأنّك لا تفهم.

تشانس (مبتسم إغاظةً): هل أنا لا أفهم العربية؟

زهراء: أنت لا تفهم. . . لا أريد وبسّ!

تشانس (يضحك): لطيف أنّك خجلانة.

زهراء: غير خجلانة.

تشانس: آسف، كنت مخطئاً. أنا فقط سكران قليلا.

زهراء (بحزم) تيڤسي.

تشانس (مفاجَأ، يلفظ الكلمة رويدًا): تي ڤ سي.

زهراء: نعم. بدل ما تقول مسطول قليلا تقدر تقول ببساطة تيڤسي.

تشانس: والله، تيڤسي. إيكونومي للغاية، شكرًا.

زهراء: يعني؟

تشانس: اختيار الكلمة الأكثر دقّةً.

زهراء: أحبّ الدّقّة.

تشانس: أنا متأكد. وماذا تحبّين كمان؟

زهراء (بحدّة): الحقيقة.

تشانس: تحبّين الحقيقة؟

زهراء: أحبّ الحقيقة.

تشانس: أنت لطيفة، ولكن لا أحد حقًّا يحبّ الحقيقة. الناس يفكّرون أنّهم يحبّون الحقيقة، يبحثون وراء الحقيقة، يقومون بتجريد الحقيقة، وغطاء الحقيقة، وتقطير الحقيقة. ولكن، الحقيقة، لا أحد يريد أن ينظر مباشرة في الحقيقة. هذه هي الحقيقة.

زهراء: هذه حقيقتك أنت.

تشانس يضحك.

تشانس: أنت ممتازة. صديقة للكلمات.

زهراء: صديقة للكلمات. . . سيدة الكلمات. . . خادمة للكلمات.

تشانس: ماذا قلتِ؟

زهراء: ولا إشي. تيڤسي. وأنت، من أنت؟

تشانس: أنا صديق للأرقام أكثر من الكلمات. أنا اتعلم الارقام.

زهراء: الرياضيات؟

تشانس: الاقتصاديات.

قشعريرة تمرّ في جسد زهراء

زهراء: إيكونومي جدًّا من ناحتك.

تشانس يتفجر بالضحك ولكن يبدو أنّه يستطيع السيطرة عليه. زهراء تنظر إليه منتظرةً حتى يهدأ حتى سئمت فقامت من المقعد

تشانس (يهدأ من الضحك): إلى أين ذاهبة؟
زهراء: إلى الداخل. إلى الرقص.
تشانس: أنتِ بالفعل في الداخل، راقصة. لا حاجة لتغيير المكان من أجل التحرك.

يقوم، يغمض عينيه ويبدأ بالرقص. زهراء تنظر إليه بنظرة مرتبكة.

المشهد الثاني

دار تشانس. سرير مزدوج مع فراش أبيض فوضوي، خزانة كتب صغيرة وعليها الطبغ المتداول ومرمدة السجائر ومصباح للقراءة. على الأرض السجاد. كومة كتب الاقتصاديات مكدسة بمثابة رفّ لحمل معدّات الستيريو القديمة التي تسمع موسيقى الجاز الناعمة. في الزاوية مطبخ صغير وفوقه خزانة. تشانس في الكلسون والقميص الأبيض يحضر القهوة على الغاز ويصفر مع لحن الموسيقى. يصبّ القهوة في كأس زجاجي ويمشي إلى السرير. في إحدى يديه يسحب البطانية مرّة واحدة ويعرض زهراء بالملابس الداخلية البيضاء، راقدة مثل الجنين. يقدّم لها القهوة بينما هي تجلس في السرير، تأخذ الكأس، تقرعها مرّتين بلطف على الخزانة الصغيرة، تستنشق وتشرب رشفة صغيرة. تشانس يرجع إلى المطبخ الصغير ويسكب لنفسه كوب القهوة.

تشانس وظهره في اتّجاه زهراء): هممم؟
زهراء: شو؟
تشانس: كيف هي القهوة؟
زهراء: ساخنة.
تشانس: بس ساخنة؟
زهرا: لذيذة أيضا, مُرّة. أنا أشرب مع السّكّر.
تشانس: يصعب عليك إعطاء المجاملة؟

يفتح خزانة صغيرة، يُخرج حزمة بسكوت ويرميها إليها.

تشانس: السكر انتهى. كلي البسكويت.

يغلق الخزانة الصغيرة، يقترب بكأس القهوة إلى السرير.

زهراء (متبسمة، تفتح البسكوت بالأسنان، تخرج بسكويتًا بفمها وتقلّده): بسكوييييت.

تشانس يجلس على السرير إلى جانبها، مبتسم.

تشانس (يعيد الكلمة بلهجة أكثر تشديدًا): بسكوييييت.

زهراء تنفجر بالضحك، تشانس ينضم إلى الضحك. يلفّ سيجارتين ويقدّم لها الأولى. هي منحنية فوقه من أجل الحصول على الولاعة الموجودة على خزانة السرير، تولع سيجارة تشانس، تتدحرج إلى مكانها في السرير وتولع سيجارتها. تنظر إليه، هو ينظر إلى سقف.

زهراء: شو؟

تشانس: إيش؟

زهراء: عمّا تفكّر؟

تشانس: عن الركود الاقتصادي.

زهراء (تضحك): لا، حقًّا؟

تشانس: حقًّا. افكّر عن الركود الاقتصادي، عن العجز، عن التجارة في سوق الأوراق، عن الرسوم البيانية والجداول، عن سوق الأموال.

زهراء: صديق الأرقام، أه؟ هذا ما تريد القيام به حين تكبر؟

تشانس: أي نعم. العمل في بنك مركزي، ارتداء البدلات، الجلوس في الاجتماعات، التسلق في سلم القيَم وأن أنبح في وجه الموظفين الصغار مثل ما أكيد سينبحون في وجهي.

زهراء: يبدو لي شيئا مكتئبا.

تشانس: بالنسبة إليّ يبدو كالحلم. المهمّ الهروب من هنا.

زهراء: الهروب لماذا؟

تشانس: لماذا الهروب؟ لأنّ هذه السفينة تغرق وأنا أكيد لست القبطان الذي يريد أن يغرق معها. هذا هو لماذا الهروب.

زهراء (مرتبكة، تمرّر يدها في شعرها): -

تشانس: أنا لا استطيع أن أنجح هنا، لا أستطيع على بناء المستقبل الذي يؤيّدني.

زهراء: يعني، يجب أن تغيّر المكان كي تبدأ بالتحرّك؟

تشانس: لا أعني أنّ النجاح هو النتاح المباشر للبيئة، ولكن نعم، لديّ الاعتبارات – العقلانية، الاقتصادية، السياسية والاجتماعية – إذا أردت أن يكون لي في يوم من الأيام الأولاد، أنا مضطرّ إلى ضمان المكان الذي يمنحهم الفرصة. لازم تفهمي، حبيبتي، العواطف ليست عاملا في اتّخاذ مثل هذه القرارات.

زهراء: همممم

تشانس: هممم – يعني ما؟

زهراء: مثير للاهتمام أنّ هذا ما يرشدك. كل شيء إلّا العواطف. بالنسبة لي العواطف هي أقوى بوصلة في أتّخاذ القرارات.

تشانس: وأنظري إلي أين قادتك العواطف! أنت ملقاة في سريري.

تشانس يبتسم لنفسه ويعود ينظر إلى السقف. زهراء تتنفس تنفس عميقا.

زهراء: أريد أن أقول شيئا ما.

تشانس (دون إزاحة النظر من السقف) تفضلي! أذنان كلها لك!

زهراء: تسمح لي العينين أيضًا؟

تشانس (يئن بفارغ الصبر، يدحرج عينيه، يلتفت إليها ويحدق بها بنظرة مصطنعة): عيناي كلها لكي.

زهراء: لماذا تتصرف هكذا؟

تشانس: شو هدا هكذا؟

زهراء: هكذا، مثل الولد الذي يحب البنت. تُبعدني وتقرّبني.

تشانس: أليس هذا هو أحد الأنماط البدائية الأساسية لجميع القصص الحرافية؟ ولد يلتقي بنتأ. ولد يزعج بنتا. ولد يخسر بنتا. ولد يستعيد بنتا.

زهراء: هذا ربما النمط البدائي الخاصّ بك.

تشانس: ما هو لديك؟

زهراء: بنت تلتقي بولد. بنت تخسر نفسها. بنت تخسر ولدا. بنت تستعيد نفسها. وهكذا دواليك.

تشانس (بنغمة مَن غرِق بالأفكار): وهكذا دواليك. . . هل فكرتِ في التنسيق بين هذه الأشياء؟

زهراء: ماذا تعني؟

تشانس: دائما بعد بنت تخسر نفسها – بنت تخسر ولدأ.

زهراء (مصدومة، تحدق فيه) –

تشانس: الشيء الذي أحاول اقوله هو. . .

زهراء (بشبه ضحكة مكتومة): زهقت من الانتياك، يا بدر. اريد عمل الحبّ.

تشانس (صامت لحظة ويضحك بسخرية): تريدين عمل الحبّ؟

يضع كأس القهوة، يضع رأسه على يده، ينظر إليها.

ما معنى عمل الحبّ من ناحيتك؟

زهراء (في صوت صغير، هادئ): عمل الحب هو. . . خلع الثياب، ببطء. . .العرض. . . التعرض. . . الشعور، النظر في العينين. أنت حتى لا تنظر في عينيّ.

تشانس (يضحك بسخرية): تريدين النظر في العينين؟ هل تفكّرين أنّ عمل الحبّ هو النظر في العينين؟ هل عرفت كم من رجل أحدقوا النظر في عينيك حتى اختفت صورتك وظهرت صورة مرأة أخرى؟

زهراء تبدأ أن تدور عن ملابسها بين الشراشف.

تشانس: إلى أين ذاهبة؟

زهراء (وجدت البنطلون وتبدأ بالارتداء): بالضبط. هذا هو ما اعنيه. لماذا تصرّ هكذا؟ أن تؤلم؟

تشانس: إفهمي، حبيبتي. هناك ألم وهناك المتعة. الناس يفكّرون أنّهم يحبّون المتعة ولكن الحقيقة أنهم مدمنون للآلام. الألم يسبب فيهم المتعة. لا يستطيعون أبدًا الشعور بالمتعة الحقيقية لأنّ هذا يتطلب منهم الشعور بالألم. إفساح المكان له. إحضار السرير الصغير المبطن ولفّه بالبطانية وإعطاه القبلة على الجبين وإرساله إلى النيل حيث ينتظره التماسيح الجائعة. . . لذا بدلًا من ذلك. . .

زهراء (مستمرّة في ارتداء الملابس، تقوم من السرير) هممم.

تشانس: هممم؟ شو؟

زهراء: ولا إشي. افكّر فيما قلتَه.

تشانس: أنتِ **تعتقدين** أنّك ترغبين في عمل الحبّ. أنتِ **تعتقدين** أنّك عارفة كيف يبدو، كيف يُسمع، ما هي الشعور في عمل الحبّ. الحقيقة أنتِ لا تعرف شيئًا عن الحبّ.

زهراء: أنا متأكدة أنّكَ تعرف الكل عن الحبّ.

تشانس (يُخرج ثلاثة بسكويتات ويأكلها على التوالي): لا اعرف الكل عن الحبّ بل أعرف أنّ الحبّ لا يرتبط بالنظر في العينين. عمل الحبّ هو أن تحبَّ نفسك كما أنت عليه وحبّ الآخر على ما هو عليه.

زهراء (تنتهي من الارتداء، تتنفس عميقا وتعود تجلس على السرير): هل أنتَ تحبّ نفسك كما أنت عليه؟

تشانس: لا نحكي عني.

زهراء: أنا أسأل عنك. هل أنت تحبّ نفسك كما أنت عليه؟

تشانس صامت.

زهراء (منتظرة عدّة ثوانٍ وتقوم من السرير) هكذا فكرتُ.

تشانس: ماذا فكرتِ

زهراء: أنّه إذا ما استطعت أن تحبّ نفسك حقًّا لا تستطيع أن تحبّ حقًّا أي شخص آخر. والآن فهمته.

تشانس: ماذا فهمتِ؟

زهراء: هذا. هذا الشيء. نحن. ما هذا؟ نحن. ماذا نحن؟

تشانس (صامت لحظة ومبتسم لنفسه): أن-تايتيلد.

زهراء (بغضب جامد): أن-تايتيلد. تعال أعطيك التايتيل – جئت، احتلت المحتلّة والآن يمكنك أن تكنِّس العلم في نصف الصاري وتذهب.

تشانس (صامت لحظات ويبدأ بالضحك):لا! أنتِ. . .

زهراء: شو؟؟؟ شو أنا؟؟

تشانس: مخطئة. وأنتِ في بيتي أنا. وأنتِ مخطئة. إذا أنهيتِ من وضع التايتيل، تفضلي تروحي.

زهراء تدور وتذهب في اتّجاه مخرج خشبة المسرح.

تشانس: لن تنجحي، أنت عارفة.

زهراء (تتوقف وظهرها في اتّجاهه): ماذا لن أنجح؟

تشانس: أن تُدخليني في قالب. تنظيم العالم في قوالب. الحياة لا تمشي هكذا، زهراء.

زهراء: وفّرني من لآلي حكمة الحياة هذه.

تشانس: أنا أوفّر كل شيكل فلا اوفّر كل لؤلؤ؟

زهراء: كل شيء يتحوّل لديك إلى فكاهة.

تشانس: قلنا إنّ شخصيتك شخصية الكلمات، فلا إريد إلّا أن اتحدث معك في لغتك.

زهراء (بغضب شديد): هذا معناه التحدث معي في لغتي؟ التحدّث معي عن الحبّ وفي نفس الوقت تنصب أمام عينيّ كل من نظر مرّة في عيني وكان يفكر في أخرى؟

تشانس: زهراء، لا يمكن أن تقفي وراء الكواليس وتصدري الحكم على المسرحية.

زهراء: ما؟ ما معنى ذلك؟

تشانس: لا يمكن أن تستجيبي لدعوة الدخول إلى أفكاري الأكثر شخصيةً، أن تدخلي بدون خلع حذائك والاسترخاء وشرب القهوة ثمّ تنتقدينني.

زهراء: مجرّد أنّك لا تعرف التعامل مع. . .

تشانس (يقاطعها): لا تعرفين مع أي شيء يمكنني التعامل. طوال حياتي تصديت للانتقاد، تربيت في حضن النقد. اهتمّ أبي في ذلك جيدًا. تعالي حبيبتي، أنتِ لا تعرفينني . . .

زهراء: للأسف أنتَ تعرف كيف تمنح للآخر ولا تعرف القبول. . .

تشانس: لا بل أعرف القبول إذا كان هناك ما يتقبل. ولكن لا كل شيء يقال يتسَجَّل على الغشاء الطبلي ولا تغيّر كل فكرة من أفكارك عني ماهيتي الحقيقية. أنت لا تعرفينني!

زهراء: يا بدر، أشكّ أنّك تعرف نفسك. أشك أنّك ملمّ من أنت حقًّا. وراء جميع الأفكار الصغيرة والنكت والذكاء يوجد شخص ما لست مستعدًّا ان تلتقي به. أفهمك حقًّا، إذا كنت محلّلك أنا أيضا ما كنت مستعدّة.

زهراء تخرج من خشبة المسرح. بقي تشانس لوحدة على السرير، يلفّ السيجارة، يولعها، يستلقي إلى الوراء وينظر إلى السقف.

تشانس: قامت الزهرة
وغادرت الحديقة.
وبقيت
متابعا، وحيدا.
أجنبي في الأرض التي خلقتُ.
بحيرة بدون نرجس.
المجهول بدون معادلة.

المشهد الثالث

دار زهراء. لحن العود اللطيف منتشر في الهواء. الرفوف المحتشدة بالكتب وأوعية النباتات المتدالية تغطي الجدران. سرير مزدوج مغطى بالشراشف الملوَّنة في الزاوية في الجهة المعاكسة لمكان السرير في دار تشانس. خزانة صغيرة واقفة إلى جانب السرير وعليها دفاتر وكتب وفي المقابل مرآة كبيرة وعليها ملاصق تحمل كلمات قصائد مكتوبة باليد. تشانس نائم في السرير، زهراء تحضر شاي الأعشاب على عداد المطبخ الواسع. تشانس يستيقظ على مسمع صفير الغلاية.

تشانس: هممم

زهراء (تصبّ المياه من الغلاية إلى إبريق): هممم؟

تشانس: صباح الخير حبيبتي.

زهراء (تضع الإبريق وكأسين على الصينية): صباح.

تشانس: صباح فقط؟

زهراء (تضع الصينية على الخزانة الصغيرة إلى جانب السرير وتقعد على السرير): يجب الانتظار عدّة دقائق حتى تطلع فوائد الأعشاب.

تشانس (يسحبها في اتّجاهه):
"هل شعرتَ مرّةً
أن الصباح ضيّق على خطواتك؟
إذن، كنتَ قد استيقظتَ
وجسدكَ مليءٌ بالحب"

زهراء: أدونيس

تشانس: ممتاز! 10 نقاط.

زهراء: ما كنت أعرف أن هناك عدّ للنقاط.

تشانس: دائما يوجد من يقوم بالعدّ.

"قالت: لا يعدّ الجسدَ
إلّا الجسدُ.

زهراء: يكتب!"

تشانس: يكتب.
قالت:
لا يكتب الجسدَ
إلّا الجسدُ.

زهراء: لماذا تشرفنا باقتباس قصيدة أدونيس على الصبح؟

تشانس: من أجل شرفك أنتِ، طبعا.

زهراء: إذا تكريما لي يجب على الأقل بالدّقّة.

تشانس (يضحك): أحاول قدر الإمكان. كان من الصعب تذكرها عن ظهر القلب. من المرآة. . . الانعكاسات التي رأيتها صرفت عقلي.

الجنس سُرّة
تجعل الليل والنهارَ
جسدًا واحدًا.

زهراء (تتنهد، تستلقي على السرير واليدين وراء الرأس): صبّ من فضلك الشاي.
تشانس: الوقت غير كافٍ. ما أستوفت الأعشاب بعدُ الطعم.
زهراء (صامتة، تدور العينين):
تشانس (يطلع عليها): وخاصّة وأنا أيضا ما استوفيت طعمكِ.

يقبَلها في العنق، لكنّها لا تردّ، نظرتها ثابتة في السقف. يتوقف وينظر إليها بنظرة حيرة. ينتقل على طول جسمها رويدًا بالتنسيق مع الأسطر التالية)

تشانس: اتعرفين؟
زهراء: هممم؟
تشانس: استطيع وضع أذني على بطنك وأسمع معدتك تحكي معي. . . استطيع وضع أذني على صدركي وأسمع قلبك ينبض. . . استطيع وضع أذني على شفتيك وأسمع تنفساتك. . . ولكن حين وضعت أذني جنب رأسك. . . لا استطيع أن أسمع ما يدور في رأسك.

زهراء تقرص شفتها السفلى بأصابعها

تشانس (يتنهد): ألم تسمحي لي أن أدخل؟
زهراء: إلى أين؟
تشانس: إلى وراء الكواليس؟
زهراء: أنا. . . أ. . . أنا ذاتي سجينة هناك.
تشانس: أنت تفضّلين أن تكوني سجينة هناك، في ذاتك.
زهراء (غاضبة): لماذا لا تضعني وحالي؟ لماذا دائما تفكّر أنك ملزم بالجواب؟
تشانس: إذا كان لديّ جواب – أجيب.
زهراء: لم يكن هناك أي سؤال.
تشانس (صامت بضعة لحظات): أهمّ أسئلة لم تُسأَل بصوت عالٍ، زهراء.
زهراء (تهزّ رأسها، لا تعرف كيف تردّ) –
تشانس: أما سؤالك، فقضيت ما يكفي من الوقت بدون الأجوبة للأسئلة، إن سئِلت أم لا. أغلقت فمي بما فيه الكفاية كي أستطيع الاندماج، لملائمة نفسي للقوالب التي تمّ صبّها خاصّة بي، كي. . . كل أشعر بالانتماء.
زهراء (بلا مبالاة): وماذا حدث؟
تشانس: تلقيت الكفّة التي انقلبتني راسا على عقب. بكل معنى الكلمات. فهمت أنّ مهما حاولت لن أكون أبدا منتميا، لن أكون بالدرجة الكافية. . . دائما يمسكوني بالكلمة أو النظرة أو الحركة غير المناسبة. . . من البداية كانت

أمامي فرصة ضئيلة. . . فوقفت عن المحاولة واستمررت لوحدي، مع نفسي. ومنذ ذلك اليون لا أحاولي إرضاء أي شخص. اتكلم من القلب فقط وأعطي الآخر 100 بالمئة من الصدق، إن كان لطيفا أم غير لطيف. لا احتاج إلى الحبّ.

زهراء (عديمة الصبر): كل واحد يحتاج إلى الحبّ. هذا ليس إلا إنسانيا.

تشانس: أنا لست كل واحد. إن كنت إنسانيا معناه أنك ضعيف. عرضة للأذى، معرض لعيون الحيوانات الفريسة وأسنانها.

زهراء (بغضب): ألا ترى أنها نفس الشيء؟ الرغبة في إرضاء الجميع وعدم إرضاء أحد؟

تشانس: كيف هو نفس الشيء؟

زهراء: أنت عبد المثالية.

تشانس: الرجاء التوضيح!

زهراء: أنت تفكّر أنّه مجرَّد قلّة إرضاء أحدِ والانغلاق وراء سور بنيته حولك هو رمز للقوّة ولكن الحقيقة أنّك لا تحاول إلّا حماية ضعفك. لا تطيق الفكرة أنّ شيئا ما لديك غير سليم، تعتقد أنّك غير جيد بما فيه الكفاية، أو ربما أنت بالحقيقة عديم أي أهمية. . . فلذلك تبني حواليك السور الذي يحميك من الأذى ولكن وراء السور لا يمكن الوصول إليك أبدًا.

تشانس (صامت، مصدوم): -

زهراء: الواحد يعرّف نفسه طيبا أو سيئا بالتنسيق مع المعايير العائلية، أو يقيس نفسه مقابل آخرين. أما ذاتك الحقيقية فيه سجينة في مكان ما.

تشانس (بنغمة عدوانية): ماذا تعرفين عن المعايير العائلية التي وصلت منها؟

زهراء (ببرودة): ولا شيء غير ما حكيت أنت. أنّك تربيت في حضن الانتقاد. الطفل' الذي لا يُقدَّر بحسب إنسانيته بل يتمّ تقديره فقط بحسب العلامات العالية، الذي يساعد العائلة، الذي يتصرف كما يتوقع منه. .

تشانس: يعني، ماذا تعرفين عن إنسانيتي؟

زهراء (تتفجر): ولا شيء، لأنّك لا تكشف عن نفسك باي صورة. أنا أكشف عن نفسي، أنت تغطي. أنا أقول إنني أحبّك وأنت تقول لي إنّك "تتعاطف معي جدًّا".

تشانس: ماذا تريدين؟ أن أقول لك الكلام الذي تريدين سماعه فقط؟ بحياتي، لا أكذب عليك.

زهراء (بصوت منكسر): أنت تكذب عليّ كل يوم حين تغلف نفسك بالقناع الصوتي هذا.

تشانس: يعني، بدأتِ في تحليلي؟ تعالي، حبيبتي، أنتِ لا تعرفينني. . .

زهراء (منكسرة): صحّ، بدر. لا أعرفك. ولكن جميعنا نحمل جروح الماضي. وبسبب هذه الجروح وبسبب الصعوبة في أن نقبل أنفسنا، نخاف من أن يوجد من يعرفنا بكل معنى الكلمة، لأنّه حينئذ لا يحبّنا. إذا كنت تعرفني بمعنى الكلمة ما كنت تحبّني. لذلك، كما قلتَ، أخترت أن أكون سجينة وراء الكواليس، بدل الحكي مع نفسي، التعرف على نفس أكثر وإخراج الحقيقة من خزانة التأملات الموجودة في رأسي وعرضها أمامك. ربما في هذا الحال قد تطلع منّي الأشياء الأكثر لطيفة من إصدار الحكم والنقد والسلبية العدوانية.

تشانس صامت، زهراء تنظر إليه.

زهراء (تتنافس عميقا): إذا شئتَ. . . أنا شئت.

تشانس: شئتِ أيش؟

زهراء: اتعرف عليك. بدل ما تصوّب مرّة بعد الأخرى إلى صدغي سلاح ال"أنتِ لا تعرفينني".

تشانس (بعد لحظات من الصمت): هناك شيء من الأُلفة في الغرابة.

زهراء تصب الشاي صامتة

زهراء (بلا مبالاة): الحقّ معك. هناك الإحساس بالأُلفة في هذه الغرابة.

تشانس (يشرب من الشاي): في صباي كان أبي يعطيني مصروف الجيب. كنت اسحب له البنطلون كل يوم وأمدّ يدي وكان يبحث في جيبه حتى يجد بعض النقود المعدنية. كان يدعم يدي بيده وبالأخرى يقفل أصابع يدي على النقود. وكان إحساس يدي في يديه الكبيرتين لطيفا جدًا ولكن في نفس الوقط كان يضغط يدي بقوة حتى رأيت العلامات الوردية اللون في الكفّ من ضغط النقود حين فتحت اليد لأعدّها. وبعد ما انتهيت من العدّ كان يقول: إذا ما تذكرت كيف عانيت من أجلها لا تعرف قيمتها ولن يبقى لك منها شيئا." ويوما ما أردت شراء السيارة مع جهاز التحكم عن بعد فخلال أيام كثيرة لم أطلب النقود، كنت أعرف أنّ المال متراكم. في اليوم الرابع جئب وطلبت مصروف الكيس لكنه لم يتذكر عدد الأيام التي مرّت فأعطني ورقة نقدية. وأنا، أنا كنت مبسوطا، لان هذا ما كنت أحتاج إليه لشراء السيارة. ولكن فهمت أن شيئا ما كان خاطئا لأنّه من هذه اللحظة لم يعد يضغط اليد. كان يعطيني المال دائما إذا طلبته لكنه لم يعد يضغط يدي بهذه الطريقة.

زهراء تضع يدها على يد تشانس

تشانس: الحقيقة كانت مرّة واحدة أنّه ضغط يدي هكذا.

زهراء: متى؟

تشانس: قبل سنتين. صار مريضا حين كنت أنا خارج البلاد. كانت العائلة تتصل معي طول الوقت وتطلب أن أرجع، لانّه لم يعد يبقى له الكثير من الزمن. ورجعت أخيرا، أسبوعا قبل وفاته.

زهراء: رجعت لتقول وداعا له.

تشانس: لا. رجعت لانّ المال انتهى. إذا ما انتهى المال كنت أبقى هناك ولم أرجع. لكنّ المال انتهى فرجعت. وأيضا بعد رجوعي ما أردت أن أزوره. ولكن بعد أسبوع توسلت لي أمي أن آتي لأحررها لبضعة ساعات كي ترجع إلى البيت، للتحمم والاستراحة القليلة. لم تترك مكانها جنبَ سريره. فجئت. ذهبت وقعدت جنبه. كان يبدو صغيرا وضعيفا جدًّا. . . ما تحملت أنظر إليه. أتذكر أنني أحدقت في النافذة وفكرت كيف أجيء بالضربة في أسرع وقت ممكن وأعود اخرج من هنا. لكنه فجأة استيقظ وأخذ يدي بيده بالأخرى ضغط وأغلق عليها. لم تعد تكن لديه القوة لإيذائي ولا الجيوب لإخراج النقود منها. وقال بصوت لم يكن صوته العادي الجملة التي كان يقولها دائما بعد أن عمل فشلة كبيرة.

زهراء: أي جملة؟

تشانس: "عندما يستيقظ الإنسان صباحا، بعد ما يغسل وجهه وينظر في المرآة يجب عليه أن ينظر في بياض عينه. هذه هي مسؤوليته. النظر عميقا في بياض العين."

زهراء (صامتة، تسمح للجملة أن تغرق فيها. تنظر في بياض عينه): وما هو المعنى، في رأيك ؟

تشانس: أنا أعرف معناها. بياض العين هو المكان الذي يتمّ فيه الاستبطان في النفس، الجزء الذي يحيط بتلميذ العين، الذي يحتوي على الأوردة والشعيرات الدموية، ويسجل جميع القرارات التي يتخذها الشخص في حياته. ومع ذلك، يجب على المرء أن يعيش.

زهراء: هممم!

تشانس: ههممم ما؟

زهراء: مثير الاهتمام الشيء الذي فهمته أنتَ. قد يكون أنّه كان يقصد شيء آخر.

تشانس (يسحب يده من يدها): هذا كان قصده.

زهراء (تقرص شفتها السفلى): أو. كاي.

تشانس (يدور عينيه): ما إذن كان قصده؟

زهراء: هناك مكان أبيض آخر في العين. الدائرة الصغيرة في طرف تلميذ العين. شرارة الحياة، حيث تراقب الروح. ربما هذا كان قصده.

تشانس: أه. . . أه. . . لم أفكّر عن هذا هكذا.

زهراء: ربما هو أيضا لم يفكّر عن هذا البُعد.

تشانس: فلماذا إذن قلتِ إنّه ربما هذا كان قصده؟

زهراء: لأنّه. . . لأنّه مرّات هناك قصد في اللاوعي. لا يمكن وصفه بالأفكار أو بالكلمات لكنّه موجود. وفجأة تظهر اللحظة أو يظهر إنسان ما يزيحك عدّة درجات. . . وفجأة الارتباط بهذا القصد ممكن. دون أن نعرف بالضبط كيف ولماذا لكنه يحدث. إذا منحناه التشانس.

تشانس يرفع الإبريق ليصّب المزيد من الشاي. يده تهتزّ فيسكب الشاي على كف يده فتحترق. يسقط الكأس وينكسر على الأرض.

تشانس (يمكسك يده) يلعن دينك!

زهراء: كل إشي بخير؟ هات أشوف يدك. . .

تشانس: ولا إشي.

زهراء: يا له من الاحتراق. انتظر لحظة. لدي ألوفيرا في مكان ما.

تشانس (يرتدي ملابسه): معليش. عليّ أن أذهب.

زهراء: إلى أين؟

تشانس: أماكن مختلفة. لديّ مهمّات.

زهراء: بدر، آسفة إذا. . .

تشانس: أنسيها.

زهراء: هل قلت شيئا في المحلّ غير المناسب؟

تشانس: أنتِ قلتِ شيئا لكنّ أنا هو الموجود في المحلّ غير المناسب.

زهراء: انتظر!

تشانس يخرج من خشبة المسرح.

زهراء: . . . لحظة!

زهراء تتنهد وتنهض لالتقاط الشظايا من الأرض. تجفّف المياه وتصبّ لنفسها كأس آخر. تذهب إلى المرآة لتنظر إلى عينيها ونظرتها ترفرف على كلمات القصائد المنتشرة. تداعب الوديان التي نحتها القلم على الصفحات.

زهراء:
قال:
للكلمات فضاء
لا يتّسعها لبهاء الجسد.

الجسد كتابٌ
يُقرَأ في اتّجاهين –
من الألِف إلى الياء
ومن الياء إلى الألف.

المشهد الرابع

نفس الساحة الداخلية جنب النادي في المشهد الأول. ترتفع نفس أصوات الموسيقى التي سمعناها سابقا. زهراء تقعد على المقعد إلى جانب ياسمين. زجاجة البيرة الفارغة عند أقدامهما. ياسمين تخفض لسانها تحاول لفّ سيجارة. زهراء تحدق الملصقات الممزقة جزئيًا كأنّه تحاول فكّ لغز الكلمات التي لم يُكتَب لها.

ياسمين: الدولة تستمرّ في التدهور وبدل من أعطاء الشباب، آسفة، الشابات، مثلنا، الأدوات للتعامل مع الوضع، نحتاج إلى طلب المنح الدراسية من أجل فاكينج تمويل البيرة. هل تتذكرين أنّه في السابق كان ممكن شراء حزمة من سجائر نوبلس بورقة العشرين؟

زهراء: هممم، أتذكر.
ياسمين (تولع السجارة المترهلة التي لفّتها): وماذا تقولين عن هذا الشيء؟
زهراء (تولع السيجارة، تستنشق الدخان وتشرب البيرة): أنّك بالمرّة لم تحبّي النوبلس.
ياسمين (سكرانة، بصوت عالٍ): صحّ ولم أزل! وكانت أماكن كانوا يعطوني الباقي من هذا المبلغ. سؤالي أين هم الآن؟
زهراء (تشرب البيرة): هممم.

ياسمين: حتى في دكان بركة السباحة كنت أحصل على الباقي. رغم أنّه كان غالي هناك. تتذكرين؟ كنّا نتخاطى الساعة الثانية ونتسلل من خلال الثقب في السياج جنب مكان الحشيش ونركب في الباص إلى البركة.

زهراء: اتذكّر. نتخطى الأدب ودرس التوراة ونرجع مبللتين إلى درس العربية.

تشانس يظهر فجأة في المدخل الحجري. السيجارة معلقة على إذنه وزجاجة البيرة في يده.

تشانس: سمعت صحيح؟ رجعتما مبللتين إلى درس العربية؟

ياسمين (تضحك وتقوم بالتصفيق): نعم! الشعر لم يتجفف أبدا.

تشانس (يجلس على كرسي صغير ويسحبه في اتّجاه زهراء): فلماذا الرجوع مبللتين إلى درس العربية؟

ياسمين: الحقيقة؟ للاستراحة. كانت هذه الدروس مزحة.

تشانس (يولع السيجارة): ويمكن فقط لأنّك لم تجيدي هذا الموضوع؟

ياسمين: صحيح، ما كنت جيدة لأنني لم أكن استمع. ولكن لا أحد استمع. كانت الدروس هذه مزحة. تتعلم اللغة العربية ثلاث سنوات، يقولون لك "اجتهد باللغة العربية فيأخدونك للخدمة في الاستخبارات". لكنّ المعلم هو أيضا لم يهتمّ ولم يبذل الجهود.

تشانس (إلى زهراء): صحيح؟؟

زهراء (تولع السيجارة، تعمل مساج للأنف وتغمض العينين): صحّ. هكذا كان.

ياسمين (بحماس): أقول لكم، كان هذا قرار وزارة المعارف في خدمة جهات معنية في الحكومة. ثلاث سنوات من دراسة العربية، الفصحى فقط. يعني، ولو استمعت. ولو بذلت بعض الجهود. ولكن لا أعرف كيف أسأل عن الحمام.

تشانس يضحك، زهراء تنظر إليه، تنحني إلى الأمام وهي جالسة على المقعد، تنحني راسها وتكشكش شعرها.

تشانس: إذن ما هي المؤامرة؟

ياسمين: إبقائنا منفصلين. كي نفزع ونفكّر "لغة أجنبية" بدل "لغة أخت".

تشانس: أخوات في اللغات السامية.

ياسمين: بالضبط! وبدل ذلك نحن نتكيّف أنّكم تتكلمون العبرية ونحن لا نتكلم العربية. وأفكّر: ماذا يقولون عني؟ أكيد يخططون كيف يضربونني في اللحظة أنني أدور ظهري. إذا لا توجد البنية التحتية للتواصل لا بنية تحتية للتفاهم، فيسهل التحكم فينا من خلال سياسة التخويف والتحريض.

تشانس: نظرية مثيرة للاهتمام للغاية. فلماذا لا تتعلمين العربية العامية بنفسك؟

ياسمين (تبتسم): أحتاج إلى معلم خصوصي لذلك.

زهراء تعود ترفع رأسها وتنتصب على المقعد.

تشانس (يبتسم إلى زهراء): أذهب للحصول على المشروبات وأحاول أن أجد في الداخل من يمكن أن يساعدك في هذه المهمّة. هل في طلبات خاصّة؟

ياسمين: عرق.

تشانس: وللسيدة؟

زهراء (ضعيفة من الكحول): فاجئني.

ياسمين (تنظر إلى تشانس حتى يختفي وراء المدخل): يبدو أنّه بدو ينتاكك.

زهراء (تشرب قليلا من البيرة، تخرج سيجارة وتولعها): كيف يبدو لك أنّه يريد أن ينتاكني؟

ياسمين (تشرب من البيرة وتبتسم): هذا واضح، أليس كذلك؟ كيف ينظر إليك ويكف اقترب منك و. . .

زهراء: لا هذا ما قصدته.

ياسمين: إذن ما كان قصدك؟

زهراء: قصدت الكلمات التي اخترتِها. " يبدو أنّه بدو ينتاكك".

ياسمين (عديمة الصبر): الحقيقة أنّه هكذا يبدو! لا أفهم، من متى صرت متواضعة هكذا؟ خلص؟ ممنوع استعمال "الانتياك"؟

زهراء (تستنشق الدخان وتبتدأ في خطاب الثمل): كان يمكن أن تقولي "هو يريد أن يبدأ معك"، أو "هو مهتمّ فيك"، أو "يبدو أنّه معجب بك، إذا أردتِ أن تكوني شعرية. وربما ما كنتِ تحكي هكذا إذا لم يكن الرجل عربيًّا. ولكن، لأن الرجل عربيّ، الفرضية الأساسية هي أنّه مخلوق ماكر يفترس الفريسة ولا يقوم إلّا بالتخطيط كيف يمارس الجنس مع يهودية.

ياسمين (مرتبكة، تحدق فيها): -

زهراء: من ناحية أخرى، إذا اهتمت أنا فيه، لكنتُ التحول حالا إلى شابّة متحمسة للجنس ذات الخيال الغريب للحصول على الشابّ العربي الذي يأتي ويعمل فيّ بالشدّة. . . اليس كذلك؟

ياسمين (بعد الصمت المرتبك): والله هكذا.

زهراء (تسحق السيجارة): والله هكذا.

ياسمين: لم أقصد. . .

زهراء: صحّ، لم تقصدي. تكلمت بطريقة طبيعية. بعد الخطاب الكبير عن الحكومة وكيف تفصّل بيننا وكيف لا تعطي وزارة المعارف الدروس بالعاميّة. . .

ياسمين: يبدو أنّك تبالغين قليلا.

تشانس يرجع من خلال المدخل الحجري مع المشروبات ويتوقف دون أن تلاحظاه الاثنتان

زهراء (بحماس): قد يكون أنني مبالغة قليلا. وربما ليس قليلا. وقد يكون هذا التبويب الردئ هو المبالغ فيه. ما أسهل الوقوع في فخ الدلالات.

ياسمين: هذا. . .

زهراء: قبل ما ندرس العربية العامية من الأفضل أن ندقق كيف نستعمل العبرية وكيف نقوم بإذلالها.

ياسمين: يا حياتيّ، الصراع أكبر مني ومنك ومنه ومن العربية ومن العبرية.

زهراء: عارفة! أعرف انا الصراع عميق الجذور. ولكن إذا كان متعمق الجذور يجب أن يكون داخليًا أيضا. فمن الداخل فقط يمكن إجراء المصالحة. لا سياسة الحكومة ولا قرارات الأمم المتحدة. بل سياسة الداخل تجاه الخارج. فالبداية هي اللغة. كيف نواصل داخلنا إلى الخارج. كيف نخلق الواقع، لا من خلال انتخاب رئيس الحكومة بل اختيار الكلمات.

ياسمين: ولكن هي كلمات لا غير.

زهراء: إنّها ليست كلمات لا غير. هي تعكس الأفكار وشعور الأجيال العديدة التي شربت السمّ. ويزدهر السمّ والكراهية داخل خلايانا ونحن لا نفهم لماذا مرضنا. الأفكار تجرّ الشعور الذي يجد صداه في الكلمات التي نستعملها ومنها يتغلغل إلى أفعالنا – ونحن لا نفهم لماذا هذا هو الواقع حولنا.

ياسمين (نتظر إليها عديمة القوة، لا تجد الكلمات المناسبة) –

زهراء: أودّ أن أخلق شيئا. أود ان احتفله. أود التمتع بالتنوع البشري الموجود هنا بدل الشعور بالضغط من الوحدة السائلة بين الشقوق. أريد أن أعرف أنّ هناك اهمية لوجودي، أن يوجد لي مكان ولكن لست أهمّ من غيري. الجميع لهم أهمية. هذه الدراما السارية هنا، الاعتقاد "أن ألمي هو أشدّ ألم، أفظع ألم ولا أحد يفهمني. ." هذا غير صحيح. لا يوجد هنا أحد يريد أن يفهمني. أنا هي التي يجب عليها أن تفهم ذاتي.

ياسمين (بلطف): فمذا تفهمين؟

زهراء: ألمي، الفرصة التي مات قبل ما وُلِدت. أريد أن أفهم حدادي الخاصّ عليها الذي قد لا يعترف به أحد، مثل الحداد على الطفل الذي خُلِق لكنه لم يذق تنفس الحياة، أو الحزن على حيوان كان حبّه لا مثيل له بين البني آدم، أو وداع الرجل الذي احببته سرًا ولم يعرف أحد أنّك كنتِ تحبّينه. . . هذا الحداد غير المعترف به. لكني أعرفه. يجب عليّ أن اعترف به إذا أردت أن أعرف نفسي.

ياسمين (تتنهد): إذن ما كان يجب عليّ أن أقوله، زهراء؟ تعالي قولي لي أنت، ماذا كان عليّ أن أقول بدل "يبدو أنّه بدو ينتاكك"؟

تشانس (يقترب): "يبدو لي أنّه يريد أن يحبّك".

الستار

Untitled

Carmit Degani

Personnages :
Chance (interprété par un acteur juif), jeune Arabe, la vingtaine.
Zohara (interprétée par une actrice arabe), jeune Juive, la vingtaine.
Yasmine, amie de Zohara.

Lieu :
Ici.

Époque :
Maintenant.

Scène 1

Un vendredi soir d'hiver, dans la ville basse de Haïfa. La cour intérieure d'une boîte de nuit, avec un banc, des tabourets et quelques chaises basses. Au fond, un arc de pierre de style ottoman. Sur les murs de pierre, des graffitis et des affiches en partie arrachées. Les sons étouffés d'une musique électronique orientale émergent de l'entrée.

Zohara sort d'un pas vif et décidé de la boîte de nuit et se laisse tomber sur le banc à gauche de l'entrée. Elle se redresse et fouille dans le sac banane qu'elle porte sur les hanches. Elle en sort un paquet de cigarettes et en allume une. De la main qui tient la cigarette, elle pince sa lèvre inférieure entre le pouce et l'annulaire tout en expirant la fumée. Elle se laisse aller en arrière avec une profonde inspiration, comme si elle cédait enfin aux aléas de la vie.

Soudain, Chance jaillit de l'entrée de la boîte de nuit d'une démarche titubante. Il la regarde tandis qu'elle fait mine de ne pas le voir. Il se tient debout, chancelant, se sourit à lui-même, et sort un paquet de tabac de la poche arrière de son jean. Il commence à rouler une cigarette sans la

quitter des yeux. Il met la cigarette en bouche et s'approche d'elle, puis se penche légèrement vers elle en faisant signe de lui demander un briquet.

Chance Hum ?

Zohara lève les yeux vers lui ; elle se met debout, face à lui, et ouvre son sac à la recherche d'un briquet, sans le quitter des yeux. Elle lui tend le briquet, bras allongé, et lorsqu'il s'apprête à s'en saisir, elle l'allume. Il sursaute, surpris, puis, la fixant de nouveau dans les yeux, penche la tête pour allumer sa cigarette, mains liées dans le dos. Il prend une profonde inspiration satisfaite. Zohara se rassied.

Chance *Betihkhi arabi* ? Hébreu ? *English* ?

Zohara *All of the above.*

Chance *Il lève un sourcil et sourit à demi : Walla* ? *Where are you from* ?

Zohara Je suis d'ici. Et toi ?

Chance *Il sourit et s'assied à côté d'elle.* Maintenant, je suis d'ici.

Zohara Et quand ce n'est pas maintenant ?

Chance J'ai été dans beaucoup d'endroits. Il n'y a pas longtemps, je me suis installé ici. *Il lui tend la main.* Je m'appelle Chance.

Zohara *Lui serrant lentement la main.* Chance ? Tu t'appelles Chance ?

Chance *Ému, en se relevant du banc.* Chance. Sais-tu la différence entre *Chance* et *Luck* ?

Zohara *Elle réfléchit à la question, la tête légèrement penchée sur le côté.* En fait, non. Quelle est la différence ?

Chance *Il sourit, satisfait, se met debout face à elle et se lance dans un discours d'ivrogne.* Je vais tout t'expliquer ! *Chance*… *Chance*, c'est le potentiel à l'état pur. L'occasion à saisir, la probabilité. Alors que *Luck*… *Luck*, c'est tout à fait autre chose. *Luck*, c'est la bonne fortune, mais pour ça, il faut trois choses : la première – la *chance*. C'est comme ça, tu ne peux rien faire sans ; la seconde – beaucoup de travail. Les gens pensent qu'ils peuvent obtenir des choses sans se donner de mal, alors qu'on est obligé de travailler très

dur ; et la troisième – la troisième, c'est être ouvert. La vie t'envoie sans cesse des opportunités… Mais si tu ne gardes pas l'œil bien ouvert et l'oreille tendue et les babines retroussées et que tu ne te prépares pas bien comme il faut à les cueillir, ces opportunités, tu n'auras pas de chance.

Zohara *Souriante.* Alors il faut avoir *chance* pour obtenir *luck* ?

Chance *Se rasseyant à côté d'elle, plein d'autosuffisance.* Exactement.

Zohara Et c'est ton nom ?

Chance C'est mon nom sur les réseaux sociaux. Je photographie et je publie sous ce nom.

Zohara Mais quel nom as-tu reçu de tes parents ?

Chance Bader. Et toi, comment tu t'appelles ?

Zohara Zohara.

Chance *Riant avec dédain.* Zohara ? Tu t'appelles Zohara ?

Zohara Oui.

Chance C'est la première fois de ma vie que j'entends qu'une Juive porte le nom de Zohara.

Zohara *Son visage se ferme ; elle tente de toutes ses forces d'étouffer l'insulte.* Zohara était le nom de la grand-mère de ma mère. Elle venait d'une famille très respectée, de Safed. Une famille à l'ancienne. Dix générations dans le pays. D'ailleurs on prononçait Johara, autrefois.

Chance *Il rit fort, puis essaie de se contenir quand il croise le regard courroucé de Zohara.* Je suis désolé, je ne voulais pas te blesser, je suis juste un peu rond. Zohara, c'est joli, et Johara c'est encore plus joli. *Il a encore un petit rire.*

Zohara *Lui tournant le dos.* Pas de problème, je ne suis pas vexée.

Chance Super, je me sens mieux. Tu es là toute seule ?

Zohara Je suis venue avec une amie mais je l'ai perdue quelque part entre le Campari et l'arak.

Chance Tu l'as perdue ou tu t'es perdue ? *Zohara plisse le front et le regarde d'un air éperdu.* Bon, tu t'es perdue.

Zohara *Le visage renfrogné, elle éteint nerveusement sa cigarette.* Je ne me suis pas perdue. Je suis sortie prendre un bol d'air.

Chance *Roulant une seconde cigarette, qu'il allume en parlant.* Bonne idée, un bol d'air. Ça manque vraiment d'air, à l'intérieur, avec toute la fumée et ces gens qui dansent et font la fête et transpirent. J'ai vu que toi aussi tu dansais et tu transpirais.

Zohara *Sortant lentement une autre cigarette de son sac et en l'allumant.* C'est là que je me suis perdue.

Chance *Souriant.* C'est cool. Moi aussi j'aime me perdre quand je danse. Danser seul. Sans voir personne.

Zohara *Soufflant la fumée, elle pince sa lèvre inférieure.* Alors comment t'as fait pour me voir ?

Chance *Souriant.* Ma chérie, tout le monde t'a vue. *Zohara sourit et lui lance un regard perçant.* Tu parles vraiment l'arabe et l'anglais ?

Zohara J'étudie la littérature anglaise à l'Université et je sais un peu d'arabe, ce qui m'est rentré dans l'oreille quand j'étais petite.

Chance *Il la regarde, mi-étonné, mi-rebuté.* On parlait arabe chez toi, à la maison ?

Zohara On parlait beaucoup de langues. Au jour le jour, on parlait hébreu mais quand ils ne voulaient pas que je comprenne, ils parlaient en anglais. Mais alors j'ai grandi et j'ai commencé à comprendre l'anglais alors ils sont passés au français. Et puis ma grand-mère, elle lançait toujours des phrases en arabe. À Safed, ils grandissaient ensemble, les Juifs et les Arabes, et l'arabe de Safed, elle le parlait couramment. Elle parlait pas loin de six langues.

Chance Alors c'est par elle que tu as appris l'arabe ?

Zohara Je ne l'ai pas appris par elle, mais il y a des phrases qui me sont rentrées dans l'oreille sans que je les comprenne. Depuis, elles sont…

Chance Gravées à l'intérieur de l'oreille ?

Zohara *Souriante : Aywa.*

Chance Qu'est-ce qu'elle disait, par exemple ?

Zohara *Fermant les yeux et savourant ses souvenirs.* Disons que si je lui téléphonais pour lui souhaiter *shabbat shalom*… elle répondait et je lui disais « mamie », alors elle me disait… (*d'une voix grave et douce*) « *Rouha, Rajela, Ayouna…* »

Chance Et à part les petits mots affectueux, quelles phrases disait-elle ?

Zohara *Elle fouille dans sa mémoire avec mauvaise volonté.* Des tas de choses.

Chance Par exemple ?

Zohara Je ne veux pas le dire.

Chance Et pourquoi pas ?

Zohara Tu ne comprendrais pas.

Chance *Avec un sourire taquin.* Moi, je ne comprendrais pas l'arabe ?

Zohara Tu ne comprendrais pas… Je n'en ai simplement pas envie.

Chance *Riant.* C'est mignon que tu aies honte.

Zohara Je n'ai pas honte.

Chance Pardon, je me suis trompé. Je suis juste un peu bourré…

Zohara *Sèchement* : *Tipsi.*

Chance *Étonné, en prononçant doucement le mot* : *Tip-si* ?

Zohara Oui. Au lieu de dire « un peu bourré », tu peux dire simplement *tipsi.*

Chance *Wallak tipsi.* C'est très économe de ta part.

Zohara Quoi ?

Chance De choisir un mot plus précis.

Zohara J'aime bien être précise.

Chance J'en suis sûr. Qu'est-ce que tu aimes d'autre ?

Zohara J'aime la vérité.

Chance Tu es mignonne, mais personne n'aime vraiment la vérité. Les gens pensent qu'ils aiment la vérité, ils cherchent la vérité, ils mettent à nu la vérité, ils habillent la vérité, ils distillent la vérité, mais en vérité – personne n'est vraiment prêt de regarder dans les yeux de la vérité.

Zohara C'est ta vérité à toi.

Chance *Il rit.* Tu es bonne. Une amie des mots.

Zohara	Une amie des mots… Une maîtresse des mots… Une esclave des mots.
Chance	Quoi ?
Zohara	Rien. *Tipsi.* Et toi ?
Chance	Je suis un meilleur ami des chiffres que des mots. J'étudie les chiffres.
Zohara	Les maths ?
Chance	L'économie.
Zohara	*Elle a un frisson dégoûté*. C'est très économe de ta part.
Chance	*Il éclate de rire pendant que Zohara le regarde en attendant qu'il se calme, jusqu'à ce que, agacée, elle se lève du banc. En se calmant :* Où tu vas ?
Zohara	À l'intérieur. Danser.
Chance	Tu es déjà à l'intérieur, tu danses. Tu n'as pas besoin de changer de lieu pour commencer à bouger.

Chance se lève, ferme les yeux et commence à danser. Zohara le regarde, perplexe.

Scène 2

L'appartement de Chance. Un lit double couvert de draps blancs en désordre. Sur une table de nuit simple, du tabac à rouler, un cendrier et une lampe de chevet. Un tapis sur le sol. Des livres d'économie empilés servent de support à une HiFi de modèle ancien, qui laisse entendre une musique douce de jazz. Un petit coin cuisine avec un meuble de rangement suspendu.

Chance est en caleçon et tricot blanc, il prépare du café sur le gaz en sifflant pour accompagner la musique. Il verse le café dans un verre et se dirige vers le lit. D'une main, il tire la couverture et dévoile Zohara, en slip et tricot blanc, couchée négligemment en position fœtale. Il lui tend le café et s'assied sur le lit. Elle saisit le verre, en frappe délicatement le fond par deux fois sur la table de nuit, souffle à la surface du café et en boit une gorgée. Chance retourne à la cuisine et se sert un verre de café.

Chance *Le dos tourné vers Zohara.* Hum ?

Zohara *Shou* ?

Chance Comment est le café ?

Zohara Chaud.

Chance Seulement chaud ?

Zohara Bon, aussi. Amer. Je le bois sucré.

Chance Tu as du mal à faire un compliment, hein ? *Il ouvre un placard et en sort un paquet de biscuits, qu'il lance à Zohara.* Il n'y a plus de sucre. Mange des biscuits. *Il referme le placard et se dirige vers le lit avec son café.*

Zohara *Elle sourit, ouvre le paquet de biscuits avec les dents, et en sort un biscuit, toujours avec les dents. Elle l'imite :* Mange des biscuiiits.

Chance *Il s'assoit à côté d'elle sur le lit et lui sourit. En exagérant encore plus l'accent.* Biscuiiiiits.

Elle éclate de rire, et Chance aussi. Il roule deux cigarettes et lui tend la première. Il se penche au-dessus d'elle pour atteindre le briquet qui est sur la table de nuit, allume sa cigarette et revient à sa place, puis allume celle de Zohara. Il la regarde, elle a les yeux fixés au plafond.

Zohara *Shou* ?

Chance Quoi ?

Zohara À quoi tu penses ?

Chance À la récession.

Zohara *Riant.* Non, vraiment.

Chance Vraiment. Je pense à la récession, au déficit, aux transactions boursières, à des tableaux et à des courbes de graphes, aux marchés financiers.

Zohara Un ami des chiffres, hein ? C'est ce que tu veux faire quand tu seras grand ?

Chance Oui. Travailler dans une banque centrale, porter un costume, participer à des réunions, grimper à l'échelle des valeurs et aboyer sur mes subordonnés tout comme on aboiera sûrement sur moi.

Zohara Ça a l'air déprimant.

Chance Pour moi, c'est plutôt comme un rêve. Tant que je me sauve d'ici.

Zohara Pourquoi te sauver ?

Chance Pourquoi me sauver ? Ce navire est en train de couler et je ne serai certainement pas le capitaine qui coulera avec lui. Voilà pourquoi il faut se sauver.

Zohara *Embarrassée, elle passe une main dans ses cheveux.*

Chance Ici, je ne peux pas réussir, je ne peux pas construire un avenir qui me soutienne.

Zohara Alors tu es obligé de changer de lieu pour commencer à bouger ?

Chance Je ne prétends pas que la réussite soit une conséquence directe du contexte, mais oui, j'ai des raisons – rationnelles, économiques, politiques et sociales. Si un jour je veux mettre des enfants au monde, je suis obligé de leur donner un endroit où ils aient des opportunités. Comprends-moi, ma chérie, les sentiments ne sont pas un paramètre qui entre facilement dans ce genre de décisions.

Zohara Hum.

Chance Quoi, hum ?

Zohara C'est intéressant, que ce soit ce qui te motive. Tout sauf les sentiments. Chez moi, les sentiments servent de boussole, c'est le meilleur indicateur dans une prise de décision.

Chance Et regarde où cela t'a menée – à te coucher dans mon lit. *Il se reprend à sourire. Il recommence à contempler le plafond pendant que Zohara respire profondément.*

Zohara Je voudrais dire quelque chose.

Chance *Sans quitter le plafond des yeux.* Je suis tout ouïe.

Zohara Je peux aussi avoir la vue ?

Chance *Il renifle avec impatience, se tourne vers elle et lui jette un regard moqueur.* Je suis tout regard.

Zohara Pourquoi tu es comme ça ?

Chance Comment, comme ça ?

Zohara Comme ça. Comme un petit garçon qui est amoureux d'une petite fille. Tu m'éloignes et tu me rapproches.

Chance C'est un des archétypes de base de tous les contes, non ? Un garçon rencontre une fille. Un garçon taquine une fille. Un garçon perd une fille. Un garçon retrouve une fille.

Zohara C'est peut-être un de tes archétypes.

Chance Et les tiens ?

Zohara Une fille rencontre un garçon. Une fille se perd elle-même. Une fille perd un garçon. Une fille se retrouve. Et on recommence.

Chance *Perplexe.* Et on recommence… Tu as peut-être pensé à la corrélation entre les choses ?

Zohara Qu'est-ce que tu veux dire ?

Chance Toujours, après qu'une fille se perd – une fille perd un garçon. *Elle le fixe, abasourdie.* Ce que j'essaie de dire, c'est que…

Zohara *Moqueuse.* J'en ai assez de baiser, Bader. J'ai envie de faire l'amour.

Chance *Il se tait un instant puis il a un rire sarcastique.* Tu veux faire l'amour ? *Il pose son verre de café, appuie sa tête dans le creux de la main et la regarde.* C'est quoi, pour toi, faire l'amour ?

Zohara *D'une petite voix calme.* Faire l'amour c'est… se déshabiller… lentement… dévoiler… se dévoiler… sentir, se regarder dans les yeux. Tu ne me regarde même pas dans les yeux.

Chance *Il rit de manière peu naturelle.* Tu veux qu'on se regarde dans les yeux ? Tu crois que faire l'amour, c'est se regarder dans les yeux ? Tu sais combien d'hommes t'ont regardée tout au fond des yeux jusqu'à ce que ton visage se brouille et que tu disparaisses et qu'une autre fille apparaisse à ta place ? *Zohara commence à chercher ses vêtements entre les draps.* Où tu vas ?

Zohara *Elle trouve son pantalon et commence à s'habiller.* C'est exactement de cela dont je parle. Pourquoi es-tu obligé de faire ça ? De faire mal ?

Chance Il faut que tu comprennes, chérie. Il y a la douleur et il y a le plaisir. Les gens pensent qu'ils veulent ressentir du plaisir.

Mais la vérité est qu'ils sont accrocs à la douleur. La douleur leur fait plaisir, ils ne sont même pas capables de ressentir un véritable plaisir parce que cela leur demande de rester avec la douleur. De lui faire une place. De lui préparer une petite corbeille bien rembourrée et de la couvrir et de lui donner un baiser sur le front et de la déposer sur les eaux du Nil, là où l'attendent des crocodiles affamés… Alors au lieu de ça, ils…

Zohara *Continuant de s'habiller et se levant du lit.* Hum.

Chance Hum ? Quoi ?

Zohara Rien. Je pense à ce que tu viens de dire.

Chance Tu **penses** que tu veux faire l'amour. Tu **penses** que tu sais de quoi ça a l'air, quel bruit ça fait, quelle sensation cela donne – faire l'amour. La vérité, c'est que tu ne sais rien au sujet de l'amour.

Zohara Je suis certaine que tu connais tout au sujet de l'amour.

Chance *Sortant trois biscuits du paquet et en les mangeant, l'un après l'autre.* Je ne sais pas tout au sujet de l'amour. Mais je sais que faire l'amour n'a rien à voir avec se regarder dans les yeux – faire l'amour, c'est t'aimer toi-même tel que tu es et aimer l'autre tel qu'il est.

Zohara *Ayant fini de s'habiller, elle respire profondément et s'assied sur le lit.* Tu t'aimes toi-même tel que tu es ?

Chance Nous ne sommes pas en train de parler de moi…

Zohara Je te pose la question. Tu t'aimes toi-même tel que tu es ? *Il se tait. Elle attend quelques secondes avant de se lever du lit.* C'est bien ce que je pensais.

Chance Qu'est-ce que tu pensais ?

Zohara Que si tu ne peux pas vraiment t'aimer toi-même, tu ne peux pas non plus vraiment aimer qui que ce soit d'autre. Maintenant je comprends ce que c'est.

Chance Ce que c'est quoi ?

Zohara Ça. Cette chose, là. Nous. Ce que c'est ? Nous. Quoi, nous ?

Chance *Se taisant un instant en se souriant à lui-même. Puis* : *Untitled.*

Zohara *Avec une colère froide* : *Untitled.* Viens, je vais te le donner, le *title*. Tu es venu, tu as conquis la conquérante, et maintenant tu peux mettre le drapeau en berne et partir.

Chance *Se tait pendant quelques instants puis se met à rire.* Tu…

Zohara Quoi ?

Chance *Toujours riant.* Non, tu…

Zohara Quoi ? Je quoi ?

Chance Tu te trompes. Et tu es chez moi. Et tu te trompes. Si tu as fini de rédiger le *title*, tu peux partir.

Zohara *Elle se lève et se dirige vers la sortie de la scène.*

Chance Tu n'y arriveras pas, tu sais.

Zohara *S'arrêtant, dos à lui.* Qu'est-ce que je n'arriverai pas ?

Chance À me faire rentrer dans un casier. À ordonner le monde dans tes petits casiers. Ça ne marche pas comme ça dans la vie, Zohara.

Zohara Épargne-moi tes perles de sagesse…

Chance Moi qui épargne le moindre sous, je gaspillerais mes perles ?

Zohara Avec toi, tout est sujet à blague.

Chance Nous avons convenu que tu es une personne de mots, j'essaie juste de parler ta langue.

Zohara *Avec colère.* C'est cela que tu appelles « parler ma langue » ? Parler avec moi de l'amour et enchaîner sur tous les hommes qui m'ont un jour regardée dans les yeux en pensant à une autre femme ?

Chance Zohara, tu ne peux pas rester derrière les coulisses et porter un jugement sur la pièce.

Zohara Qu'est-ce que ça veut dire ?

Chance Tu ne peux pas accepter l'invitation de pénétrer mes pensées les plus personnelles, te glisser à l'intérieur, enlever tes chaussures, t'installer, prendre un café – et ensuite me critiquer.

Zohara Le fait que tu ne sois pas capable de faire face à…

Chance *Lui coupant la parole.* Tu ne sais pas à quoi je ne suis pas capable de faire face. Toute ma vie j'ai dû faire face à la critique. J'ai été élevé dans le giron de la critique. Mon père était un maître en la matière. Allez, ma chérie, tu ne me connais pas…

Zohara Dommage que tu saches donner et pas recevoir…

Chance Je sais recevoir, quand il y a quelque chose à recevoir. Mais tout ce qu'on me dit ne reste pas « gravé à l'intérieur de l'oreille ». Et tout ce que tu penses à mon sujet n'a aucune incidence sur la personne que je suis réellement. Tu ne me connais pas !

Zohara Bader, je doute que tu te connaisses toi-même. Je doute que tu saches qui tu es réellement. Sous toutes tes couches de sourires et de blagues et de bouffonneries – il y a quelqu'un que tu n'es pas prêt à rencontrer. Et en vérité – je te connais, et à ta place, moi non plus je ne serais pas intéressée.

Zohara sort de la scène et Chance reste seul sur le lit. Il roule une cigarette, l'allume, s'allonge sur le dos et fixe le plafond.

Chance « La fleur s'est levée,
Elle a quitté le jardin.
Et moi je suis resté,
Nombre sans suite, premier.
Étranger sur la terre que j'ai créée.
Un lac sans Narcisse.
Une inconnue sans équation ».

Scène 3

L'appartement de Zohara. Une musique douce en fond. Les murs sont couverts d'étagères chargées de livres, et de plantes en pot aux tiges retombantes. Sur le côté, dans le sens inverse de celui de Chance, un lit double aux draps multicolores. Une table de nuit avec des étagères de livres et une lampe de chevet. Un grand miroir sur lequel sont apposées des notes avec des poèmes manuscrits. Chance dort sur le lit, Zohara pré-

pare une infusion sur le large comptoir de la cuisine. Chance se réveille au sifflement de la bouilloire.

Chance Hummm.

Zohara *Versant l'eau bouillante dans la théière.* Hummm ?

Chance Bonjour, ma chérie.

Zohara *Posant la théière et deux verres sur un plateau.* 'jour.

Chance Seulement 'jour ?

Zohara *Elle pose le plateau sur la table de nuit et s'assied sur le lit.* Il faut attendre un peu pour laisser les feuilles infuser.

Chance *La tirant à lui.*
« As-tu une fois ressenti
Que le matin était trop étroit pour contenir tes pas ?
Tu t'es alors éveillée
Le corps plein d'amour ».

Zohara Adonis.

Chance Bravo ! Dix points !

Zohara Je ne savais pas qu'on comptait les points.

Chance Il y a toujours quelqu'un qui compte.
« Elle a dit :
Le corps ne compte
Que le corps ».

Zohara Écrit.

Chance Écrit.
« Elle a dit :
Le corps n'écrit
Que le corps ».

Zohara En quel honneur te mets-tu à déclamer la poésie d'Adonis de bon matin ?

Chance En ton honneur, bien sûr.

Zohara Si c'est en mon honneur, tâche d'être précis.

Chance *Riant.* Je m'efforce d'être très précis. J'ai juste eu un peu de mal à réciter par cœur ce qu'il y a écrit sur le miroir… Les reflets que j'y ai vus m'ont distrait.
« Le sexe est un cordon ombilical

Qui lie le jour à la nuit
En un seul corps »

Zohara *Elle soupire et s'allonge en croisant les mains derrière la tête.* Sers la tisane, s'il te plaît.

Chance On n'a pas attendu assez longtemps. Les feuilles n'ont pas encore lâché tout leur arôme. *Zohara roule des yeux en silence. Chance s'allonge sur elle*. De plus, je n'ai pas encore épuisé ton arôme à toi. *Il commence à l'embrasser dans le cou ; elle ne réagit pas, continuant à fixer le plafond. Il cesse et la regarde, perplexe. Il se déplace lentement le long de son corps, au gré des répliques suivantes.* Tu sais quoi ?

Zohara Hum ?

Chance Je pose mon oreille sur ton ventre et je peux entendre parler tes intestins… Je pose mon oreille sur ta poitrine et je peux entendre battre ton cœur… Je pose mon oreille sur tes lèvres et je peux t'entendre respirer… Mais quand je pose mon oreille sur ton crâne… Je ne parviens pas à entendre ce que te passe par la tête. *Zohara pince sa lèvre inférieure entre ses doigts. Il soupire.* Tu ne me laisseras pas entrer ?

Zohara Où ça ?

Chance Dans les coulisses ?

Zohara Je… je… j'y suis enfermée moi-même.

Chance C'est toi qui as choisi d'y être enfermée, là-bas, en toi-même.

Zohara Pourquoi ne me laisses-tu pas en paix ? Pourquoi es-tu toujours obligé de répondre ?

Chance Si j'ai une réponse, je réponds.

Zohara Il n'y a pas eu de question posée.

Chance *Après un silence.* Les questions les plus importantes sont celles qu'on n'exprime pas à voix haute, Zohara. *Elle secoue la tête, ne sachant comment réagir.* Et à propos de ta question, j'ai gaspillé trop de temps à ne pas donner de réponses aux questions, qu'elles aient été posées ou non.

J'ai fermé ma gueule trop longtemps afin de m'intégrer, de m'adapter au moule qu'on avait façonné pour moi, pour… prouver mon appartenance.

Zohara *Indifférente.* Et que s'est-il passé ?

Chance J'ai reçu une baffe qui m'a retourné. Littéralement. J'ai compris que peu importe les efforts que je pouvais faire, mon appartenance serait toujours illusoire… Ce ne sera jamais assez… On finira toujours par me reprendre sur un mot, un regard ou un geste incorrect. Dès le départ, mes chances étaient faibles… alors j'ai arrêté d'essayer et j'ai continué d'avancer tout seul, seul avec moi-même. Depuis ce jour, je n'essaie plus de satisfaire qui que ce soit. Je parle toujours du cœur, je suis cent pour cent honnête, que ce soit agréable ou pas. Je n'ai pas besoin qu'on m'aime.

Zohara *Impatiente.* Tout un chacun a besoin qu'on l'aime. C'est humain.

Chance Je ne suis pas tout un chacun. Être humain c'est être faible, vulnérable. Exposé aux yeux et aux crocs des autres carnivores.

Zohara *En colère.* Tu ne vois pas que c'est exactement la même chose ? Satisfaire tout le monde et ne satisfaire personne ?

Chance Comment ça, la même chose ?

Zohara Tu es esclave de la perfection.

Chance Explique-toi.

Zohara Tu penses que si tu n'essaies pas de faire plaisir à qui que ce soit et que tu t'enfermes derrière une muraille, c'est un signe de force. Mais en vérité, c'est une marque de faiblesse, tu essaies de te protéger. Tu ne peux pas supporter la pensée que peut-être, tu n'es pas OK, pas assez bon, pas assez important… alors tu élèves une muraille derrière laquelle tu te sens intouchable – mais tu te rends aussi complètement inaccessible. *Chance se tait, sous le choc.* Un homme se définit comme bon ou mauvais selon la façon dont il se mesure à l'échelle des standards de sa famille, ou bien il

se compare aux autres. Ton véritable moi est enfermement quelque part là-bas.

Chance *Agressif.* Que sais-tu des standards de la famille d'où je viens ?

Zohara *Froidement.* Rien de plus que ce que tu m'en a dis. Que tu as grandi « dans le giron de la critique ». Quand un enfant n'est pas estimé à l'aune de son humanité mais seulement en fonction de ses bonnes notes, de sa faculté à aider sa famille, de la conduite qu'on attend de lui…

Chance Mais que sais-tu de mon humanité ?

Zohara *Elle explose.* Je n'en sais rien, parce que tu ne te dévoiles en rien ! Je me découvre et tu te masques. Je te dis que je t'aime et tu me dis que « tu m'aimes beaucoup ».

Chance Que veux-tu, que je ne te dise que les choses que tu veux entendre ? Jamais je ne te mentirai.

Zohara *La voix brisée.* Tu me mens chaque jour quand tu te caches derrière ton masque de personne *cool*.

Chance Ça y est, tu commences à m'analyser ? Allez, ma chérie, tu ne me connais pas…

Zohara *Effondrée.* C'est bien vrai. Je ne te connais pas. Mais nous portons tous les blessures de notre passé. À cause de ces blessures et à cause de notre difficulté à nous accepter nous-mêmes, nous avons peur que quelqu'un découvre la vérité à notre sujet – car alors, il ne nous aimera pas. Si tu savais qui je suis réellement, tu ne m'aimerais pas. À cause de ça, comme tu l'as dit, je préfère rester enfermée dans les coulisses, au lieu de parler de moi. Au lieu de mieux me connaître et d'extraire la vérité du tiroir des doutes qui sont dans ma tête et de la placer face à toi. Peut-être qu'alors des choses plus agréables sortiraient de moi à la place du jugement et de la critique et de l'attitude passive-agressive. *Chance se tait. Zohara le regarde et respire profondément.* Si tu le veux… je le veux.

Chance Qu'est-ce que tu veux ?

Zohara Te connaître. Au lieu qu'à chaque fois tu pointes sur ma tempe l'arme de « tu ne me connais pas ».

Chance *Après un silence.* Il y a de l'intimité dans cette étrangéité.

Zohara *Elle verse de la tisane en silence. Puis, avec indifférence.* Tu as raison, il y a de l'intimité dans cette étrangéité.

Chance *Prenant une gorgée de tisane.* Quand j'étais petit, je recevais de l'argent de poche de mon père. Tous les jours, je tirais sur son pantalon, je tendais la main et il fouillait dans ses poches jusqu'à ce qu'il trouve quelques pièces. D'une main, il tenait ma paume ouverte et de l'autre, il posait les pièces à l'intérieur et resserrait mes doigts autour. La sensation de ma main dans la sienne, si grande, était d'un côté très agréable et d'un autre, il me faisait mal car il pressait très fort ma main autour des pièces. Ensuite, quand j'ouvrais la main pour les compter, je voyais les marques roses qu'elles avaient laissées dans ma paume. Quand j'avais fini de les compter, il me disait : « Si tu ne te rappelles pas combien tu as souffert pour les obtenir, tu ne sauras pas apprécier la valeur des pièces et il ne t'en restera rien ». Une fois, j'ai voulu m'acheter une voiture télécommandée, alors pendant plusieurs jours, je n'ai pas réclamé de pièces, en sachant que pendant ce temps, elles s'accumulaient dans ses poches. Le quatrième jour, je suis venu quémander mon argent de poche et lui ne se rappelait plus exactement combien de jours il avait sauté. Alors il m'a donné un billet. J'étais heureux, parce que c'était la somme qu'il me manquait pour acheter la voiture. Mais je savais que quelque chose s'était produit car par la suite, il ne m'a plus pressé la main. Il a continué de me donner des pièces à chaque fois que je le lui demandais, mais il n'a plus jamais pressé ma main dans les siennes. *Zohara pause sa main sur celle de Chance.* En fait, il a pressé ma main une fois encore.

Zohara Quand ça ?

Chance Il y a deux ans. Il est tombé malade à l'époque où je voyageais à l'étranger. Ma famille me téléphonait sans cesse pour me demander de revenir, il ne lui restait plus longtemps à vivre. J'ai fini par revenir une semaine avant sa mort.

Zohara Tu es revenu pour te séparer de lui.

Chance Non. Je suis revenu parce que je n'avais plus d'argent. Si j'avais eu encore de quoi tenir, je serais resté, je ne serais pas revenu. Mais l'argent était fini. Alors je suis revenu. Mais même là, je ne voulais pas aller le voir. Mais après une semaine, ma mère m'a supplié de venir la remplacer quelques heures au chevet de mon père, pour qu'elle puisse retourner à la maison se doucher et se reposer un peu. Elle ne s'éloignait pas de son lit. Alors je suis venu, elle est partie, et je suis resté à sa place à côté de lui. Il avait l'air si petit, si faible… Je ne pouvais pas le regarder. Je me rappelle que je fixais la fenêtre et que je me demandais comment réussir à faire un gros paquet de fric, le plus vite possible, pour me casser d'ici. Mais soudain, il s'est réveillé et d'une main, il a saisi la mienne, et de l'autre main, il l'a fermée et l'a pressée. Il n'avait déjà plus la force de me faire mal, et il n'avait pas de poches d'où sortir des pièces. D'une voix qui ne ressemblait plus à sa voix habituelle, il m'a dit sa fameuse phrase, celle qu'il prononçait quand il s'était planté dans les grandes largeurs.

Zohara Quelle phrase ?

Chance « Quand un homme se lève le matin, après s'être lavé le visage, il doit se regarder dans la glace, dans le blanc des yeux. C'est sa responsabilité. Se regarder, profondément, dans le blanc des yeux ».

Zohara *Elle laisse résonner la dernière phrase en silence. Elle regarde Chance dans le blanc des yeux.* Que crois-tu que cela veut dire ?

Chance Je sais ce que cela veut dire. Le blanc de l'œil, c'est là où a lieu l'introspection. Dans la zone qui entoure la pupille,

là où courent les veinures et les petits vaisseaux sanguins. Le juge suprême y inscrit la somme de toutes les décisions de l'homme au cours de sa vie. Et s'il doit vivre ou non.

Zohara Hum.

Chance Quoi, hum ?

Zohara C'est drôle que ce soit ce que tu as compris. Il a peut-être voulu dire tout à fait autre chose.

Chance *En retirant sa main de celle de Zohara.* C'est ce qu'il a voulu dire.

Zohara *Elle se pince la lèvre inférieure*. OK.

Chance *En roulant des yeux.* Et qu'a-t-il voulu dire, selon toi ?

Zohara Il y a une autre partie blanche, dans l'œil. Le petit rond au centre de la pupille. L'étincelle de vie, là où se reflète l'âme. C'est peut-être ce qu'il a voulu dire.

Chance Ha… haa… Je n'ai jamais pensé à ça.

Zohara Peut-être que lui non plus n'a pas pensé à ça comme ça.

Chance Alors pourquoi affirmes-tu que c'est ce qu'il a voulu dire ?

Zohara Parce que… Parce que parfois, il y a une intention inconsciente. On ne peut pas la concevoir en pensées ou en mots, mais elle est là. Et alors… vient le moment ou la personne qui la fait bouger de quelques degrés… et soudain on découvre cette intention sans savoir vraiment comment et pourquoi cela c'est produit. Si on lui donne une *chance*.

Chance *Il se sert un verre de tisane. Sa main tremble, il renverse un peu de liquide sur la main qui tient le verre et se brûle. Le verre lui échappe des mains et se brise sur le sol. En se tenant la main : Yal'an dik !*

Zohara Ça va ? Montre-moi ta main…

Chance Ça va, c'est rien !

Zohara Tu t'es brûlé. Attends, je dois avoir de l'Aloé Vera quelque part…

Chance *Il se lève et s'habille.* Pas besoin. Faut que je parte.

Zohara Où ça ?

Chance À des tas d'endroits. J'ai plein de trucs à faire.

Zohara Bader, je suis désolée si j'ai…

Chance Laisse tomber.

Zohara J'ai dit quelque chose de déplacé ?

Chance Tu as dit quelque chose, mais c'est moi qui suis déplacé.

Zohara Attends… *Chance sort de scène.* Un instant…

Zohara pousse un soupir. Elle se lève et ramasse les débris du verre, elle essuie la flaque au sol puis se verse un verre. Elle se lève et va se regarder dans le miroir. Son regard passe sur les poèmes dispersés tout autour de la glace. Elle les caresse du doigt, le long des rainures creusées par le stylo.

Zohara « Il a dit :
Les mots ont des espaces
Qui ne contiennent pas la splendeur du corps.
Le corps est un livre
Qu'on peut lire dans les deux sens –
De la fin au début
Et du début à la fin ».

Scène 4

La même cour intérieure que dans la scène 1, avec une musique similaire à celle qu'on entendait alors. Zohara est assise sur un banc à côté de Yasmine. Des bouteilles vides de bière à leurs pieds. Yasmine tire la langue en essayant de rouler une cigarette et Zohara contemple les affiches à moitié arrachées, comme si elle tentait de déchiffrer un message secret qui ne lui serait pas destiné.

Yasmine L'état continue de se dégrader, et au lieu de fournir à des jeunes gens, pardon, des jeunes femmes comme nous, les outils qui nous permettraient de faire face à la situation – nous devons nous débrouiller des bourses pour nous payer une foutue bouteille de bière. Tu te rappelles quand on pouvait s'offrir un verre d'arak et un paquet de Noblesse avec un billet de 20 ?

Zohara Hum, je me rappelle.

Yasmine *Allumant la cigarette male roulée.* Qu'est-ce que tu dis de ça ?

Zohara *Elle allume une cigarette, souffle la fumée et boit une gorgée de bière.* Que tu n'as jamais aimé les Noblesse.

Yasmine *Un peu ronde, à voix forte.* C'est vrai. N'empêche ! Il y avait même des endroits où on te rendait la monnaie de ton billet. Et c'est passé où, tout ça, je te demande ?

Zohara *Buvant une gorgée de bière.* Hum.

Yasmine Même au kiosque de la piscine, il t'en restait de la monnaie. Et encore, là-bas, ils étaient chers. Tu te rappelles ? On séchait le deuxième cours et on se sauvait par le trou de la barrière à côté de la planque des fumeurs et on attrapait un bus pour la piscine.

Zohara Je me rappelle. On séchait le cours de littérature et celui d'histoire juive et on arrivait toutes mouillées au cours d'arabe.

Chance entre en scène par l'arc de pierre. Il écoute, une cigarette et une bouteille de bière à la main.

Chance J'ai bien entendu ? Vous arriviez toutes mouillées au cours d'arabe ?

Yasmine *Riant et applaudissant.* Oui ! Nos cheveux n'avaient jamais le temps de sécher.

Chance *Il s'assied sur un tabouret et l'approche de Zohara.* Alors pourquoi revenir mouillées au cours d'arabe ?

Yasmine La vérité ? Pour se reposer. Ces cours, c'était une vraie blague.

Chance *Il allume sa cigarette.* Peut-être qu'en fait, tu n'étais pas bonne ?

Yasmine Je n'étais vraiment pas bonne en arabe, je n'écoutais pas. Mais personne n'écoutait. Ces cours, c'était de la blague. On a appris l'arabe pendant trois ans, on nous disait, « Apprenez bien vous serez reçus à l'armée à la

division du renseignement » – mais même le prof n’avait pas envie d’investir dans l’arabe.

Chance *À Zohara.* C’était comme ça ?

Zohara *Elle allume une cigarette, se frotte l’arrête du nez et ferme les yeux.* C’était comme ça.

Yasmine *S’enflammant.* Je vous le dis, c’était une décision du Ministère de l’éducation, sous la pression de gros bonnets du gouvernement. Trois ans d’arabe littéraire, que littéraire. Admettons que j’ai écouté. Que je me sois investie. Et qu’on m’ait engagée au Renseignement – je n’aurais pas été capable de demander où sont les toilettes en arabe.

Chance *Il rit, Zohara le regarde, se penche en avant sur le banc, incline la tête et ébouriffe ses cheveux.* Alors c’est quoi, la conspiration ?

Zohara Faire en sorte que nous restions séparés. Que nous soyons effrayés en pensant à « une langue étrangère » au lieu de penser à « une autre langue ».

Chance Des frères de langue sémitique.

Zohara Exactement ! Nous, on se tire des balles parce que vous comprenez l’hébreu et que nous ne comprenons pas l’arabe. Mais de quoi ils parlent ? Ils sont sûrement en train de combiner comment ils vont m’avoir dès que j’aurai le dos tourné. S’il n’y a pas les bases de la communication, il n’y a pas de base pour la compréhension. Et après, c’est facile de nous gouverner en semant la peur et en incitant à la haine raciale.

Chance C’est une théorie très intéressante. Alors pourquoi tu n’as pas appris toute seule l’arabe parlé ?

Yasmine *Souriant.* Il me faudrait pour cela un prof particulier.

Zohara relève la tête et se redresse sur le banc.

Chance *Souriant à Zohara.* Je vais chercher des boissons et je verrai en passant si je trouve quelqu’un qui est prêt à l’aider. Vous voulez quelque chose de particulier ?

Yasmine De l’arak.

Chance Et pour Madame ?

Zohara *Assommée par l'alcool.* Surprends-moi.

Yasmine *Suivant du regard Chance qui disparaît par l'entrée de la boîte de nuit.* J'ai l'impression qu'il a envie de te baiser.

Zohara *Elle boit une gorgée de bière et allume une cigarette.* Pourquoi tu crois qu'il a envie de me baiser ?

Yasmine *Elle boit une gorgée de bière et sourit.* C'est assez clair, non ? À la façon dont il te regarde, dont il s'approche de toi et…

Zohara Ce n'est pas ce que j'ai voulu dire.

Yasmine Alors qu'est-ce que tu as voulu dire ?

Zohara Je te demandais pourquoi tu as choisi les mots que tu as employés. « J'ai l'impression qu'il a envie de te baiser ».

Yasmine *Avec impatience.* Parce que ça a l'air de ça ! Je ne comprends pas, depuis quand tu es devenue bas-bleu ? On n'a plus le droit de dire « baiser » ?

Zohara *Soufflant la fumée, et se lançant dans un discours d'ivrogne.* De la même façon, tu aurais pu dire, « Il a envie de te draguer », ou « Il s'intéresse à toi », ou « J'ai l'impression que tu lui plais » – si tu te sens une veine poétique. C'est probablement ce que tu aurais dit – s'il ne s'agissait pas d'un jeune homme arabe. Mais parce que c'est un Arabe, tu présupposes que c'est une créature retorse qui flaire une proie en se demande juste comment baiser une Juive. *Yasmine l'observe, gênée.* D'un autre côté, si je m'étais intéressée à lui, je serais devenue automatiquement une fille facile bourrée de fantasmes exotiques au sujet de l'Arabe surgira pour me prendre sauvagement… Ce n'est pas comme ça ?

Yasmine *Après un silence embarrassé : Walla*, oui.

Zohara *Écrasant sa cigarette : Walla*, oui.

Yasmine Je n'avais pas l'intention de…

Zohara C'est juste. Tu n'en avais pas l'intention. Tu as parlé naturellement. Après ton discours sur la façon dont le

gouvernement nous sépare et dont le Ministère de l'éducation ne nous fait pas apprendre l'arabe parlé…

Yasmine Zo, j'ai l'impression que tu exagères un peu…

Chance entre sur scène par l'arc de pierre, avec des boissons dans les mains. Il s'arrête. Les filles ne s'aperçoivent pas de sa présence.

Zohara *S'enflammant.* J'exagère peut-être un peu. Et peut-être pas qu'un peu. Et peut-être que ce sont ces catégories minables qui sont exagérées. C'est tellement facile de tomber dans le piège de la sémantique.

Yasmine Zo…

Zohara Avant que nous n'apprenions l'arabe parlé, il vaudrait peut-être mieux que nous apprenions quels usages et mésusages nous faisons en hébreu.

Yasmine Mon cœur, ce conflit est bien plus grand que toi et moi, plus grand que nous, que l'arabe et que l'hébreu…

Zohara Je le sais ! Je sais que le conflit est profondément enraciné. Mais s'il est profond, il est aussi forcément intérieur. Et c'est seulement de l'intérieur que nous pourrons l'apaiser. Ni les états, ni les gouvernements, ni les décisions de l'ONU n'y feront rien. Mais une politique de l'intérieur-vers-l'extérieur. Cela commence par la langue. Comment nous communiquons avec l'extérieur et ce que cela nous fait à l'intérieur. Comment nous créons la réalité – pas comment nous élisons le chef du gouvernement, mais comment nous choisissons nos mots.

Yasmine Mais Zo, ce ne sont que des mots.

Zohara Ce ne sont pas que des mots. Ces mots reflètent nos pensées et les sentiments qui génération après génération ont été abreuvés de poison. Le poison et la haine prolifèrent à l'intérieur de nos cellules, mais nous ne comprenons pas de quelle maladie nos souffrons. Les pensées entraînent des sentiments qui résonnent à travers nos mots et de là à travers nos actes – et nous ne comprenons pas pourquoi nous vivons dans une telle réalité. *Yasmine lui jette un*

regard impuissant, ne sachant que dire. J'ai envie de créer. J'ai envie de fêter cela ! Je veux me réjouir de la diversité du capital humain qu'il y a ici au lieu de me sentir stressée par l'unité qui dégouline d'entre les divisions. Je veux savoir que je suis importante et qu'il y a une place pour moi, mais que je ne suis pas plus importante que n'importe qui d'autre. Tout le monde est important. C'est ça, notre drame – « Ma douleur à moi est la plus douloureuse, la plus terrible, personne ne peut me comprendre… ». Mais c'est un mensonge. Personne n'est là exprès pour me comprendre. C'est moi qui dois me comprendre moi-même…

Yasmine *Avec douceur.* Alors qu'est-ce que tu comprends ?

Zohara Ma propre douleur, avec son potentiel mort-né. Comme le deuil d'un enfant que personne ne connaîtra – un bébé parfaitement formé qui jamais ne goûtera sa première bouffée de vie. Ou comme la perte d'un chien qui t'aimait comme aucun être humain ne t'a jamais aimé. Ou comme la séparation d'avec un amant secret que personne ne savait que tu l'aimais… C'est un deuil non reconnu. Mais je le reconnais. Je suis obligée de le reconnaître si je veux me connaître moi-même.

Yasmine *Avec un soupir.* Alors, qu'est-ce que j'aurais dû dire, Zohara ? Allez, dis-le toi, ce que j'aurais dû dire au lieu de « J'ai l'impression qu'il a envie de te baiser ».

Chance *S'approchant.* J'ai l'impression qu'il a envie de t'aimer.

Rideau.

אנחנו זוכרים

אוטוביוגרפיה

רותם בכר

מחזה אבסורד בשלוש מערכות

תפאורה: על הבמה ערמות חיטה. שקים תלויים מלמעלה. בתוכם אנשים.
דמויות: אישה, גבר, אחר (שהוא גבר נשי)

מערכה 1 – ראשית

1. שעת שחר, חוץ. כותרת: בקיעה

סאונד: פעימות לב. הדמויות זזות ומדברות מתוך השקים. הקרנת וידאו על השקים: גרמי שמים שטים בחלל.

אישה: אני במקום החם. המתוק. כבר אין לי כמעט מקום. עוד מעט הקרום שעוטף אותי יבקע ואז – המקום האחר. יש רעשים מהמקום האחר. הקצב שם מהיר יותר. אחר. לפעמים אני מרגישה חום ואחר כך קול, שגורם לי לחייך. אני כזאת מבראשית. וכמו תמיד גם עכשיו – אני מפחדת מהנפילה.

גבר (*כערבית*): אני במקום החם. המתוק. כבר אין לי כמעט מקום. עוד מעט הקרום שעוטף אותי יבקע ואז – המקום האחר. יש רעשים מהמקום האחר. הקצב שם מהיר יותר. אחר. לפעמים אני מרגיש חום ואחר כך קול, שגורם לי לחייך. אני כזה מבראשית. וכמו תמיד גם עכשיו – אני מפחד מהנפילה.

אחר: אני כזה. מההתחלה כבר הייתי כזה. וכמו תמיד גם עכשיו – אני מפחד מהנפילה.

שלוש הדמויות נופלות על ערימות החיטה ולאט קמות. האחר קם אחרון. מתקשה לקום. בתוך הערימות יש כותנות פסים. הם מתלבשים במהלך הסצנה.

אישה: אני זוכרת את הראשית. בראשית האדמה הופכת לגוף. הגוף הופך למים. אני זוכרת את האור שבקע מהתוהו. אני זוכרת שנבראתי כאן, מהאדמה הזו. מהחיטה הזאת. מהנוף הזה. מהכרמים, מהמטעים ומהפריחות. אני זוכרת את הקולות מעדן מצטלצלים באלפי רקיעים.

גבר (*בערבית*): תִּרְשׁוֹם![1]
אֲני עֲרָבִי.
מִסְפָּר תְּעוּדַת הַזְהוּת שֶׁלִּי הוּא חֲמִישִּׁים אֶלֶף.
תִּרְשׁוֹם!
אֲני עֲרָבִי.
גם בתוך האבנים, בעומק, בתוך החומר הקשה של האבן אני ערבי.

אחר: תרשום שהציפייה התעוררה בי. רגע לפני הבקיעה. אני זוכר דריכות של מי שיודע דברים על החומר. של מי שטעם את הדם. אני זוכר שמרחוק ראיתי אור כחול. רך כענן. חם כאדמה. ראיתי את רקמת עורם של ההרים. ראיתי: הם תלויים על חוטי הגעגוע. בתוך הכחול הגדול הזה הנוצות עטפו אותי ובגופי התפשטה הכמיהה.

הגבר לוקח חופן חיטה

גבר: אני זוכר בקצה זרועות הזמן לפני הכל, לפני כל עשב מזריע זרע, לפני כל עץ למינו
אני זוכר את דמותו של סבי מרחפת מעל השדות, נושאת שם ללא תואר. במרחב הגדול.

האישה לוקחת חופני חיטה ומכניסה לחזייתה

אישה: אני זוכרת את שדה של אמי. מניקה אותי דבש חם. מניקה אותי אדמות של אור. מניקה אותי ספרים. מניקה אותי חירויות. השכלה. שבת. שמחה. חגים ומועדים מלאי לובן.

1 שורות מתוך שירו של מחמוד דרוויש תרשום, אני ערבי

הגבר מתכופף לערימת החיטה

גבר (*בערבית*): אני זוכר את שדה של אמי. מניקה אותי דבש חם. מניקה אותי אדמות של אור. מניקה אותי חמימות. עצי זית. משפחה. מניקה אותי ירח. מניקה אותי עדות. תפילה. צדקה. מניקה אותי חיים.

האחר מתפלש בחיטה. מעיף אותה עליו כילד שמח

אחר: אני זוכר את הדבש של אמי. אמם של כל הדברים. אני זוכר שישבתי על עמוד השיש בפסגה. עירום ומפואר. בשל החום העז של החיים למטה גופי החל לטפטף ולהיספג באדמה. הטיפות של גופי הכו שורשים והצמיחו עלעלים. אני זוכר שפרחתי באלפים. פריחה לילית. קיצונית. לוהבת. פריחה של מי שחזר לרחם ונולד מחדש באופן זהה לחלוטין.

הדמויות מתפלשות בערימות החיטה לצלילי מוזיקה של חליל.

חושך.

2. חוץ. צהריים. כותרת: הורים

צחוק של ילדים רצים ומשחקים. הקרנה: ילד מתנדנד על נדנדת חבלים. שלוש הדמויות רצות על הבמה כמו ילדים. וכל אחת נעמדת במקום שאליו נפלה בראשית. הקרנה על השקים: יערות. עכברים מכרסמים. שדות של חיטה נעים ברוח.

אישה: טָאדֶק חיכה לי בתוך קונכייה והחזיק שלושה סודות ביד שמאל. מה זה? לא הבטחת לחם? זה לחם אמר טאדק. פשוט הדחיסות שונה. טאדק ידע הרבה על דחיסות של חומר בגלל שהוא בא מפולין.
הבאת את העוגיות? בטח! אמרתי והראיתי לו את האצבעות שלי עם הלק. יופי הוא אמר ונתן לי נשיקה בכל אצבע. אחר כך נפלנו לאור הכסוף וטאדק שם לי כוכבים על העיניים. הוא אמר: את מלכה! ושהוא יהיה המשרת שלי כל החיים.

אני זוכרת שחזרנו הביתה ולא מצאנו אף אחד. אני זוכרת שחיכינו. יום ועוד יום ועוד יום. היה שקט. השקט היה בכל. הוא פלש בחדרים. הוא פלש לתוכנו. לעינינו. הוא מילא את החלל. טאדק קראתי. טאדק. טאאאאדק. אבל טאדק הלך. הוא הלך אל המקום שאליו הולכות הדמעות.
באותה שנה היתה ידי מונחת על זגוגית החלון ועור פני נשר. שמלתי העשויה רקיעים שינתה את צבעה וכל רחש, שנשמע בגן, היה כקולה של הרוח הקוראת טאדק. טאאאאדק. אמא. אבא. טאאאאדק. אמאאאא. גיטה. אמא. לילה. מרקוס. אמאאאא. קורט. אוטו. ליאו. פריץ. טרזה. פטר. זושה. גיטל. ג׳וזף. מנדל. אמא. אמא.

הקרנה: צללים של אנשים. ברקע נשמעות צרחות שאחרי זמן גוועות. האישה ממשיכה לציין שמות באטיות. הגבר והאחר מתכווצים עם כל שם וגוועים לקרקע.

הרמן. לייזר. צבי. מרגוט. מנדל. מינה. שיינה. חיים. מקס. הדסה. קוטי. ברוך. סבינה. אדמונד. אשר. בנו. רוזה. גרדה. מוריס. היינץ. גיזה. אמי. פאול. ארנסט. זושה. מירה. מרים. אסיה. בלה. גילה. רבקה. שרה. מאיר.
אהרון. חיה. חיים. אורט. דינה. משה. איטה אמה. אליעזר. קרולינה. טרי. לאופולד. אלפרד. שרה. דיתי. ישראל.

האישה נשארת עומדת. הגבר והאחר שוכבים על הרצפה. הגבר מתחיל לרחרח את הבמה. ותוך כדי כך מדבר.

גבר (*בערבית*): אבא שלי נולד בארץ.

גבר: אבא שלי נולד בארץ. וגם סבא וגם אבא של סבא. יש תמונה של התל לפני ההתיישבות. אני זוכר שמים. אני זוכר אדמה רכה. חומה. אהבנו את האדמה. עיבדנו אותה מתוך האהבה הזו. אני זוכר את אבא חורש עם הסוסים. מעבד את התלמים. אני אהבתי לרוץ בתלמים. אני ומוסה היינו יוצאים בבוקר אל המרחבים. אחרי השדה שלנו היה עץ התות ואחר כך המעיין ואחר כך עצי התפוח. ובבית אמא מחכה עם התבשילים. בלילה כל המשפחה על מצע אחד. מחובקים. מתחממים זה משנימתו של זה.

אישה: חיכיתי עד היום האחרון במבט מרוסק. שכבות האפידרמיס החיצונית כבר התפרקה וגופי רעד. במרתפים היה רטוב וקר. ממרחקים מיערות התקומה שמעתי קולות. הם התקרבו אלי. עטפו אותי. מי שם? מי שם?
זה היה טאדק. היה לו קול בודד. יתום. בכי של מי שכולו געגוע. בוא. בוא. לחשתי לו דרך האצבעות. הציפורים שלי עפות. הציפורים שלי עפות. אני רוצה הביתה. הביתה.
והנה - הוא עמד מולי. הוא ניצב גא. חזק. החלטי. הוא דיבר עברית. "בואי" הוא אמר לי. "אנחנו הולכים הביתה."

חושך.

מערכה 2 – אנחנו והם

3. פנים. ערב. כותרת: האורח

קול של דלתות נפתחות, רוחות, אנשים מסובים בליל שישי. זמירות. הקרנה על השקים: טסיות דם בתנועה.

אישה: אני זוכרת את ערבי שבת. אני זוכרת את הריחות. החלות. הנרות. אני זוכרת נקישה בדלת. אני זוכרת - פתחנו לו.

גבר: אני זוכר רוחות אחרים. אני זוכר את אמא מכינה קהווה. אני זוכר ضيف. ضيف على بابنا. (*אורח. אורח בדלתנו*). אבי הביא מזרן.

אישה: כיסא

גבר מדבר ערבית, אישה מדברת עברית באותו זמן:

גבר ואישה: נתנו לו מהלחם. הוא אכל בשקט. הוא נראה עייף מהמסע.

אישה: הוא אמר תודה

גבר: שוקרן.

גבר ואישה: הוא אמר...

אחר: הבעיה היא הצימאון.

גבר מדבר ערבית, אישה מדברת עברית באותו זמן:

גבר ואישה: עיניו קרועות לרווחה. הוא גרס את החומר בפיו. בתאווה שקטה. בוערת.

אחר מתחיל להוציא מגופו חוט אדום ארוך ומלפף את עצמו בחוט.

אחר: הפִיות הפתיעו אותי. לא בדיבור דווקא אלא בגריסה של החומר. אני זוכר את הצמא. את הקור. אני זוכר: עורי היה סדוק מהמסע.

גבר (*בערבית*): אנחנו זוכרים

אישה: גופו קרס ברכות.

אחר נופל גבר ואישה תופסים אותו בידיהם ברכות. ונושאים אותו לערימת חיטה ומטפלים בו.

אישה: האימהות לקחו אותו. שלושה עידנים הן טיפלו בו. האימהות ידעו הכל על האור ועל האהבה. הן אמרו – הוא אחר. יש לו אדמה בשרירים וריח של דם. הן נתנו לו לטעום תהום, שתפוגג את הזיכרונות מרקמות התא. אבל הוא לא רצה.

אחר: רציתי לזכור, לזכור לתמיד, שאש יכולה לבעור. מי שרוצה לזכור לא בולע תהומות.

גבר: שלושה ימים הוא ישן. פניו הסגירו אותו.

גבר (*בערבית*): האימהות שלנו טיפלו בו.

אישה: לרגע חשבנו שהוא הגיע. שהוא כאילו חזר אל המקור.

גבר (*בערבית*): הוא היה יפה כמו ציפור

אישה: כמו מלאך

גבר (*בערבית*): ביום השביעי

גבר (*בעברית*): הוא התעורר והביט אל החלון.

אישה: הוא ישב שעות והביט אל החלון.

גבר (*בערבית*): רק אל החלון

גבר מדבר ערבית, אישה מדברת עברית באותו זמן:

גבר ואישה: הסתכלנו בו. הסתכלנו בתוכו.

אישה: אצלנו הבינו מיד שמשהו לא בסדר איתו. משהו לגמרי לא בסדר.

גבר (*בערבית*): הוא נראה אחר

אישה: לגמרי אחר

גבר (*בערבית*): הוא היה בהיר מאוד

אישה: ולגמרי אחר מאתנו

גבר: אם רק אפשר היה

אישה: לדחוף את היד ולשלוף את זה החוצה

גבר: היה בו משהו

אישה: אחר

גבר (*בערבית*): אחר

אישה: משהו חי

גבר (*בערבית*): חי

אישה: חי

גבר: אבי הסתכל בו מהצד. מחכה לראות מה יעשה עכשיו.

גבר (*בערבית*): אבי הסתכל בו כאילו יש בתוכו איזו סכנה.

אישה: אחי הסתכל עליו במבט מרוחק. הוא הריח אותו. הוא ידע מה זו סכנה. אני זוכרת שהוא פתאום התחיל להתנועע. הוא נראה כמו חיה קטנה וחסרת אונים. אבל ידענו שזו חיה שאי אפשר ליצפות את התנהגותה.

גבר (*בערבית*): אבי הסתכל בו. מחכה בדריכות.

אישה: בערב, בשעה שהיינו מסובים הוא נשאר מאחור. מכונס בתוך עצמו. ועל פניו התפשטה איזו חרדה. מפוארת כמעט.

גבר מדבר ערבית אישה עברית באותו זמן:

גבר ואישה: האימהות שלנו הסתכלו עליו ואמרו שצריך לסגור את החלון.

אישה: את מה שקרה גילינו רק מאוחר יותר. בשעת הכוכבים.

אחר מתעופף מהבמה החוצה.

גבר: ולא נרגענו

גבר (*בערבית*): לא יכולנו להירגע

אישה: לא

גבר ואישה לוקחים חופנים של חיטה ורצים לצוד. האחר נכנס לבמה ואישה וגבר אחריו וכולם מתחילים לרוץ במעגלים. עד שאחר יוצא וגבר ואישה יוצאים אחריו

4. חוץ, ערביים. כותרת: רדיפה

מוקרנות צלליות ענק של הדמויות של גבר ואישה. האחר רץ על הבמה בבעתה. אחרי זמן עוצר. מקלף מעצמו את החוט האדום שנמתח למעלה.

אחר: אני זוכר את הרדיפות. אני זוכר מבטים. נגיעות. אני זוכר את הריצות הארוכות. הקוצים. החושך. כל כך חשוך היה הכל. בלילה לא היה חוק. הייתי מותר לכל. ועשו בי. עשו בי בגוף. עשו בי בחורים. עשו בי את כל הדברים.
בגלל הקור, הגוף שלי התחיל להיסדק. הייתי חייב לנוע. המבט הופנה למעלה. הרגליים נמתחו וכוכבים נשרו לי מהעיניים. זה כל מה שרציתי.
מאז אני מכיר בצורה שלמה את העורות הפנימיים. את הדממה הענברית. מאז אני מקולף. חוט פז נמתח אל תוכי מהשמים. עליו יורדות ועולות הדמעות. שם – אגם ללא חוף. והריסים שלי נושרים והעור שלי ממתין. צמא. מרוסק.

אישה וגבר נכנסים לבמה בסירה מביטים על האחר שלא מפסיק לזוז.[2]

גבר מדבר ערבית אישה עברית באותו זמן:

אישה וגבר: אנחנו זוכרים שראינו אותם בגדה ממול. זזים כמו להקה. חום הקיץ השיר מצווארם את הנוצות וגרונותיהם הדקים, מרושתי הוורידים מעוררים שוב את הרצון לשחק או לצוד. ללקק את הדם. ללקק את הדם.

גבר (*בערבית*): אם רק היה לי פה אקדח

אישה: כן. תמיד ברגע הנחוץ הדבר נעלם

גבר: הדברים חומקים מהמקום

אישה: חומקים. חומקים.

גבר ואישה: אבל לא הם

גבר (*בערבית*): הם נשארים

אישה: הם נשארים

גבר (*בערבית*): הם בכל מקום. גם כשהם לא פה הם פה.

2 מחווה לסיפור של אפלפלד "המצוד".

אישה: הם בכל מקום

גבר (*בערבית*): בכל מקום

אישה: הם כל הזמן

גבר: הם כל הזמן

אישה: אני מריחה את הריח שלהם

גבר (*בערבית*): מריחים אותם מכל מקום

אישה: פעם. בא אלינו אחד מאלה. ישן שבעה ימים

גבר: אני לא זוכר שראיתי פעם אחד מהם. אולי לפני הרבה שנים.

אישה: איך אפשר לא לראות אותם? הרי הם בכל מקום. בכל מקום.

גבר (*בערבית*): בכל מקום

אישה: בכל מקום

גבר: אם רק היה לי האקדח שלי פה

אישה: כן

גבר בערבית ואישה בעברית באותו זמן:

גבר ואישה: תסתכלו עליהם

אישה: מה הם עושים?

האחר בוכה.

גבר: אני חושב שהם מתפללים

אישה: מתפללים

גבר (*בערבית*): מתפללים

אישה: מתפללים

הם חוקרים את האחר בעיניהם מלאות השנאה.

גבר: מעניין איך הם מזדווגים

אישה: הם לא מפסיקים להתרבות

גבר: על המרחבים שלנו

אישה: שלנו?

גבר (*בערבית*): שלנו.

גבר ואישה מתקרבים אל הלהקה והוא נס מהם. הם רודפים אחריו. רצים במעגל. כולם יורדים מהבמה. האחר ממשיך לרוץ בחרדה. מדי פעם נעלם בקלעים עד שנעלם גם הוא.

אחר (*קול בלבד*): אנחנו זוכרים שהלילה ירד. היו מאיתנו שהבינו מיד: החשיכה הדלילה שפרשה את רשתותיה "היא שער אל חשיכה אחרת".[3]

5. יום. כותרת: עינויים

הבמה ריקה ומוארת מאוד. נשמעים רק קולות. הצלפות. מכות.

אחר: לא. לא. בבקשה. אני נשבע שלא. אני אלך למקום אחר. אני לא אלכלך את השדות שלכם. לא. אני מבטיח. אהההההה. בבקשה. בבקשה. די. אני לא יכול יותר. אמא. אמא. אבא. אבאאאא. הצילו. עזרה. מישהו. עזרה. אני נשבע שאני אלך. הכי רחוק. אתם לא תראו אותי עוד. לעולם.

האחר בוכה חרש.

חושך.

6. פנים. כותרת: סוף להרס תרבותנו

גבר ואישה עם הפנים לקהל עומדים עם תת מקלע. האחר על הברכיים מולם. ידיו קשורות לאחור.

נשמעת ירייה. ועוד ירייה ועוד ועוד. עד שהאחר נופל.

גבר (*בערבית*): תמות! למה אתה לא מת?!

אישה: למה הוא לא מת?

אחר: תירו בי. תהרגו אותי כבר. כואב לי יותר מידי. תירו כאן בחזה.

גבר (*בערבית*): נו תעשי את זה

פאוזה, האישה מכוונת לאחר. היא מתקשה. הגבר עוזר לה. האחר מפרפר ובוכה ולבסוף מת. פאוזה. שניהם מסתכלים עליו.

3 אהרון אפלפלד. אדני נהר. הקיבוץ המאוחד. תשל"א. ע' 73.

גבר: אללה הוא אכבר.

אישה: ברוך השם.

מסתכלים באחר. ואחד על השני.

פאוזה.

גבר בערבית ואישה בעברית באותו זמן:

גבר ואישה: אבל הוא היה אחר לגמרי

גבר: כן. אחר לגמרי

אישה: ראו את זה בפנים. הריחו את זה ממנו.

אחר: הייתי מסוכן. אחר ומסוכן.

פאוזה.

אישה: עכשיו אני מרגישה איזו חמימות

גבר מסתכל עליה. שניהם מסתכלים על האחר המת

אישה: אבל עכשיו אני לא יכולה להסתכל עליו

גבר (*בערבית*): גם אני לא

אישה: אבל למה?

גבר (*בערבית*): למה?

אישה: אני חושבת שזה המבט

גבר: כן

אישה: כאילו זה עוד חי

גבר (*בערבית*): כן. כאילו הם עוד חיים

גבר ואישה מסתכלים זה על זו ומחליטים שכן. גבר יורה עוד כדור באחר המת לפניו. שניהם מסתכלים בו.

גבר: איך עכשיו?

אישה: אני לא חושבת שיש שינוי

גבר: אולי אי אפשר בכלל לחסל אותם

אישה: אולי צריך להמשיך לנסות

שניהם מסתכלים על האחר

אישה: אם רק אפשר היה לדחוף את היד ולשלוף את זה החוצה

גבר (*בערבית*): כן

אישה: המבט שלו

גבר: כן. המבט הזה.

אישה: המבט שלו זו הבעיה האמיתית

גבר (*בערבית*): המבט הוא קצה הבעיה

אישה: הוא מסתכל עלי כאילו הוא מכיר

גבר: כאילו הוא יודע

אישה: כן. כאילו הוא יודע, כאילו יש לו זכות

גבר: היה לו זיכרון של זכות זו היתה הבעיה

אישה: אולי היינו צריכים להרוג את הזיכרון ולא אותו

גבר (*בערבית*): אולי הזיכרון הוא הבעיה

אישה: המבט שלו מזכיר לי מישהו

גבר (*בערבית*): כן. גם לי.

שניהם חושבים. מסתכלים באחר בקפידה.

לפתע האישה מתכווצת. הגבר נמלא זעם.

גבר (*בערבית*): הם כל כך דומים עכשיו

אישה: כן. עכשיו הם דומים.

עומדים בלי לזוז. האישה נוגעת באחר עם רגלה, הגבר מרים את ידו של המת ושומט אותה. הם מסתכלים עליו. האישה מתחילה לבכות. הגבר יוצא בצעקת נקם. האישה נשכבת על הגווייה ובוכה.

מערכה 3 – אחרי המוות

7. אין זמן אין מקום. כותרת: תחושת מוות

אחר עומד לבד על הבמה. הקרנה על השקים: תנועה בחלל. החוט האדום מחובר אליו מלמעלה

אחר: כשמשכו אותי למעלה הפרווה שלי צנחה בשלמותה ממש. זה היה וו מפלדה. זה מה שזה היה. בעורף. בין החוליות השביעית והשמינית. זה לא כאב. אין כאן כאב. כל הכאבים היו לפני. אין

כאן רעב. גם לא שעמום. כאן זה כמו חול כל היום. אבל בלי הגרוד. יש חוט שתלוי מלמעלה ומגיע אל תוכי למרכז הכאב. עליו יורדות ועולות הדמעות. שם – אגם ללא חוף ללא חוף. ללא חוף.

8. אין זמן אין מקום. כותרת: המשפט

הדמויות בוקעות מערמות החיטה ומתיישבות עליהן כל אחת עם הפנים לכיוון אחר. מתלבשות שוב בכותנות. גבר ואישה מתגרדים כל הסצנה.

גבר (*בערבית*): נו

אישה: נו

אחר: מה נו?

גבר (*בערבית*): נו למה לא אומרים שום דבר

אחר: מה יש לומר?

פאוזה.

אחר: מה אתה רוצה שיגידו לך?
אתה לא יודע לבד?

הגבר מהמהם.

אישה: נו. נו...

אחר: אני זוכר דברים. אני עוד שומע. אני עוד רואה. הנה קוברים פה משהו עם השם שלי. יש לי זיכרונות!

גבר ואישה מסתובבים אל האחר.

פאוזה.

אישה: למה לא אומרים את מה שיש להגיד?
אני רוצה ללכת.

גבר: אני לא יודע מה איתך, אני הולך.

גבר ואישה פונים ללכת

קולות של רוח חזקה. הם עוצרים. הגבר מתחיל להתעוות בכאב. נופל על ערמת החיטה.

אישה: מה יש לך?

גבר: עכשיו, כשיש שקט, אני מתחיל להיזכר

מוזיקה ברקע. האחר מתחיל לרקוד.

אישה: במה אתה נזכר?

גבר: (*בערבית*): בצעדים.

אישה: בצעדים?

גבר: (*בערבית*): בצעדים.

אחר: גם אני זוכר

גבר ואישה: מה אתה זוכר?

אחר: את החומר.

האחר רוקד ואשה וגבר מתבוננים בו.

אחר: מעבר לתהום
הכל טמון בצעדים.

חושך.

9. אין זמן אין מקום. כותרת: עדן

גבר יושב על שרפרף מכין קפה שחור על גזייה. שר לעצמו. יש לידו דרבוקה. אישה נכנסת בבהלה. גבר מדבר רק ערבית.

אישה: וואו איז מיין קינד? (*איפה הילד? איפה הילד שלי?*)

גבר: הילד שלך. הילד שלך. הוא לא רק שלך.

אישה: איפה הוא למען השם?

גבר: מתקלח מה את כל כך דואגת?

אישה: נו.. תגיד לו מהר לבוא תכף ומיד

גבר: רק הגיעה כבר רוצה לנהל את כל העולם

אישה: נו תגיד לו. נו תקרא לו

גבר: קינד. קינד. אמא שלך פה.

אחר: אמא אמא מה לקח לך כל כך הרבה זמן?

אחר ואישה מתנשקים ומתחבקים.

אישה: זיסלה מה שלומך? אכלת?

אחר: מאמא לא אוכלים פה. כאן רק שותים. הנה אבא מכין קפה שחור.

הגבר שר בערבית

אישה: מה זה? למה קפה שחור? אי אפשר להכין תה? אני שותה רק תה עם לימון

גבר: אלה שרידים שנותרו בי

אישה מסתכלת על האחר ומלטפת אותו

אישה: אוי זיסלה אתה נראה חיוור

אחר: אמא אני מת כבר 40 שנה...

גבר (*פונה לאחר*): אתה רוצה קפה?

אחר: אני מעדיף תה

אישה: אנחנו נשתה תה

הגבר מסנן קללה בערבית. מחלק להם שתיה וכולם שותים. האחר נכווה מהמשקה ומתחיל לבכות כמו ילד. האישה רצה אליו.

אישה: אוי זיסלה אתה חייב להיזהר. אני תמיד אמרתי לך שאתה חייב להיזהר.

הבכי מתגבר והאחר גואה בבכי

אישה: מה? זיסלה מה?

גבר: מה יש לו? למה הוא בוכה?

אחר: תדעו לכם שאתם הייתם לא בסדר.

גבר ואישה: מה כבר עשינו?

אישה: אל תכעס עלינו, אנחנו כבר מבוגרים.

אחר: אתם הייתם לא בסדר

אישה וגבר: אבל למה??
איזה
זיסלה. תגיד לנו

אחר: יכולתם לפחות להגיד עלי משהו. יכולתם להגיד משהו אחרי שהרגתם אותי.

אישה: ריבונו של עולם לאן הגעתי?

גבר: בוקר טוב מיידעלה

אחר בוכה.

אישה: איפה אני?

גבר: בעולם האמת

אישה: מה זה אומר? הכל היה לא אמת?

גבר: לא. אבל כאן יש <u>רק</u> את האמת.

אחר מגביר את קול הבכי שלו ממלמל

אחר: לא בסדר. לא בסדר.

אישה: אוי זיסלה... מה???

אחר: יכולתם לפחות להגיד משהו אחרי שהרגתם אותי.

אישה: אוי מיינה קינד מיינה קינד...

אישה וגבר: אבל מה יכולנו להגיד? ריבונו של עולם?

אחר: משהו. כל דבר.
אם הרגתם אותי לפחות תגידו עלי משהו. איזה תפילה. משהו! תגידו לפחות את השם שלי.

אישה: אוי לא טוב לי. זיסלה אל תבכה ילד שלי.

גבר: זה כבר מאוחר. זה כבר קרה מזמן.

אחר: זה לא מאוחר. זה לא מאוחר.

אחר רוקע ברגלו כמו ילד

אישה: אבל אתה לא יהודי

גבר: ואתה בטוח לא מוסלמי

אחר: אז מה. זה לא חשוב. הייתם צריכים להגיד משהו. לפחות להגיד את השם שלי. לפחות זה!

האחר בוכה. גבר ואישה מתקרבים אליו ומנסים לנחם אותו. מתחילים להמהם בגמגום ולבסוף מזמזמים תפילה. האחר מתרצה לאחר זמן והם עוברים למזמור מזרחי עם הדרבוקה. האחר רוקד ריקודי בטן לצלילי ניגונם. בסוף כולם נעמדים. כולם מחזיקים את החוט האדום. הקרנה: ים.

אישה: מה אתה לא יודע מה היה השם שלך?

נשמע גונג. כולם קורסים לבמה. מתרוממים לאט.

פאוזה.

אחר רוקד ברכות לקריאתם של גבר ואישה.

גבר (*בערבית*): וכאשר אהרג באחד הימים
הרוצח יִמָצא בכיסי
כרטיסי נסיעה:
האחד אל השלום
השני אל גשם ושדות
וכרטיס שלישי
אל מצפון בני האדם
אנא, רוצחי היקר,
אל תשכח את הכרטיסים
אני מבקש ממך לסוע איתם.[4]

אישה: כל שושנה היא אי
של השלום המובטח,
השלום הנצחי.

בכל שושנה מתגוררת
צפור ספירית
ששמה "וכתתו".

ונדמה
כה קרוב
אור השושנה,
כה קרוב
ניחוחה,
כה קרוב
שקט העלים,
כה קרוב
אותו אי –

4 סמיח אל קאסם. כרטיסי נסיעה.

קח סירה
וחצה את ים האש.[5]

סוף.

5 זלדה. כל שושנה.

نتذكّر

سيرة ذاتية

مسرحية – بثلاثه مشاهد

روتِم بخار

الديكور:على خشبة المسرح أكوام من القمح, الأكياس المعلَّقة من فوق. فيها ناس.

الشخصيات: مرأة، رجل، آخر (رجل نسوي)

المشهد 1 – المشهد الرئيسي

1. الفجر، خارجًا. العنوان: الفقس

الصوت: نبضات القلب. الشخصيات تتحرك داخل الأكياس وتتكلم. إسقاط الفيديو على الأكياس: كواكب السماء تتحرك في الفضاء.

مرأة: أنا في المكان الدافئ. الحلو. لم يبق لي كثير من المكان. القشرة التي تغلفني تتفقس قريبا ومن ثمّ – المكان الآخر. هنا ضجة من المكان الآخر. الوتيرة هناك سريعة. أخرى. مرّات أشعر بالحرارة وثمّ الصوت مما يجعلني ابتسم. هيك، من البداية. وكما هو دائما، أخشى السقوط.

رجل (بالعربية): أنا في المكان الدافئ. الحلو. لم يبق لي كثير من المكان.القشرة التي تغلفني تفقس قريبا ومن ثمّ – المكان الآخر. هناء ضجة من المكان الآخر. الوتيرة هناك سريعة. آخرى. مرّات أشعر بالحرارة وثمّ الصوت مما يجعلني ابتسم. هيك، من البداية. وكما هو دائما، أخشى السقوط.

آخر: هكذا أنا، من البداية كنت هيك. والآن أيضا مثله دائما – أخشى السقوط.

تسقط ثلاث الشخصيات على أكوام القمح وترتفع ببطء. الآخر هو الأخير في الوقوف. الوقوف صعب عليه. توجد قمصان مقلمة في الأكوام فيرتدونها خلال المشهد.

مرأة: أتذكر البداية. في البداية تتحول التربة إلى الجسم. الجسم يتحول إلى المياه. أتذكر الضوء المنبعث من اللا-شيء. التذكر أنني قد خُلقت هنا، من هذه التربة. من القمح. من هذا المنظر الطبيعي. من الكروم والبساتين والإزهار. اتذكر رنين الأصوات من الفردوس في آلاف السموات.

رجل (بالعربية): سجل! أنا عربي
رقم هويتي خمسون ألف.
سجل!
أنا عربي.
داخل الصخور، في الأعماق، في المادّة
الصلبة من الخجر، أنا عربي.[1]

آخر: سجل أنني اتوقع. لحظة قبل الفقس. اتذكر يقظة من يعرف أشياء عن المادّة. من ذاق الدم. أتذكر أنني رأيت عن بعد الضوء الأزرق. ليّن مثل السحابة. دافئ مثل الأرض. رأيت أنسجة جلد الجبال. رأيت: يتعلقون على أوتار الشوق. وداخل هذا الضوء الأزرق الكبير يلفّني الريش وجسدي يتوق إليه.

الرجل يأخذ حفنة من القمح.

الرجل: أتذكر على حافة الزمن قبل كل شيء، قبل كل الأعشاب المزروعة بالبذور، قبل كل نوع من الأشجار, صورة جدي التي تحوم فوق الحقول، تحمل الاسم بدون اللقب. في الفضاء الكبير.

المرأة تأخذ بعض حفنات القمح وتدخلها في صدرها.

مرأة: أتذكر صدر أمّي. ترضعني العسل الدافئ. ترضعني أراضي الضوء. ترضعني الكتب. ترضعني الحريات. التعليم. السبت. الفرح. الأعياد والأيام الخاصّة كثيرة البياض.

الرجل ينحني إلى كومة القمح.

1 محمود درويش، سجّل، أنا عربي

رجل (بالعربية): أتذكر صدر أمي. ترضعني العسل الدافئ. ترضعني أراضي الضوء. ترضعني الدفء. أشجار الزيتون، الأسرة. ترضعني القمر. ترضعني الشهادة. الصلاة، الصدقة. ترضعني الحياة.

الآخر يركض على القمح ويرميه مثل الولد الذي يلعب في الرمال.

آخر: اتذكر عسل أمي. أم كل الأشياء. اتذكر أنني جالس على عامود من الرخام في القمّة. عاريًا فاخرًا. نتيجة حرارة الحياة الشديدة عند السفح بدأ جسمي يتقطر وينقع في الأرض. أخذت قطرات جسدي تنبت الجذور وتنمو الأوراق. أتذكر أنني ازدهرت بآلاف من الزهور. الازدهار الليلي. المتطرف. المشتعل. ازدهار من يرجع إلى الرحم ويولد من جديد بلطريقة نفسها.

تلعب الشخصيات في أقوام لقمح مع موسيقى الناي في الخلفية.

2. في الخارج. الظهر. العنوان: أولياء الأمور.

ضحكات الأولاد الراكضين واللاعبين. إسقاط الفيديو: صبي يتأرجح على أرجوحة حبل. الشخصيات الثلاث تلعب على خشبة المسرح مثل الأطفال. كل واحد يقف حيث سقط في البداية. عرض على الأكياس: الغابات. الفئران تأكل. حقول القمح تتحر في مهب الريح.

مرأة: اننظرني طادق دخل صدفة بحرية ماسكًا ثلاثة أسرار في يده اليسرى. ماذا؟ ألم تعد الخبز؟ هذا هو الخبز، قال طادق. بس الكثافة مختلفة. طادق عرف الكثير عن كثافة المادّة لأنّه جاء من بولاندا. جئتِ بالكعك؟ طبعاً، وعرضت أمامه اصابعي مع طلاء اللاك. حلوّ قال واعطاني قبلة على كل اصبع. وبعد ذلك وقعنا والضوء كان فضّة وطادق وضع الكواكب على عينَي. قال: إنّك الملكة! وإنّه سيكون خادمي لكل الحياة.
اتذكر أننا رجعنا على البيت ولم يكن هناك احدًا. أتذكر أننا انتظرنا. يوم، وكمان يوم، وكمان يوم. ساد السكوت. في الكل ساد السكوت. زحف إلى الغرف. زحف إلى داخلنا. إلى عيوننا. ملأ الفضاء. طادق، ناديته. طادق. طاااادق. ولكن طاقد ذهب. ذهب إلى المكان الذي تذهب إليه الدموع.
في تلك السنة كانت يدي على زجاج النافذة فوقع جلد وجهي. غيّر فستاني المصنوع من السموات لونه وكان كل صوت خفيف سمعته

في الساحة صوت الريح الذي تنادي طادق. طاااادق. ماما. بابا. طااااااادق. ماماااااا. غيتا. ماما. ليلة. مركوس. ماماااا. كورط. أوتو. ليئو. فريتس. طريزا. بيتير. زوشا. جيطل. جوزيف. منديل. ماما. ماما.

إسقاط الفيديو: ظلال الناس. من البعد تصل صرخات التي تتلاشى بعد القليل. تستمرّ المرأة في القراءة البطيئة للأسماء. يتقلص الرجل والأخر مع ذكر كل اسم يكادان يموتان على الأرض.

هرمان. لييزير. مرغوت. منديل، مينا. شيينا. حاييم. ماكس. هداسا. كوتي. بروخ. سبينا. إدموند. أشير. بنو. روزا. غردا. موريس. هاينس. جيزا. إمي. باول. إرنست. زوشا. ميرا. مريام. آسيا. بيلا. جيلا. ربكا. سارة. مئير.

أهرون. حايا. حاييم. أورط. دينا. موشي. إيطا. إيما. إليعيزير. كرولينا. طيري. ليؤوبولد. ألفرد. سارة. ديتي. يسرائيل.

تبقى المرأة واقفة. الرجل والآخر راقدين على الأرض. يبدأ الرجل الشمّ في أرجاء خشبة المسرح وهو يتكلم.

رجل (بالعربية): أبي ولد في البلاد

رجل: أبي ولد في البلاد. جدي أيضا وأبو جدي أيضا. هناك صورة فتوغرافية للتل قبل الاستيطان. اتذكر السماء. اتذكر التربة الطرية. بونية اللون. احببنا الأرض. اشتغلنا فيها مع هذا الحبّ. اتذكر أبي وهو حارث مع الحصان. يصنع الأخاديد في الحقل. كنت أحبّ أركض في الأخاديد. كنت أنا وموسى نخرج صباحا إلى الحقول الواسعة. وراء الحقل التابع لنا كانت شجرة التوت وبعدها العين وبعده أشجار التفاح. في البيت انتظرت ماما مع المطبوخات. في الليل كانت العائلة كلها على فرشة واحدة. محتضنين بعضنا البعض. ندفئو بعضنا البعض بتنفسنا.

مرأة: انتظرت حتى اليوم الأخير في نظرة مكسَّرة. طبقة الجلد الخارجية تفككت وارتعد جسمي. في البدرومات سادت الرطوبة والبرد. من البعد، من غابات إعادة الحياة سمعت الأصوات. لقد اقتربت مني. لفّتني. من هناك؟ من؟ كان طادق. كان صوته وحيدا. يتيم. بكاء من صار كله الاشتياق.

تعال. تعال. همست بصوتي بين الأصابع. عصافيري طائرة. عصافيري طائرة. أريد الرجوع على البيت. على البيت.

وهاي هو, واقف أمامي. واقف فخورا. قويا. مصمم الإرادة. تحدث بالعبرية. "تعالي" قال، بدنا نروح علبيت."

الظلام.

المشهد 2 – نحن وهو

3. في الداخل. المساء. العنوان: الضيف

صوت فتح الأبواب، الرياح، ناس حول طاولة الطعام ليلة الجمعة، أغاني يهودية دينية. إسقاط الفيديو على الأكياس: الصفائح الدموية المتحرّكة.

مرأة: أتذكر ليالي الجمعة قبل السبت. اتذكر الروائح. شموع السبت. اتذكر الطَّرق على الباب. أتذكر – فتحنا له.

رجل: أتذكر أجواء أخرى. اتذكر ماما تطبخ القهوة. أتذكر ضيفا. ضيف على بابنا. بابا أجا بفرشة.

مرأة: كرسي

رجل يتكلم بالعربية، مرأة تتكلم بالعبرية، في نفس الوقت:

رجل ومرأة: أعطيناه من الخبز. أكل بهدوء. يبدو أنّه تعب من الرحلة.

مراة: قال شكرا

رجل: شكرا

رجل ومرأة: قال . . .

آخر: المشكلة هي العطش.

رجل يتكلم بالعربية، مرأة تتكلم بالعبرية في نفس الوقت:

رجل ومرأة: عيناه مفتوحة على مصراعيها. إنّه يمزّق المواد في فمه. مع شهوة هادئة. محترقة.

يبدأ آخر بإخراج أحسلك مر من جسده ويلفّ نفسه بالخيط.

أخر: فاجأتني الأفواه. لا الكلام بل طحه المادّة. اتذكر العطش. البرودة. أتذكر: كان جلدي متصدع من الرحلة.

رجل (بالعربية): نتذكر.

مرأة: انهار جسمه بهدوء.

يسقط آخر، رجل ومرأة يمسكانه بلطف، يحملانه إلى كومة القمح، يعالجانه.

مرأة: أخذته الأمهات. ثلاثة عصور عالجوه. عرفت الأمهات الكل عن الضوء وعن الحبّ. قلن: هو آخر. عضلاته تربة مع ريحة الدم. أطعموه الهاوية لتفريق الذكريات من نسيج الخلية. لكنه لم يرغب في ذلك.

آخر: أردت أن اتذكر، اتذكر للأبد، أنّ النار يمكنها أن تحترق. من يريد أن يتذكر لا يبتلع الهاويات.

رجل: نام ثلاثة أيام. وجهه خانه.

رجل (بالعربية): عالجته امهاتنا

مرأة: في الوهلة الأولى فكرنا أنّه وصل. كأنّه وصل إلى المصدر.

رجل (بالعربية): كان جميلا مثل العصفور

مرأة: مثل الملاك

رجل (بالعربية): في اليوم السابع

رجل (بالعبرية): أفاق ونظر إلى النافذة.

مرأة: جلس ساعات طويلة ونطر في النافذة.

رجل (بالعربية): في النافذة فقط.

رجل يتكلم بالعربية مرأة تتكلم بالعبرية في نفس الوقت:

رجل ومرأة: نظرنا إليه. نظرنا فيه.

مرأة: عندنا لقد فهمنا على الفور أنّ شيئا ما غير سليم لديه. مخطئ تمامًا

رجل (بالعربية): كان يبدو أنّه آخر.

مرأة: آخر تمامًا.

رجل (بالعربية): كان فاتح اللون جدًّا.

مرأة: ومختلف عنّا تمامًا.

رجل: لو كان ممكن.

مرأة: لكنّا ندس اليد ونخرج الشيء.

رجل: كان فيه شيئا ما.

مرأة: آخر.

رجل (بالعربية): آخر.

مرأة: شيء حيوي.

رجل (بالعربية): شيء حي.

مرأة: شيء حي.

رجل: نظر أبي إليه من البعد. منتظرا لما قد يعمل الآن.

رجل (بالعربية): نظر أبي إليه كأنّ خطرا ما يكمن فيه.

مرأة: أخي نظر إليه عن بعد. كان يشمّه. لقد عرف الخطر. اتذكر أنّه بدأ فجأة بالتحرّك. كان يشبه حيوانا صغيرا عديم القوّة. ولكن عرفنا أنّنا لا نستطيع توقع تصرفاته.

رجل (بالعربية): أبي نظر إليه. منتظرا ومستعدا للعمل.

مرأة: في المساء ونحن جالسين حول الطاولة، بقي هو من الخلف. منكمشا على نفسه. كان وجه يدلّ على خوف ما. شبه فاخرة.

رجل يتكلم بالعربية مرأة تتكلم بالعبرية في نفس الوقت:

رجل ومرأة: نظرت أمهاتنا عليه وقلن إنّه يجب إغلاق النافذة.

مرأة: فيما بعد فقط اكتشفنا ما حدث. وقتَ الكواكب.

آخر يطور خارج خشبة المسرح.

رجل: ولم نهدأ.

رجل (بالعربية): ما استطعنا أن نهدأ.

مرأة: لا.

يأخذ رجل ومرأة القمح في أيديهما راكضين إلى الصيد. يدخل آخر على خشبة المسرح، مرأة ورجل وراءه والكل راكضون بالدوائر. حتى يخرج آخر ورجل ومرأة وراءه.

4. الخارج، المغرب. العنوان: المطاردة

عرض صور ظلية ضخمة لشخصية رجل وشخصية مرأة. آخر يركض على خشبة المسرح فازعًا. بعد وقت يتوقف. يزيل من جسمه السلك الأحمر الذي يمتدّ إلى الفوق.

آخر: أتذكر المطاردات. أتذكر النظرات. المسّ. اتذكر الركوض الطويل المستمرّ. الأشواك. الظلام. كان الكلّ مظلما جدًّا. في الليل ما ساد القانون. كنت مسموحا للكل. فعملوا بي. عملوا فيّ بالجسم. عملوا في الشبان. عملوا بي كل الأشياء.

بسبب البرودة بدت في جسمي الشقوق. كان لا بدّ لي أن اتحرّك. مع النظرة إلى الفوق. الرجلين امتدتا والكواكب نزلت من عيني. هذا كل ما تمنيت له.
منذ ذلك الحين أعرف تمامًا جلدي الداخلي. الهدوء العنبري. منذ ذلك الحين أنا مقشَّرًا. خيط مذهَّب يمتدّ إلى داخلي من السماء. والدموع طالعة ونازلة عليه. هناك – بحيرة بدون شاطئ. وتسقط رموش عيني وجلدي منتظر. عطشانًا. مكسَّرًا.

يدخل مرأة ورجل خشب المسرح في قارب، ينظران إلى آخر الذي لا يكفّ عن التحرّك.[2] رجل يتكلم بالعربية، مرأة تتكلم بالعبرية، في نفس الوقت.

مرأة ورجل: نتذكر اننا رأيناهم على الضفة المقابلة. يتحركون مثلهم مثل قطيع من الطيور. أزالت حرارة الصيف الريش من أعناقهم وحناجرهم الرفيعة كثيرة أوردة الدم التي تعود تثير الرغبة في اللعب أو الصيد. لعق الدم. لعق الدم.

رجل (بالعربية): لو كانت لي الآن بندقية.

مرأة: نعم. دائما في لحظة الحاجة يختفي الشيء الذي تحتاج إليه.

رجل: الأشياء تختفي من هنا.

مرأة: تختفي. تختفي.

رجل وإمرأة: ولكن لا هم

رجل (بالعربية): هم باقون.

مرأة: هم باقون

رجل (بالعربية): هم في كل مكان. هم هنا ولو ليسوا هنا أيضا

مرأة: هم في كل مكان.

رجل (بالعربية): في كل مكان.

مرأة: هم كل الوقت.

رجل: هم كل الوقت.

مرأة: أشمّ رائحتهم.

رجل (بالعربية): نشمّهم من كل مكان

مرأة: مرّة. جاء إلينا أحدهم. نام سبعة أيام.

رجل: لا أتذكر أنني رأيت مرّة أحدهم. ربما قبل سنوات.

2 بناءً على رواية أهرون أبلفيلد "الصيد".

مرأة: كيف يمكن ألّا نراهم؟ هم موجودون في كل مكان. في كل مكان.

رجل (بالعربية): في كل مكان.

مرأة: في كل مكان.

رجل: لو كانت معي هنا البندقية.

مرأة: نعم

رجل بالعربية ومرأة بالعبرية في نفس الوقت:

رجل ومرأة: أنظروا إليهم

مرأة: ماذا يعملون؟

الآخر يبكي.

رجل: أظنّهم يصلون.

مرأة: يصلون.

رجل (بالعربية): يصلون.

مرأة: يصلون

يقومان بالتحديق في آخر وعينيهما كثيرة الكراهية.

رجل: يا ترى كيف يصنعان الحبّ

مرأة: لا يكفون عن التكاثر

رجل: على مساحاتنا

مرأة: مساحاتنا؟

رجل (بالعربية): مساحاتنا.

رجل ومرأة يقتربان من قطيع الطيور وهو يهرب منهما. يطاردانه. يركضون في الدائرة. الكل يخرجون من خشبة المسرح. آخر يستمر بالركوض كثير القلق. من حين لآخر يختفي وراء الكواليس ويرجع حتى يختفي هو أيضًا.

آخر (الصوت فقط) :نتذكرنا أنّ الليل قد أتى. بعضنا فهموا فورًا: العتمة المتفرقة التي نشرت شبكاتها هي "البوابة إلى العتمة الأخرى".[3]

5. النهار. العنوان: التعذيب

خشبة المسرح خالية وكثيرة الضوء. بعض الأصوات فقط. الجلدات. الضربات.

3 أهرون أبلفيلد، أسس النهر، دار النشر هكيبوتس همؤحاد، 1970، ص 73 (العبرية)

آخر: لا! لا! أرجوكّ! بحياتي لا. سأذهب إلى مكان آخر. لن أقذر حقولكم. لا. أنا واعدك. أههه. أرجوك. أرجوك. بس! لا اتحمل. ماما. ماما. بابا. باباااا. أنقذني! ساعدوني! ليكن مَن يكون. المساعدة! بحياتي, سأذهب. إلى أبعد ما يمكن. بعيدا. لن تراني هنا. أبدًا.

آخر يبكي بهدوء.

الظلام.

6. في الداخل. العنوان: انتهى تخريب ثقافتنا

رجل ومرأة مواجهان الجمهور، واقفون مع مدفع رشاش. آخر على ركبتيه أمامهما. يديه مربوطتان إلى الوراء.

صوت إطلاق النار. عدّة إطلاقات النار. حتى يقع آخر على الأرض.

رجل: لازم تموت! ليش إنت غير ميت؟!

مرأة: ليش ما مات؟

آخر: أطلقوا النار عليّ. أقتلني فورا. الألم لا يطاق. أطلقوا النار هنا، في الصدر.

رجل (بالعربية): يا االه، قومي أنت بذلك.

وقفة. المرأة تهدف الأخر. تواجه الصعوبة. رجل يساعدها. آخر يرفرف ويبكي وأخيرا مات. وقفة. كلاهما ينظر إليه.

رجل: الله أكبر.

مرأة: بروخ هاشيم

ينطران إلى أخر وبعضهما البعض.

وقفة.

رجل بالعربية ومرأة بالعبرية في نفس الوقت:

رجل ومرأة: لكنّه كان تماما آخر.

رجل: نعم. تماما آخر.

مرأة: كان بينًا من وجهي. كانت ريحته تدلّ على ذلك.

آخر: كنت ذو خطر. آخر خطير.

وقفة.

مرأة: الآن اشعر شبه الدفء.

رجل ينظر إليها. كلاهما ينظر إلى آخر الميت.

مرأة: ولكن الآن لا استطيع أن أنظر إليه.
رجل (بالعربية): وأنا أيضا.
مرأة: ولكن لماذا؟
رجل: لماذا؟
مرأة: ربما هي النظرة
رجل: نعم.
مرأة: كأنه لم يزل على قيد الحياة.
رجل (بالعربية): نعم. كأنهم لم يزالوا على قيد الحياة.

رجل ومرأة ينظران بعضهما إلى البعض ويقرران: نعم. رجل يطلق رصاصة أخرى تجاه آخر المتوفي.

الاثنان ينظران إليه.

رجل: والآنط كيف هو؟
مرأة: لا أرى أي تغيير.
رجل: ربما لا يمكن أبدا القضاء عليهم.
مرأة: وربما يجب الاستمرار في هذه المحاولة.

الاثنان ينظران إلى آخر.

مرأة: لو كان من الممكن دس اليد وأخراج الشيء كلّه.
رجل (بالعربية): نعم.
مرأة: نظرته!
رجل: نعم. النظرة هذه.
مرأة: نظرته، هذه هي المشكلة الحقيقية.
رجل (بالعربية): النظرة ليست إلّا طرف المشكلة.
مرأة: ينظر إليّ كأنّه يعرفني.
رجل: كأنّه يعرف.
مرأة: نعم، كأنّه يعرف، كأنّه له الحقّ.

رجل: كانت له ذاكرة الحق، هذه هي المشكلة.
مرأة: ربما كان علينا ان نقتل الذاكرة لا قتله هو.
رجل (بالعربية): ربما الذاكرة هي المشكلة
مرأة: نظرته تنكِّرنا بشخص ما.
رجل (بالعربية): أي نعم، تذكّروني أنا أيضا.
كلاهما يفكِّر. ينظران إلى آخر بتمعّن.

فجأة تتقلص المرأة. الرجل يثور بالغضب.

رجل (بالعربية): ما أشبههم الآن.
مرأة: نعم، الآن هم متشابهون.

واقفان بدون حركة. تلمس مرأة الأخر بقدمها، الرجل يرفع يد الميت ويسقطها. ينظران إليه. تبدأ المرأة بالبكاء. الرجل يثور بصراخ الانتقام. المرأة تستلقي على الجثة باكية.

المشهد 3 – بعد الموت

7. بدون زمن، بغير مكان. العنوان: الإحساس بالموت

آخر يقف على خشبة المسرح. إلقاء الضوء على الأكياس: الحركة في الفضاء. السلك الأحمر مرتبط به من فوق.

آخر: عندما سحبوني إلى الفوق سقط مني الفراء بأكمله، الصنارة كانت من الفلاذ. هذا ما كان عليه. في العنق من الخلف. بين الفقرة السابعة والثامنة. بدون الألم. في هذا المكان لا يوجد الألم. كانت كل الآلام أمامي. لا جوع هنا. لا ملل هنا. هنا الكل مثل الرمال طوال النهار. ولكن من دون الحكّة. هناك سلك معلَّق من الفوق ويصل إلى داخلي، إلى مركز الآلام. وعليه تنزل الدموع وتتسلق. هناك – بحيرة بدون شاطئ، بدون شاطئ. بدون شاطئ.

8. بدون زمن، بغير مكان. العنوان: المحاكمة

تفقص الشخصيات من أكوام القمح وتجلس عليها. وجه كل منها إلى جهة مختلفة. تعود وترتدي القمصان. رجل ومرأة يقومان ويقومان بالحكّ خلال المشهد.

رجل (بالعربية): يا الله.
مرأة: يا الله

آخر: شو يا االه؟

رجل (بالعربية): يا الله لماذا لا أحد يقول شيئا

آخر: ماذا نقول؟

وقفة.

آخر: ماذا تريد أن يقال لك؟

لا تعرف لوحدك؟

رجل يُسمِع طنين.

مرأة: يا االه، يا االه. . .

آخر: أتذكر أشياء. ما زلت أسمع. ما زلت أرى. هيا، يشيعون هنا واحد مع اسمي. لديّ ذكريات.

رجل ومرأة يتوجهان إلى آخر.

وقفة.

مرأة: لماذا لا يقولون الشيء الذي يجب قوله؟ بدي أروح من هون.

رجل: لا أعرف شو بدك، انا رائح.

رجل ومرأة يستعدان للذهاب.

أصوات الرياح الشديدة. الاثنان يقفان. رجل يلتوي من الآلام. يسقط على كومة القمح.

مرأة: شو صار معاك؟

رجل: الآن وسكوت يسود أبدأ بالتذكر.

موسيقى في الخلفية. آخر يبدأ بالرقص.

مرأة: ماذا تتذكر؟

رجل (بالعربية): الخطوات.

مرأة: خطوات؟

رجل (بالعربية): الخطوات.

آخر: أنا أيضا اتذكر.

رجل ومرأة: ماذا تتذكر؟

آخر: المادّة.

آخر يرقص، مرأة ورجل ينظران إليه.

آخر: وراء الهاوية، كل شيء كامن في الخطوات.

ظلام.

9. لا يوجد وقت. لا يوجد مكان. العنوان: فردوس

رجل يقعد على كرسي صغير، يحضر القهوة على الغاز. يغني لنفسه. الدربوكة بجنبه. مرأة تدخل بفزع. رجل يتكلم بالعربية فقط.

مرأة: Wo ist mein Kind؟ (أين ولدي؟ أين ولدي؟)

رجل: ولدكِ. ولدكِ. هو ليس لك فقط.

مرأة: أين هو من شان الله؟

رجل: في الدش، مستحمّ، لماذا أنت قلقة هكذا؟

مرأة: يا الله، قل له أن تأتي إلى هنا فورا.

رجل: جاءت وحالا تريد أن تدير العالم كله.

مرأة: يا الله قل له. ناديه.

رجل: كيند. كيند. ماما هنا.

آخر: ماما، ماما، لماذا تأخرتِ كل هذا الوقت؟

آخر ومرأة يقبلان ويعانقان.

مرأة: زيساللي, حبيبي، كيف حالك؟ أكلت؟

آخر: لا نأكل من ماما هنا. نشرب فقط. هاي هو بابا يحضر القهوة السادة.

رجل يغني بالعربية

مرأة: ماذا؟ لماذا القهوة السادة؟ لا تقدر تحضر الشاي؟ أنا أشرب فقط الشاي بالليمون.

رجل: هذه الأشياء التي بقيت فيّ.

مرأة تنظر إلى آخر وتلاطفه

مرأة: زيسالي، حبيبي, أنت شاحب.

آخر: ماما، انا ميت منذ 40 سنة.

رجل (يتوجه إلى آخر)

تريد قهوة؟

آخر: أفضل الشاي.

مرأة: إننا نشرب الشاي.

رجل يلعن بهدوء بالعربية. يعطيهما الشاي والجميع يشرب. آخر يحترق من المشروب ويبدأ في البكاء كطفل. مرأة تركض إليه.

مرأة: يا زيسالي، حبيبي، إحذر! دائمًا قلت لم أن تحذر.

بكاء الآخر يتزايد ويتكثف.

مرأة: ماذا؟ زيسالي، ما لك؟

رجل: ما له؟ لماذا يبكي؟

آخر: يجب أن تعلموا أنّكم كنتم مخطئين.

رجل ومرأة: ماذا فعلنا؟

مرأة: لا تزعل علينا. صرنا كبار بالسن.

آخر: كنتم مخطئين.

مرأة ورجل: ولكن في ما؟

مرأة: زيسالي، احكي.

آخر: كان يمكن على الاقلّ أن تقولون شيئًا عني. كان يمكن أن تلقولون شيئًا بعد أن قتلتوني.

مرأة: يا ربّ كيف صار هذا؟

رجل: صباح الخير مايدالي عزيزتي.

آخر يبكي.

مرأة: أين أنا؟

رجل: في عالم الحقيقة.

مرأة: ما معناه؟ كل ما حدث لم يكن الحقيقة؟

رجل: لا. ولكن هنا توجد فقط الحقيقة لا غير.

آخر يزيد من صوت البكاء ويغمغم

آخر: خطأ. خطأ.

مرأة: يا زيسالي حبيبي، ما؟

آخر: كنتم على الأقلّ تقدرون أن تقول شيئا ما بعد أن قتلتمني.

مرأة: يا، ماين كيند، ماين كيند. . .

مرأة ورجل: ماذا، يا ربّ، استطاعنا أن نقوله؟

آخر: شيئا ما. كل شيء. إذا قتلتمني.

إذا قتلتمني على الأقلّ قولوا عليّ شيئا ما. ولو الصلاة. شيئا! اذكروا على الأقلّ اسمي.

مرأة: واو. أنا مش مبسوطة. زيسالي حبيبي، لا تبكي يا ابني.
رجل: تأخرتِ. هذا حدث من زمان.
آخر: لا متأخرا. لا متأخر.

-آخر يدوس برجله كالولد.

مرأة: ولكن لست يهوديا
رجل: وأكيد لست مسلما.
آخر: وما في ذلك؟ غير يهمّ. كان لازم تقولون شيئا ما. على الأقلّ اسمي. هذا على الأقلّ!

أخر يبكي. رجل ومرأة يقتربان منه ويحاولان أن يريحانه. في البداية وغمغمة وأخيرا يغنيان في الصلاة. استراح آخر بعد وقت ما فينتقلان إلى أغنية شرقية مع الدربوكا. آخر يرقص رقصات البطن على الألحان. في النهاية يقف الجميع. الكل يمسكون السلك الأحمر.

عرض الصورة: البحر.

مرأة: يعني، لا تعرف اسمك؟
صوت غونغ. الجميع يصطدم بخشبة المسرح. يرتفعون ببطء.
وقفة.
آخر يرقص بهدوء مع قراءة رجل ومرأة.
رجل: وعندما أُقتَل في يوم من الأيام
سيعثر القابل في جيبي
على تذاكر السفر:
واحدة إلى السلام
واحدة إلى الحقول والمطر
واحجة
إلى ضمائر البشر
(أرجوك ألّا تُهمِل التذاكر
يا قاتلي العزيز
أرجوك أن تسافر)[4]

4 سميح القاسم، تذاكر سفر.

مرأة: كل وردة جزيرة
السلام الموقعود،
السلام الأبدي.
في كل وردة يسكن
عصفور شقراق
تسمي "وكسروا"
ويبدو
أنّه قريب
ضوء الوردة
ريحتها
ما أقرب هو.
هدوء الأوراق
ما أقربه،
ما أقربها
هذه الجزيرة –
خذ القارب
وأجتز بحر النار.[5]

النهاية

5 زلدا، كل وردة.

Nous nous souvenons

Autobiographie

Rotem Bachar

Pièce absurde en trois actes

Décor : sur la scène, trois sacs de blé suspendus, avec les personnages à l'intérieur.

Personnages : un homme, une femme, un autre (un homme d'apparence féminine).

Acte I – Commencement

1. À l'aube, en extérieur. Titre : Éclosion

Fond sonore : des battements de cœur.

Projection vidéo sur les sacs : un paysage de ciel se déplace dans l'espace.

Les personnages à l'intérieur des sacs bougent et parlent.

La femme Je suis dans un endroit chaud. Sucré. Je n'ai déjà presque plus de place. Bientôt, la membrane qui m'entoure se fendra et alors – l'autre endroit. Des bruits proviennent de l'autre endroit. Là-bas le rythme est plus rapide. Différent. Parfois je ressens de la chaleur, et ensuite de la fraîcheur, qui me

fait sourire. Je suis ainsi depuis le commencement. Et comme toujours, maintenant aussi – j'ai peur de la chute.

L'homme (en arabe) Je suis dans un endroit chaud. Sucré. Je n'ai déjà presque plus de place. Bientôt, la membrane qui m'entoure se fendra et alors – l'autre endroit. Des bruits proviennent de l'autre endroit. Là-bas le rythme est plus rapide. Différent. Parfois je ressens de la chaleur, et ensuite de la fraîcheur, qui me fait sourire. Je suis ainsi depuis le commencement. Et comme toujours, maintenant aussi – j'ai peur de la chute.

L'autre Je suis ainsi. Depuis le début, j'étais déjà ainsi. Et comme toujours, maintenant aussi – j'ai peur de la chute.

Les trois personnages tombent sur les sacs de blé et lentement se relèvent. L'autre se relève en dernier, avec difficulté. À l'intérieur des tas de blé, il y a de longues chemises rayées. Les personnages s'en vêtissent durant la scène.

La femme Je me souviens du commencement. Au commencement la terre devient corps. Le corps devient eau. Je me souviens de la lumière qui émanait du chaos originel. Je me souviens que j'ai été créée ici, à partir de cette terre. De ce blé. De ce paysage. De ces vignes, ces vergers et cette floraison. Je me souviens des voix du paradis qui carillonnaient dans des milliers de cieux.

L'homme (en arabe) Inscris !
Je suis Arabe.
Le numéro de ma carte : cinquante mille.

Inscris !
Je suis Arabe[1].
Même à l'intérieur des pierres, tout au fond, dans la dure matière de la pierre, je suis Arabe.

L'autre Inscris que l'attente s'est éveillée en moi. Un instant avant l'éclosion. Je me souviens de l'impatience de celui qui sait

1 Vers empruntés au poème de Mahmoud Darwich, « Inscris ! Je suis Arabe ».

des choses sur la matière. De celui qui a goûté le sang. Je me souviens que de loin, j'ai vu une lumière bleue. Douce comme un nuage. Chaude comme la terre. J'ai vu la membrane de peau des montagnes. J'ai vu : ils sont suspendus par les fils de la nostalgie. Dans ce grand bleu, les plumes m'ont enveloppé et dans mon corps a irradié le désir.

L'homme *Il prend une poignée de blé.* Je me souviens de l'extrémité des bras du temps, avant le tout, avant que chaque brin d'herbe plante sa graine, avant chaque sorte d'arbre. Je me souviens de la silhouette de mon grand-père planant au-dessus des champs, elle portait un nom sans attribut. Dans le grand espace.

La femme *Elle prend une poignée de blé, qu'elle glisse dans son soutien-gorge.* Je me souviens du champ de ma mère. Elle me nourrissait de miel chaud. Elle me nourrissait de terres de lumière. Me nourrissait de livres. Me nourrissait de libertés. De savoir. De shabbat. De joie. De fêtes pleines de blancheur.

L'homme (en arabe) *Il se penche vers le tas de blé.* Je me souviens du champ de ma mère. Elle me nourrissait de miel chaud. Elle me nourrissait de terres de lumière. Me nourrissait de chaleur. D'oliviers. De famille. Me nourrissait de lune. Me nourrissait de témoignage. De prière. De charité. Elle me nourrissait de vie.

L'autre *Il s'affale sur le tas de blé. Il en projette sur lui comme un enfant joyeux.* Je me souviens du miel de ma mère. La mère de toutes les choses. Je me souviens que j'étais assis au sommet d'une colonne de marbre. Nu et magnifique. La chaleur violente de la vie en dessous faisait fondre mon corps, il se liquéfiait et tombait goutte à goutte sur la terre. Les gouttes de mon corps s'insinuaient dans la terre, prenaient racine et faisaient pousser de tendres feuilles. Je me souviens de m'être épanoui en milliers de fleurs. Une

floraison nocturne. Extrême. Flamboyante. La floraison de qui est retourné dans l'utérus pour renaître à l'identique. Les personnages se roulent dans les tas de blé aux sons d'une musique de flûte. Noir.

2. En milieu de journée, en extérieur. Titre : Parents

Fond sonore : des rires d'enfants qui courent et jouent.

Projection vidéo : un enfant sur une balançoire suspendue par des cordes.

Projection vidéo sur les sacs : des forêts. Des rats grignotants. Des champs de blé ondulant dans le vent.

Les trois personnages courent sur la scène comme des enfants. Puis chacun se fige à l'endroit de la chute du commencement.

La femme Tadek m'attendait à l'intérieur du coquillage et il tenait trois secrets dans sa main gauche. Qu'est-ce donc ? N'as-tu pas promis du pain ? C'est du pain, a dit Tadek. Seulement d'une densité différente. Tadek savait beaucoup de choses sur la densité des matériaux parce qu'il vient de Pologne. Tu as amené des gâteaux ? Bien sûr ! ai-je dit, et je lui ai montré mes doigts aux ongles laqués. C'est bien, a-t-il dit, et il a déposé un baiser sur chaque doigt. Ensuite nous sommes tombés dans la lumière argentée et Tadek a déposé des étoiles sur mes yeux. Il a dit : tu es reine ! et qu'il serait mon serviteur toute la vie.
Je me souviens que nous somme rentrés à la maison et que nous n'y avons trouvé personne. Je me souviens que nous avons attendu. Un jour, puis un autre jour, puis un autre, puis un autre. C'était silencieux. Le silence était partout. Il envahissait les chambres. Il nous envahissait. Devant nos yeux. Il remplissait l'espace. Tadek, ai-je appelé. Tadek. Taaaadek. Mais Tadek était parti. Il était parti vers le lieu où vont les larmes.

Cette même année ma main était posée sur la vitre de la fenêtre et la peau de mon visage se détachait. Ma robe était faite de lambeaux de nuées et elle changeait de couleur et chaque bruit qui venait du jardin était comme la voix du vent appelant Tadek. Taaaadek. Maman. Papa. Taaaadek. Maaaaman. Guita. Maman. Leïla. Marcus. Maaaaman. Kurt. Otto. Léo. Fritz. Térésa. Peter. Zosha. Guitel. Josef. Mendel. Maman. Maman.

Projection : des silhouettes de personnes. En fond sonore, on entend des hurlements comme après une mort.

La femme continue d'égrainer des noms avec lenteur. L'homme et l'autre se recroquevillent un peu plus sur eux-mêmes à chaque nom, agonisant sur le sol.

Herman. Lazare. Tsvi. Margot. Mendel. Mina. Sheena. Haïm. Max. Hadassah. Coty. Baruch. Sabina. Edmond. Asher. Beno. Rosa. Gerda. Maurice. Heinz. Giza. Emmie. Paul. Ernest. Zosha. Mira. Myriam. Assia. Bella. Guila. Rebecca. Sara. Meyer.

Aaron. Haïa. Haïm. Everett. Dina. Moshé. Itta. Emma. Eliezer. Carolina. Terry. Léopold. Alfred. Sarah. Diti. Israël.

La femme reste debout. L'homme et l'autre sont couchés sur le sol. L'homme commence à renifler la scène. Il continue à renifler tout en parlant.

L'homme (en arabe) Mon père est né dans ce pays.

L'homme Mon père est né dans ce pays. Et aussi mon grand-père, et aussi le père de mon grand-père. Il y a une photographie de cette colline avant la colonisation. Je me souviens d'un ciel. Je me souviens d'une terre tendre. Brune. Nous aimions la terre. Nous la travaillions avec cet amour. Je me souviens de mon père labourant avec les chevaux. Traçant des sillons. J'aimais courir dans les sillons. Moussa et moi sortions le matin vers les grands espaces. Après notre champ se dressait un mûrier, plus loin coulait une source, et encore

plus loin, il y avait des pommiers. Maman attendait à la maison avec ses plats. La nuit, toute la famille dormait sur la même couche. Enlacés. Nous réchauffant les uns les autres de notre haleine.

La femme J'ai attendu jusqu'au dernier jour, le regard broyé. La couche épidermique extérieure se détachait par plaques et mon corps tremblait. Dans la cave, il faisait humide et froid. De loin, loin des forêts de la renaissance, j'entendis des voix. Elles se rapprochaient de moi. Elles m'enveloppaient. Qui est là ? Qui est là ?

C'était Tadek. Sa voix était seule. Orpheline. Les pleurs de celui qui est tout regret.

Viens, viens. Je murmurais à travers mes doigts. Mes oiseaux volent. Mes oiseaux volent. Je veux rentrer à la maison. À la maison.

Et voilà – il se tenait devant moi. Fier. Fort. Décidé. Il parlait en hébreu. « Viens, dit-il, nous rentrons à la maison ».

Noir.

Acte II – Eux et nous

3. Au soir, à l'intérieur. Titre : L'invité

Fond sonore : des portes s'ouvrent, du vent, des zemirot shabbat. Des personnes sont attablées un vendredi soir.

Projection sur les sacs : des plaquettes sanguines en mouvement.

La femme Je me souviens des vendredis soirs. Je me souviens des odeurs. Des *halot*. Des bougies. Je me souviens du coup frappé à la porte. Je me souviens – nous lui avons ouvert.

L'homme Je me souviens d'autres vents. Je me souviens de ma mère préparant le *kawa*. Je me souviens (en arabe : Un invité. Un invité est à notre porte).

Mon père alla chercher un matelas.

La femme Une chaise.

En même temps, l'homme parle en arabe et la femme en hébreu :

La femme et l'homme Nous lui avons donné du pain. Il a mangé en silence. Il avait l'air fatigué du voyage.

La femme Il a dit merci.

L'homme Shoukran.

La femme et l'homme Il a dit…

L'autre Le problème, c'est la soif.

En même temps, l'homme parle en arabe et la femme en hébreu :

La femme et l'homme Ses yeux étaient grand ouverts. Il a broyé la matière dans sa bouche : un appétit silencieux. Brûlant.

L'autre commence à extraire de son corps un long filin rouge dont il s'entoure.

L'autre Les bouches m'ont étonné. Non par leurs paroles mais par leur mastication de la matière. Je me souviens de la soif. Du froid. Ma peau était fendillée par le voyage.

L'homme (en arabe) Nous nous souvenons.

La femme Son corps s'est affaissé en douceur.

L'autre tombe, l'homme et la femme le rattrapent dans leurs bras avec douceur. Ils le portent jusqu'au tas de blé et s'occupent de lui.

La femme Les mères l'ont emporté. Durant trois époques, elles se sont occupées de lui. Les mères savaient tout de la lumière et de l'amour. Elles disaient – il est autre. Il a de la terre dans les muscles et une odeur de sang. Elles lui ont donné à goûter les abysses, afin que ceux-ci diluent les souvenirs accumulés dans les membranes des cellules. Mais lui ne voulait pas.

L'autre Je voulais me souvenir, me souvenir toujours, que le feu peut flamber. Celui qui veut se souvenir n'avale pas les abysses.

L'homme Il a dormi trois jours. Son visage l'a trahi.

L'homme (en arabe) Nos mères se sont occupées de lui.

La femme Pour un instant, nous avons cru qu'il était arrivé. Comme s'il était revenu à l'origine.

L'homme (en arabe) Il était beau comme un oiseau

La femme Comme un ange

L'homme (en arabe) Au septième jour
Il s'est réveillé et a regardé la fenêtre.

La femme Durant des heures, il est resté assis et a regardé la fenêtre.

L'homme (en arabe) Seulement la fenêtre.

En même temps, l'homme parle en arabe et la femme en hébreu :

La femme et l'homme Nous l'avons regardé. Nous avons regardé à l'intérieur de lui.

La femme Nous, nous on a tout de suite compris que quelque chose n'allait pas chez lui. Il n'était pas tout à fait normal.

L'homme (en arabe) Il avait l'air différent

La femme Tout à fait différent

L'homme (en arabe) Il était très clair

La femme Tout à fait différent de nous

L'homme Si seulement c'était possible

La femme D'y introduire la main et d'en extraire cela

L'homme Il y avait quelque chose en lui

La femme De différent

L'homme (en arabe) Différent

La femme Quelque chose de vivant

L'homme (en arabe) Vivant

La femme Vivant

L'homme Mon père l'a regardé de côté. Attendant de voir ce qu'il allait faire à présent.

L'homme (en arabe) Mon père l'a regardé comme s'il abritait en lui quelque danger.

La femme Mon frère l'a regardé avec distance. Il l'a senti. Il savait ce qu'était le danger. Je me souviens qu'il a soudain commencé à se balancer. Il ressemblait à un petit animal impuissant. Mais nous savions qu'il s'agissait d'un animal dont on ne peut prévoir la conduite.

L'homme (en arabe) Mon père l'a regardé. Attendant avec impatience.

La femme Au soir, lorsque nous nous somme attablés, il est resté à l'écart. Renfermé sur lui-même. Sur son visage est apparue une ombre d'angoisse. Presque sublime.

En même temps, l'homme parle en arabe et la femme en hébreu :

La femme et l'homme Nos mères le regardèrent et dirent qu'il fallait fermer la fenêtre.

La femme Nous n'avons découvert que plus tard ce qui s'était passé. À l'heure des étoiles.

L'autre quitte la scène en s'envolant.

L'homme Et nous ne nous sommes pas calmés

L'homme (en arabe) Nous ne pouvions pas nous calmer

La femme Non

La femme et l'homme prennent des poignées de blé et courent le pourchasser. L'autre entre sur scène, la femme et l'homme après lui, et ils courent tous en cercle. Jusqu'à ce que l'autre sorte, et la femme et l'homme après lui.

4. Au crépuscule, à l'extérieur. Titre : La poursuite

Projection sur les sacs : les ombres immenses de la femme et de l'homme. L'autre court sur la scène avec panique. ***[11]*** *Après un moment, il s'arrête. Il déroule de son corps le filin rouge qui se tend vers le haut.*

L'autre Je me souviens des poursuites. Je me souviens des regards. Des attouchements. Je me souviens des longues courses. Des ronces. De l'obscurité. Tout était tellement sombre. La nuit, il n'y avait pas de loi. J'étais à la merci de tous. Et ils m'ont pris. Ils m'ont pris dans mon corps. Ils m'ont pris par mes trous. Ils m'ont tout fait.

À cause du froid, mon corps a commencé à se fendiller. J'étais obligé de bouger. Le regard dirigé vers le haut. Mes jambes se tendirent et des étoiles me tombèrent des yeux. C'était tout ce que je voulais.

Depuis je connais parfaitement les peaux intérieures. Le silence d'ambre. Depuis je suis écorché. Du ciel, un fil d'or s'est tendu jusqu'à l'intérieur de moi. Le long du fil montaient et descendaient les larmes. Là-bas – un lac sans rivage. Mes cils tombent et ma peau attend. Soif. Broyé.

La femme et l'homme entrent en scène en barque et regardent l'autre, qui ne cesse de bouger[2]. En même temps, l'homme parle en arabe et la femme en hébreu :

La femme Nous nous souvenons que nous les avons vus sur la rive d'en face. Ils bougeaient comme une horde. La chaleur de l'été avait déplumé leur cou et leurs fines gorges, striées de veines, éveillaient à nouveau le désir de jouer ou de chasser. De lécher le sang. Lécher le sang.

L'homme (en arabe) Si seulement j'avais ici un pistolet

La femme Oui. Précisément au moment où on a besoin d'une chose, elle a disparu

L'homme Les objets s'échappent

La femme S'échappent. S'échappent.

La femme et l'homme Mais pas eux

L'homme (en arabe) Ils restent

La femme Ils restent

L'homme (en arabe) Ils sont partout. Même quand ils ne sont pas là, ils sont là

La femme Ils sont partout

L'homme (en arabe) Partout

La femme Ils sont tout le temps

L'homme Ils sont tout le temps

La femme Je sens leur odeur

L'homme (en arabe) On sent leur odeur partout

La femme Une fois. L'un d'entre eux est venu vers nous. Il a dormi sept jours

L'homme Je ne me souviens pas avoir déjà vu l'un d'entre eux. Il y a plusieurs années, peut-être.

2 En hommage à la nouvelle d'Appelfeld, « La chasse ».

La femme Comment peut-on ne pas les voir. Ils sont partout. Partout.
L'homme (en arabe) Partout
La femme Partout
L'homme Si seulement j'avais mon pistolet ici
La femme Oui
En même temps, l'homme parle en arabe et la femme en hébreu :
La femme et l'homme Regardez-les
La femme Que font-ils ?
L'autre pleure.
L'homme Je pense qu'ils prient
La femme Ils prient
L'homme (en arabe) Ils prient
La femme Ils prient
Ils examinent l'autre avec des yeux pleins de haine.
L'homme Ce serait intéressant de savoir comment ils s'accouplent
La femme Ils ne cessent de se reproduire
L'homme Dans nos espaces à nous
La femme Dans les nôtres ?
L'homme Les nôtres.
La femme et l'homme s'approchent de la « horde » et il recule devant eux. Ils le poursuivent. Ils courent en cercle. Ils descendent tous de scène. L'autre continue de courir avec angoisse. Par moment, il disparaît dans les coulisses, jusqu'à disparaître tout à fait lui aussi.
L'autre *Sa voix uniquement.* Nous nous rappelons que la nuit était tombée. Certains d'entre nous ont compris immédiatement : la maigre obscurité qui s'étendait était « le portail vers une autre obscurité »[3].

3 Aharon Appelfeld, *Les piliers du fleuve* (Adanei Hanahar), Hakibbutz Hamehuhad, 1971, p. 73.

5. Jour. Titre : Les tortures

La scène est vide et très éclairée. On entend seulement des voix. Des sifflements de fouet. Des coups.

L'autre Non. Non. S'il vous plaît. Je vous jure que non. J'irai ailleurs. Je ne salirai pas vos champs. Non. Je le promets. Aaah. Je vous en prie. Je vous en prie. Assez. Je n'en peux plus. Maman. Maman. Papa. Papaaaa. Au secours. À l'aide. Quelqu'un. À l'aide. Je jure de m'en aller. Le plus loin possible. Vous ne me verrez plus. Plus jamais.

L'autre pleure doucement.

Noir.

6. Intérieur. Titre : Halte à l'anéantissement de notre culture

La femme et l'homme se tiennent debout, face au public, avec une arme automatique dans les mains. L'autre est à genoux face à eux. Ses mains sont attachées dans son dos.

On entend un bruit de tir. Encore et encore. Jusqu'à ce que l'autre tombe.

L'homme (en arabe) Meurs ! Pourquoi ne meurs-tu pas ?!

La femme Pourquoi ne meurt-il pas ?

L'autre Tirez sur moi. Tuez-moi enfin. J'ai trop mal. Tirez là, dans la poitrine.

L'homme (en arabe) Allez, fais-le.

Pause. La femme pointe l'arme sur l'autre. Elle a des difficultés. L'homme l'aide. L'autre agonise et pleure, puis il finit par mourir. Pause. Les deux le regardent.

L'homme Allahu akbar.

La femme Barouch Achem.

Ils regardent l'autre. Puis ils se regardent l'un l'autre.

Pause.

En même temps, l'homme parle en arabe et la femme en hébreu :

La femme et l'homme Mais il était tout à fait autre
L'homme Oui. Tout à fait autre
La femme Cela se voyait sur son visage. Cela se sentait sur lui.
L'autre J'étais dangereux. Autre et dangereux.
Pause
La femme À présent, je ressens une sorte de chaleur
L'homme la regarde. Les deux regardent l'autre, le mort.
La femme Mais maintenant je ne peux plus le regarder
L'homme (en arabe) Moi non plus
La femme Mais pourquoi ?
L'homme (en arabe) Pourquoi ?
La femme Je crois que c'est à cause du regard
L'homme Oui
La femme Comme si c'était encore vivant
L'homme (en arabe) Oui. Comme si c'était encore vivant

L'homme et la femme se regardent et décident que oui. L'homme tire encore une balle dans l'autre, mort devant lui. Les deux le regardent.

L'homme Et maintenant ?
La femme Je ne pense pas qu'il y ait un changement
L'homme Peut-être est-il impossible de les éliminer
La femme Peut-être faut-il continuer d'essayer
Les deux regardent l'autre.
La femme Si seulement on pouvait y mettre la main et en extraire cela
L'homme (en arabe) Oui.
La femme Son regard
L'homme Oui. Ce regard.
La femme Son regard, là est le véritable problème
L'homme (en arabe) Son regard est le fond du problème
La femme Il me regarde comme s'il me connaissait
L'homme Comme s'il savait

La femme Oui. Comme s'il savait. Comme s'il en avait le droit
L'homme Il avait le souvenir d'un droit, là était le problème
La femme Peut-être aurions-nous dû tuer le souvenir et non lui
L'homme (en arabe) Peut-être est-ce le souvenir qui fait problème
La femme Son regard me rappelle quelqu'un
L'homme (en arabe) Oui. À moi aussi.
Les deux réfléchissent. Ils examinent l'autre avec attention.

Soudain, la femme se contracte. L'homme est plein de colère.

L'homme (en arabe) Ils se ressemblent tellement à présent
La femme Oui. À présent ils se ressemblent.
Ils se tiennent sans bouger. La femme touche l'autre du bout du pied, l'homme soulève la main du cadavre et la laisse retomber. Ils le regardent. La femme commence à pleurer. L'homme se met à crier des insultes. La femme se couche sur le cadavre et pleure.

Acte III – Après la mort

7. Ni heure ni lieu. Titre : Sensation de mort

L'autre est seul sur la scène.

Projection sur les sacs ; mouvement dans l'espace. Sortant d'en haut, le filin rouge est accroché à l'autre.

L'autre Lorsqu'on m'a hissé vers le haut, ma fourrure est partie en un seul morceau. C'était un crochet d'acier. Voilà ce que c'était. Dans la nuque. Entre la septième et la huitième vertèbre. Cela ne faisait pas mal. Ici il n'y a pas de douleur. Toutes les douleurs, c'était auparavant. Ici il n'y a pas de faim. Pas non plus d'ennui. Ici c'est comme du sable toute la journée. Mais sans que cela démange. Il y a un fil accroché en haut et qui arrive jusqu'à l'intérieur de moi au centre de la douleur. Le long du fil montent et descendent

les larmes. Là-bas – un lac sans rivage sans rivage. Sans rivage.

8. Ni heure ni lieu. Titre : Le jugement

Les personnages émergent des tas de blé et s'y assoient ; chacun pointe son visage dans une direction différente. Elles se vêtissent à nouveau des longues chemises. L'homme et la femme se grattent durant toute la scène.

L'homme (en arabe) Alors
La femme Alors
L'autre Quoi, alors ?
L'homme (en arabe) Alors pourquoi on ne dit rien
L'autre Qu'il y a-t-il à dire ?
Pause.
L'autre Que veux-tu qu'on te dise ?
Tu ne sais pas tout seul ?
L'homme marmonne.
La femme Alors. Alors…
L'autre Je me souviens de choses. J'entends encore. Je vois encore.
Voilà qu'on enterre ici quelque chose qui porte mon nom.
J'ai des souvenirs !
L'homme et la femme se tournent vers l'autre.

Pause.

La femme Pourquoi ne dit-on pas ce qu'il y a à dire ?
Je veux partir.
L'homme Toi, je ne sais pas, mais moi je m'en vais.
La femme et l'homme se disposent à partir.

Bruits de vent fort. Ils s'arrêtent. L'homme commence à se tordre de douleur. Il tombe sur le tas de blé.

La femme Qu'as-tu ?
L'homme Maintenant, avec le silence, je commence à me souvenir.
On entend une musique. L'autre se met à danser.
La femme De quoi te souviens-tu ?

L'homme (en arabe) De pas.
La femme De pas ?
L'homme De pas.
L'autre Moi aussi je m'en souviens
La femme et l'homme De quoi te souviens-tu ?
L'autre De la matière.
L'autre danse, la femme et l'homme l'observent.
L'autre Au-delà de l'abysse

Tout est dans les pas.

Noir

9. Ni heure ni lieu. Titre : Le paradis

L'homme est assis sur un tabouret et prépare du café noir sur un camping-gaz. Il fredonne pour lui-même. Il y a une darbouka à côté de lui. La femme entre, affolée. L'homme ne parle qu'en arabe.

La femme *Wo ist mein Kind* ? *Wo ist mein Kind* ? (Où est mon enfant ?)
L'homme Ton enfant. Ton enfant. Il n'est pas qu'à toi.
La femme Mon dieu, où est-il ?
L'homme Il se douche, de quoi t'inquiètes-tu ?
La femme Bien… Dis-lui de venir immédiatement
L'homme Elle vient à peine d'arriver et elle veut diriger le monde entier
La femme Allez, dis-lui. Allez, appelle-le
L'homme *Kind*. *Kind*. Ta mère est là.
L'autre Maman maman pourquoi as-tu été si longue ?
L'autre et la femme s'enlacent et s'embrassent.
La femme *Zissele* comment vas-tu ? Tu as mangé ?
L'autre Maman on ne mange pas ici. On boit seulement. Voilà papa qui prépare du café noir.
L'homme chante en arabe.
La femme Qu'est-ce que c'est ? Pourquoi du café noir ? Tu ne peux pas faire du thé ? Je ne bois que du thé au citron

L’homme Ce sont les vestiges qui me restent

La femme regarde l’autre et le caresse.

La femme *Oï*, *Zissele*, tu as l’air pâle

L’autre Maman, il y a quarante ans que je suis mort…

L’homme *En se tournant vers l’autre.* Tu veux du café ?

L’autre Je préfère du thé

La femme Nous boirons du thé

L’homme laisse échapper une insulte en arabe. Il leur verse le café et tous les trois boivent. L’autre se brûle la langue et commence à pleurer comme un enfant. La femme se précipite vers lui.

La femme *Oï*, *Zissele*, tu dois faire attention. Je t’ai toujours dit que tu dois faire attention.

Le volume des pleurs augmente et l’autre éclate en sanglots.

La femme Quoi, *Zissele* ? Qu’est-ce qu’il y a ?

L’homme Qu’a-t-il ? Pourquoi pleure-t-il ?

L’autre Sachez que vous, vous n’avez pas été corrects.

La femme et l’homme Mais qu’avons-nous fait ?

La femme Ne sois pas en colère contre nous, nous sommes déjà adultes.

L’autre Vous n’avez pas été corrects

La femme et l’homme Mais pourquoi ??

La femme *Zissele*, dis-nous pourquoi

L’autre Vous auriez au moins pu dire quelque chose à mon sujet. Vous auriez pu au moins dire quelque chose après m’avoir tué.

La femme Mon dieu, comment en suis-je arrivée là ?

L’homme Tu débarques, *Maïdele*

L’autre pleure.

La femme Où suis-je ?

L’homme Dans le monde de vérité

La femme Qu’est-ce que cela signifie ? Tout n’était pas vérité ?

L’homme Non. Mais ici il n’y a que la vérité.

L’autre augmente le volume de ses pleurs et bafouille.

L’autre Pas corrects. Pas corrects.

La femme *Oï, Zissele…* Quoi ???

L’autre Vous auriez pu au moins dire quelque chose après m’avoir tué.

La femme *Oï, meine Kind meine Kind…*

La femme et l’homme Mais qu’aurions-nous pu dire ? Quoi, grand dieu ?

L’autre Quelque chose. N’importe quoi.
Puisque vous m’avez tué, dites au moins quelque chose à mon sujet. Une prière. Quelque chose ! Dites au moins mon nom.

La femme *Oï*, je ne me sens pas bien. *Zissele*, ne pleure pas, mon enfant.

L’homme Il est déjà trop tard. Cela s’est passé il y a longtemps.

L’autre Il n’est pas trop tard. Il n’est pas trop tard.

Il frappe du pied comme un enfant.

La femme Mais tu n’es pas Juif

L’homme Et tu n’es certainement pas Musulman

L’autre Et alors. Ce n’est pas important. Vous auriez dû dire quelque chose. Dire au moins mon nom. Au moins ça !
L’autre pleure. La femme et l’homme s’approchent de lui et tentent de le consoler. Ils commencent à murmurer et à bafouiller, et en viennent à chantonner une prière. L’autre se laisse faire après un moment et ils commencent à chantonner un air de prière oriental avec la darbouka. L’autre entame une danse du ventre au rythme de leur chant. Enfin, tous s’immobilisent. **[23]** *Ils tiennent le filin rouge.*

Projection : la mer.

La femme Comment, tu ne sais pas quel était ton nom ?
On entend retentir un gong. Tous s’écroulent sur la scène. Ils se relèvent lentement.

Pause

L'autre danse avec douceur pendant les répliques de la femme et de l'homme.

L'homme (en arabe) Lorsque je serai tué un jour d'entre les jours
l'assassin trouvera dans mes poches
des billets de voyage :
l'un pour la paix
l'autre pour la pluie et les champs
et le troisième billet
vers la conscience des hommes
Voilà, cher assassin,
n'oublie pas les billets
je te le demande, pars en voyage[4].

La femme Chaque rose est une île
de paix promise,
de paix éternelle.

Dans chaque rose demeure
un oiseau de saphir
dont le nom est « Ils forgeront »

Elle semble
si proche
la lumière de la rose
si proche
son parfum
si proche
le calme de ses feuilles
si proche
cette île –
prends une barque
et traverse la mer de feu[5].

Fin.

4 Samih al-Qâssim, « Les billets de voyage ».
5 Zelda, « Chaque rose ».

תקועים

עדי ברודסקי

[שעת צהריים. יולי. פקק תנועה בכביש 443 שנוצר בעקבות ביקורו בישראל של שגריר בריטניה באו״ם. מיכל ודני, זוג נשוי בשנות ה50 לחייהם, נוסעים לטקס חלוקת תארים של בנם הבכור באוניברסיטה העברית. דני נוהג בסיטרואן מקרטעת מודל 2005. לפניהם נוסע מְחָמְד, נוהג במרצדס מודל 2018].

מיכל: דני, אני לא מסוגלת יותר.

דני: תפסיקי.

מיכל: אני נחנקת.

דני: את מגזימה.

מיכל: אתה כזה קמצן... אתה חונק אותי.

דני: אני חונק אותך?

מיכל: עם הקמצנות שלך.

[דני מפעיל מזגן]

דני: הנה. הפעלתי. מרוצה?

מיכל: מאוד. מאוד מאוד מרוצה.

דני: כשהאוטו יתקע בעליות ונאחר לרועי- זאת תהייה אשמתך.

מיכל: אם היית מסכים להחליף את האוטו לא היינו במצב הזה.

דני: אם לא היה לוקח לך שלוש שעות להתארגן, היינו יכולים לצאת בזמן ולא היינו לחוצים בזמן. תמיד אנחנו מגיעים על הקשקש בגללך.

מיכל: בגללי. תמיד בגללי. הכול בגללי. החום בגללי. הסיטרואן הדפוקה שלך לא סוחבת בגללי. הפקקים בגללי. אני גם רצחתי את ארלוזרוב.

דני: נו באמת...

מיכל: באמת. גם את רבין.

דני: תפסיקי כבר. אין לי כוח לזה עכשיו. (*צופר בעצבים*) נו! תיסע כבר יא דפקט! סע קושיליאימאש'ך!

מיכל: נופת צופים...

דני: מיכל, תרדי לי מהגב, אוקי?

מיכל: זה לא אני על הגב שלך. אתה פשוט מזיע. כי לא הפעלת מזגן.

דני: מה את רוצה?

מיכל: כלום. כל הגב שלך מים.

דני: אני אחליף חולצה כשנגיע.

מיכל: הבאת חולצה להחלפה?

דני: מה? ביקשתי ממך לשים בתיק חולצה להחלפה.

מיכל: לא ביקשת ממני כלום.

דני: אני בפירוש ביקשתי מ... לא חשוב. אני... זה בסדר...

(שתיקה ארוכה ומתוחה. את השתיקה מפרה צפירות חוזרות ונשנות)

מיכל: סע, דני. סע.

דני: נוסע, נוסע. (*הצפירות ממשיכות*) מה אתה צופר? (*לעצמו*) כאילו יש לי לאן להתקדם בכלל. (*צועק לרכב מאחוריו*) הערבי בגבס הזה לפני נוסע כמו איזה קוקסינל. לאן אני אתקדם יא בן זונה?

מיכל: איך אתה יודע?

דני: איך אני יודע מה?

מיכל: שהוא ערבי.

דני: אוי... אל תתחילי. אין לי סבלנות לגישה היפת נפש הזאת עכשיו.

מיכל: למה אתה מדבר אליי ככה? אמרת שהוא ערבי, אז שאלתי- איך אתה יודע שהוא ערבי? זה הכול.

דני: נו... לפי האוטו, טוב?

מיכל: אתה יכול לדעת לפי האוטו?

דני: ברור. תראי לי כל אוטו, אני אגיד לך מי נוהג בו בשנייה. (*צועק לרכב שמאחוריו*) הנה למשל מאחורי, נוהג איזה טחון מסביון שלקח לאבא את הרכב לסופ"ש, תקוע לו מקל של מטאטא בתחת בגלל זה הוא נוהג כמו כוסית.

מיכל: אתה מגעיל.

דני: אולי, אבל המגעיל הזה צודק.

מיכל: מה זה? מה הוא עושה? למה הוא עוצר בצד? תעצור דני. הוא בא לפה.

[מחמד עוצר את הרכב. מפעיל אורות מצוקה, חונה ויוצא מהרכב. הולך לכיוון הרכב של דני ומיכל].

דני: אל תדאגי נעלתי את הדלתות.

מיכל: דני.

[מחמד מסמן לדני לפתוח את החלון. דני מהסס ולבסוף פותח מעט את החלון]

מחמד: שלום. לא נעים לי אבל... מה הסיכוי שיש לכם כבלים? [למחמד יש מבטא ערבי מובחן]

דני: אמרתי לך. ערבי.

מיכל: דני... אה, שלום לך. אנחנו פשוט נורא ממהרים אתה מבין? הבן שלנו פשוט מקבל היום תואר באוניברסיטה ו...

מחמד: וואלה? גם שלי.

דני: באמת? איפה הוא לומד? באוניברסיטת ג׳נין?

מחמד: קרוב... בעברית.

דני: וואלה?

מחמד: אשכרה.

דני: בעברית אתה אומר? טוב... יפה להם... זאת אומרת... יפה לו... כי לא פשוט להתקבל לעברית... זאת אומרת...

מחמד: הבנתי, זה בסדר. הוא מקבל היום תואר שני במנהל עסקים.

מיכל: וואו תואר שני. יפה. ביזניס מן.

מחמד: כן. את התואר הראשון הוא עשה בהנדסה והחליט לשנות כיוון...

דני: בדיוק מה שחסר לנו... מהנדסים ערבים....

מחמד: מה אמרת?

דני: מה? שחבל כי באמת חסרים עכשיו הרבה מהנדסים צעירים.

מיכל: גם הבן שלנו מסיים היום תואר בעברית.

מחמד: אה... יפה. גם תואר שני?

מיכל: ראשון. בפוליטיקה וממשל ומזרחנות.

מחמד: אה... ערבים יעני...

(דני ומיכל ביחד) **דני:** בדיוק. **מיכל:** מה פתאום?

מיכל: זה לא... ערבים... זה יותר... זה מעין כאלה לימודים... מדעי המדינה זה...

[נשמעת צפירה מהרכבים שאחרי דני ומיכל]

מחמד: בסדר, בסדר רגע. סבלנות.

מיכל: טוב, אתה רוצה לנסוע אתנו?

דני: (*למחמד*) סליחה רגע... (*למיכל*) מה את עושה, מיכלי?

מיכל: הבן אדם נתקע בלי כבלים. הוא צריך טרמפ לטקס של הבן שלו. יש לנו אוטו. בוא ניקח אותו. מה הבעיה? (*למחמד*) Come, come. Feel like home…

[מיכל פותחת למחמד את הדלת של הרכב]

מחמד: תודה. אני מדבר עברית. [*מחמד נכנס לרכב*] אני ממש מודה לכם. ממש חשוב לי להגיע לטקס. אני מגיע לבד כי אשתי לא יכלה להגיע לכן ממש חשוב לי להגיע. אני מקווה שנצליח להגיע בזמן. אני ממש מודה לכם. באמת.

דני: רגע. אה... אדון...

מחמד: מחמד.

דני: מוחמד.

מחמד: מחמד.

דני: זה מה שאמרתי מוחמד.

מחמד: לא זה לא מוחמד. מוחמד זה שם אחר. קוראים לי מח... לא משנה. שיהיה מוחמד.

דני: אז אדון מוחמד, האוניברסיטה העברית זה מקום גדול ואני בכלל לא בטוח שאנחנו צריכים להגיע לאותו מקום אז חבל שתיסע אתנו כי אנחנו בכלל נוסעים לפקולטה למדעי הרוח ו...

מחמד: זה בסדר תורידו אותי אפילו בכניסה. אני אסתדר.

דני: ומה עם האוטו שלך?

מחמד: זה בסדר אני אשאיר אותו כאן. אני אתקשר לבן אחותי. יש לו גרר, הוא כבר ייקח את האוטו.

דני: (*למיכל*) אלה עם החמולות שלהם, בכל מקום יש להם איזה בן דוד שיבוא לסדר אותם...

מחמד אנחנו דווקא משפחה קטנה.

דני: מה? כן גם אנחנו. יכולנו להיות משפחה הרבה יותר גדולה, אבל הרבה מתו. (*שתיקה*) בשואה. בששת הימים. ביום כיפור. בלבנון. בעזה. ב...

מיכל: אז מחמד, כמה ילדים יש לך?

מחמד: שלושה. שני בנים ובת.

דני: שני מחבלים ושאהידית.

מחמד: מה?

דני: מה?

מיכל: (*למחמד*) רוצה סנדוויץ'? הבאתי מלא. יש עם טונה ,עם גבינה בולגרית, עם נקניק, עם חביתה.

דני: לא הגזמת בכלל.

מיכל: רציתי שלא יחסר. יש גם פשטידת תירס ואבטיח.

דני: (*מסנן למיכל*) האבטיח לרועיקי... לאחרי הטקס.

מחמד: זה בסדר. אני לא רעב.

מיכל: בטוח? אפילו לא כריך קטן? אולי עם נקניק?

מחמד: אני לא אוכל בשר.

דני: זה בדת שלהם מיכל, באמת...

מיכל: באמת? לא ידעתי.

מחמד: לא. דווקא לא. אני פשוט צמחוני.

דני: באמת? ערבי צמחוני? איזה חידושים...

מיכל: אז מה אתה אוכל?

מחמד: כל מיני...

[צפירות חוזרות ונשנות]

דני: מה אתה צופר אבל? הנה, גם אני יודע לצפור. (צופר)

מחמד: כולם עצבנים. ממהרים.

מיכל: וחם...

מחמד: אנחנו חיים במדינה עצבנית.

דני: אנחנו? מי זה אנחנו?

מחמד: כולנו. הישראלים. אנחנו עצבניים.

דני: אתה ישראלי?

מחמד: כן. נולדתי פה. ההורים שלי נולדו פה. גם סבא שלי. גדלתי פה. התחתנתי פה.

דני: כן אבל... זה לא המדינה שלך... זאת אומרת... אתם יש לכם מלא מדינות. לנו... אנחנו, אין לנו מקום אחר לאן ללכת. לאן לך? (*שתיקה*) אתה מבין?

מחמד: מבין, מבין... בטח מבין.

מיכל: מה שדני התכוון זה שארץ ישראל, מבחינה היסטורית אז... זאת אומרת... רק מבחינת הזיקה הדתית... אז לנו... ליהודים... יש... זאת אומרת... זה לא מבטל את הקשר שלכם... פשוט...

מחמד: זה בסדר. אני מבין. אתם "עם סגולה" מותר לכם.

דני: בדיוק. אנחנו עם סגולה. והארץ הזאת הובטחה לנו.

מחמד: כן. אללה הבטיח לאברם שייתן לו את הארץ.

מיכל: אתה ממש בקיא.

מחמד: אנחנו לומדים תנ"ך בבי"ס.

מיכל: באמת?

מחמד: כן. אני למדתי גם קצת באוניברסיטה.

מיכל: מה למדת?

מחמד: מחשבת ישראל.

דני: מה אתה אומר? למה דווקא מחשבת ישראל? זאת אומרת... זה לא?....

מחמד: עניין אותי. רציתי ללמוד עוד עליכם. על התרבות שלכם. יש הרבה דברים יפים בתרבות היהודית. ואנחנו לא כאלה שונים שתדעו לכם...

מיכל: לא. ברור שלא. בסופו של דבר כולנו בני אדם ו...

דני: רק חלקנו ערבים.

מיכל: דני.

מחמד: זה בסדר. אני ערבי. זאת לא קללה...

מיכל: בטח שלא. זה סתם ההומור של דני. הוא צוחק. זה בגלל הפקק הזה והחום.

דני: קיבינימט הפקק המזדיין הזה. הכול בגלל השגריר הדפוק הזה. סגרו את כל הכניסות לעיר. בשביל מה בכלל הוא צריך לבוא

לפה? (*דני צופר*) מי צריך בכלל את הבריטי הדפוק הזה? שגריר בריטניה באו"ם. איזו בדיחה.

מחמד: אני התרשמתי ממנו שהוא מאוד מחויב לקידום תהליך מדיני באזור.

מיכל: נכון. הוא באמת גבר מאוד מרשים. גם רועיקי אמר. (*למחמד*) הבן שלנו.

דני: מחויב לתהליך באזור? גבר מרשים? אני לא יודע מי מכם נשמע יותר מגוחך... הבריטי הדביל הזה, בא להטיף לנו מוסר אחרי מה שהבריטים עשו לנו? הם באים ללמד אותנו איך להתייחס לעם אחר? באיזו זכות?

מחמד: אז אתה מודה שהפלסטינים הם עם?

דני: מה פתאום!? (*צופר בעצבים*) אני רק אמרתי.... (צופר בעצבים) מה שהתכוונתי זה שלבריטים... (צופר בעצבים) אחרי מה שהם עשו לנו (צופר בעצבים) אין שום זכות לבוא להטיף לנו מוסר... (צופר בעצבים).

מחמד: צודק.

דני: וזה ש... מה אמרת?

מחמד: אתה צודק. אני מסכים.

דני: וואלה.

מחמד: וואלה, וואלה.

דני: אה אתה מאלה שעם הזמן מפתחים הזדהות עם האויב? כזה...?

מיכל: דני באמת. זה נקרא תסמונת שטוקהולם וזה ממש לא המצב כאן. (*מסננת לדני*) תפסיק...

דני: מה את רוצה? מה אמרתי?

מחמד: אתה האויב שלי?

דני: ככה חשבתי לא? (*שתיקה*) אנחנו בטח לא חברים טובים, אנחנו ואתם. אתה יודע... זה לא שיש לי משהו נגד ערבים כן? תשאל את מיקי, כל שבת אנחנו אצל סעיד מנגבים חומוס. את הרכב שלי אני שם רק אצל עבד. אני גם עבדתי עם מלא... ובצבא גם הייתי עם... טוב זה דרוזים. הם לא כמוכם, הם שונים. הם נאמנים למדינה. מה שהם נתנו למדינה אף אחד לא נתן. הם ערבים אבל הם בסדר גמור.

מחמד: אני לא חושב עליכם כאל אויבים. כשהייתי קטן ההורים שלי רשמו אותי לבית ספר יהודי. שם למדתי על החגים שלכם, על התרבות שלכם, למדתי את השפה שלכם, כבר אז הבנתי שכל הילדים בכיתה שלי הם ילדים. וזהו. רק ילדים. לא ערבי או יהודי.

מיכל: איזה בית ספר מיוחד...

מחמד: אני מאוד אהבתי ללכת לבית הספר. בית הספר היה צנוע, לא היו את כל החידושים שיש היום. לא היו עזרים, סרטונים, הפעלות. המורים דיברו וכתבו על הלוח.

דני: אז עוד כתבו עם גירים.

מחמד: אבל זה הספיק. אנחנו היינו מרותקים. אהבנו ללמוד. פעם בית הספר היה מקום שמח. לא היה לנו הרבה אבל היה לנו את הביחד.

דני: האמת שזאת הייתה תקופה יפה. הכול היה פשוט יותר אז. נהנינו מהדברים הקטנים.

מחמד: למורה שלי בכיתה א׳ קראו שרה. היא הייתה נחמדה.

דני: באמת? גם למורה שלי קראו שרה.

מחמד: הכי אהבתי לשבת לידה ולהקשיב לה כשהיא הייתה מספרת סיפורים. היה בינינו קשר מיוחד. היא הייתה נותנת לי טופי כשאף אחד לא ראה. טוב... האמת היא שכנראה כן ראו אותה כי אחר כך שנים כולם קראו לי טופי.

מיכל: טופי?

מחמד: כן. זה נדבק... הכינוי...

מיכל: איזה קטע...אתה מחיפה במקרה? דני, לא היה לך חבר ביסודי, טופי?

דני: מה פתאום? איזה טופי? מה את מדברת? היא לא... זה... (*שתיקה*) אולי... אני כבר לא זוכר.

מחמד: היה כל כך כיף להיות ילד כשאנחנו היינו קטנים. היינו משחקים בהפסקות חמור חדש, חמש אבנים...

דני: כדורגל במגרש.

מחמד: היינו רצים מהר לתפוס את המגרש לפני שירון גרינברג ודוד סויסה היו תופסים את המגרש. אם הם היו מגיעים לשם ראשונים הם לא היו נותנים לאף אחד אחר לשחק. אפילו סמו המורה לספורט פחד

מהם. פעם הוא ביקש מהם לפנות את המגרש. הם לא הסכימו אז הוא קרא להורים שלהם. הם נשבעו לנקום בו. (*דני צוחק*)

מיכל: אוי ויי. מה הם עשו?

מחמד: הם התקשרו לאשתו ואמרו לה "שלום גברת סמו, מדברים מבית החולים רמב"ם בעלך במיון הוא עבר תאונת דרכים קשה מאוד. בואי מהר". ואז התקשר לסמו ואמרו לו "שלום אדוני, מדברים מבית החולים רמב"ם, אשתך עברה תאונת דרכים קשה והיא נמצאת במיון, תגיע מהר".

דני: (*מתפקע מצחוק*) ואז שני הדפוקים האלה. נסעו לרמב"ם התחבאו שם מאחורי שיח וחיכו. הם ראו את סמו ואשתו מגיעים לבית החולים, מבוהלים שניהם. הם חיפשו אחד את השני, כמעט קיבלו התקף לב.

מחמד: (*צוחק*) טוב. אם כבר לחטוף התקף לב, הכי טוב בבית חולים.

[דני צוחק מהבדיחה של מחמד. הוא פתאום נהיה מודע לעצמו, משתלט על הצחוק ומתעשת]

דני: אה... כן. חתיכת תרגיל הם עשו שם אה?

מחמד: אבל לא עשו להם כלום...

מיכל: באמת?

מחמד: שום דבר.

מיכל: מה, לא העיפו אותם מבית ספר?

מחמד: מה פתאום?

דני: נו ברור, מי ירצה להסתבך עם שניים כאלה תגידי לי?

מחמד: שמעתי שהם פתחו עכשיו עסק לעגלות בלוס אנג'לס.

דני: תראי מה זה הראש היהודי... סיימו פה... הלכו לסדר את האמריקאים... (*שתיקה*) אח... אמריקה... אבל אין כמו הבית! הכי טוב בבית!... נכון? מיקי? איזה זמנים יפים היו לנו בבית הספר... תקופה יפה...

מחמד: כן... אני אהבתי את בית הספר. שלחתי לשם גם את הבן שלי.

מיכל: איזו סגירת מעגל יפה.

מחמד: הוא סבל שם. העברתי אותו לבית ספר אחר.

מיכל: אוי, באמת?

מחמד: הוא לא הסתדר, הילדים קראו לו "מחבל", המורים לא ידעו איך להתייחס אליו, לא היה אף אחד שינחם אותו עם טופי.

דני: ילדים יכולים להיות קשים. אני גם... בתור ילד... לפעמים עשיתי דברים שאני מתחרט עליהם. לא תמיד הכי קל להודות מי החברים האמתיים שלך. לפעמים אתה גם צריך לשחק את המשחק... להתחבר לאנשים שהם לווא דווקא... וככה עם הזמן מתרחקים מהחברים האמתיים...

מחמד: אני מבין על מה אתה מדבר... אבל אצל אמיר הכול היה לטובה. העברנו אותו לבית ספר למדעים ואמנויות. הוא למד והתקדם הפך למהנדס בכיר בחברת הייטק ועכשיו גם סיים תואר שני במנהל עסקים. אני מאוד גאה בו על הדרך שהוא עשה.

מיכל: בוודאי. יש לך במה להתגאות.

דני: הרי בשביל זה אנחנו כאן. בשביל ליהנות מהפירות שהילדים שלנו קוצרים. קצת נחת אחרי כל השנים.

מחמד: הבן שלי אמיר...

מיכל: (*קוטעת אותו*) עמיר? זה שם...

מחמד: (*קוטע אותה*) ערבי. אמיר. עם א'. נסיך. היום הקשר בינינו חזק. לא תמיד זה היה ככה. הוא ילד מיוחד. תמיד הוא היה מיוחד. הוא יצא מהארון לפני שנה. זה היה לא פשוט. אשתי סבלה מאוד. היא יותר פתוחה ממני. היא קיבלה אותו מיד אבל המשפחה עשתה לנו את המוות. היום הכול בסדר. כולם מבינים ומקבלים. אמיר מביא את החבר שלו הביתה והכול בסדר. נחמד החבר שלו. בחור שקט, מנומס. אנחנו אוהבים אותו. היום הכול בסדר, אבל בהתחלה היה קשה.

מיכל: כל הכבוד לכם.

דני: כן. זה יפה שמשפחה ערבית... אני מתכוון שאצלכם...לא מקובל...

מיכל: האמת שגם הבן שלנו יוצא עם מישהו עכשיו.

דני: כן. אחלה גבר. יותם. קצין בקבע.

מיכל: אויש דני, אתה לא מעודכן... תתקדם... הם כבר לא. יש לו מישהו חדש.

דני: מה זה חדש? מי זה? מאיפה הוא? כמה זמן זה? למה לא מספרים לי כלום בבית הזה?

מיכל: הנה תראה רועיקי שלח לי תמונה שלהם ביחד (*מיכל מראה למחמד תמונה בנייד*).

דני: תראי, תראי... מיקי תביאי לראות. (*דני מנסה להגיע לנייד כדי לראות את התמונה. הוא סוטה מעט מהנתיב וכמעט עושה תאונה. נשמעות צפירות וצעקות. דני צופר בחזרה וצועק גם הוא*) בסדר, בסדר. מה יש? מה קרה? קצת זזתי מהנתיב? לא קרה כלום. הנה תיסע, תיסע יא זבל. לא נגעתי בך.

מיכל: דני אתה משוגע? כמעט הרגת את כולנו.

דני: בסדר. לא קרה כלום תירגעי.

מיכל: (*למחמד*) נו מה אתה אומר? חמודים לא? (מחמד לא עונה. שתיקה)

דני: מה השתתקת מוחמד?

מיכל: מחמד

דני: בסדר מחמד, מוחמד, מחמד, מחמד, אחמד, חמודי, מה זה משנה? אותו דבר...

מחמד: אמיר...

דני: לא אמרת מוחמד?

מחמד: אמיר. בתמונה.

מיכל: אמיר?

מחמד: אמיר. שלי.

[שתיקה]

דני: שמעת את זה מיקי? אמיר. (*דני צופר בעצבים*) אמיר של מוחמד. (דני צופר בעצבים) אמיר המהנדס. (דני צופר בעצבים) אמיר. אמיר בא'. אמיר ה...

מחמד: ערבי.

דני: שלא תבין אותי לא נכון. אני לא שונא ערבים. ממש לא. פשוט אין לקשר הזה סיכוי. כל אחד צריך למצוא בן זוג שיתאים לו מבחינה תרבותית, מנטלית. אתה מבין?

מחמד: אתה מתכוון שאנחנו מגיעים ממנטליות שונה, יעני.

דני: בדיוק. זה לא אתם. זה ה...

מחמד: מנטליות שלנו.

דני: בדיוק. אני שמח שיש בינינו הבנה. אין כוונה לפגוע כן?

מחמד: מה פתאום לפגוע? אני לא נעלב. למרות שזה במנטליות שלי להיעלב, אתה יודע...
אבל אל תדאג לא נעלבתי.

מיכל: איזה עולם קטן. איך נפגשנו ככה. במקרה...

דני: במקרה...

מחמד: הבן שלכם מאוד נחמד. בחור טוב.

מיכל: פגשת אותו?

מחמד: כן. אמיר הכיר לנו אותו לפני כמה חודשים. (*דני צופר בעצבים*)

דני: כמה חודשים? מיקי, את ידעת מזה?

מיכל: ידעתי שהוא יוצא עם מישהו חדש לא ידעתי הרבה מעבר לזה.

דני: הוא כנראה התבייש.

מיכל: מה יש לו להתבייש? הוא אף פעם לא התבייש להציג לנו את בני הזוג שלו.

מחמד: אבל הפעם, בחור ערבי. בכל זאת... את יודעת...

מיכל: מה פתאום, מחמד. זה ממש לא ככה. רועי ממש לא כזה.

מחמד: כן. אני יודע.

דני: זה נראה שכן נעלבת.

מחמד: מצטער. אני לא יכול לשלוט בזה. המנטליות שלי, אתה מבין?

מיכל: הפקק מתחיל להשתחרר קצת, לא?

דני: אנחנו תיכף מגיעים.

מחמד: סופסוף...

מיכל: אני כבר מתה לראות את רועי. הוא בטח ממש מתרגש.

דני: אני גם. יש לנו הרבה על מה לדבר...

מחמד: תורידו אותי בכניסה לאוניברסיטה. אני כבר אסתדר.

(*דני ומיכל ביחד*) **דני:** אין בעיה. **מיכל:** מה פתאום?

מיכל: מה פתאום מחמד, אנחנו נביא אותך בדיוק לאן שאתה צריך. הילדים שלנו... אנחנו משפחה עכשיו.

דני: מה משפחה? (*מגחך בחוסר נוחות*) משפחה... זה קצת מוגזם, מיקי...

מחמד: למה לא? הנסיעה הזאת הרגישה לי ממש משפחתית.

מיכל: באמת?

דני: על מה אתה מדבר?

מחמד: אני לא יודע מה אצלכם, אבל אצלנו, מפגש משפחתי זה בדרך כלל מפגש עם אנשים שנתקעת אתם, בדרך כלל במקום קטן, לרוב הם גורמים לך לתחושת חוסר נעימות ומחנק, כולם יורדים על כולם ומדי פעם יש קצת הומור. ואוכל. משפחה.

מיכל: נחמד מצדך לומר את זה.

דני: כן, נחמד מאוד. לכולנו נחמד. כולנו שמחים ומאושרים והכול נפלא. יופי. נהדר.

מיכל: מה יש לך דני?

דני: מה יש לי? לי יש משהו? אין לי כלום. הכול נפלא. אני מחפש חנייה בטקס סיום תואר של הבן שלי. מה יכול להיות לא בסדר? הכול מעולה.

מחמד: הנה פה יש מצד שמאל, דני.

דני: איפה? בחיים אני לא נכנס שם.

מחמד: מה הבעיה? תתמרן קצת. לא צריכה להיות בעיה. אתה נכנס.

דני: אני אומר לך שאני לא נכנס. אין מספיק מקום.

מיכל: רוצה שאני אצא לכוון אותך?

דני: לא. כי את לא יודעת לכוון. (*למחמד*) זאת במקום "ימינה" ו"שמאלה", אומרת לי "לשם. לא, לא לצד השני. עכשיו ככה כן ככה", אי אפשר להבין מילה.

מיכל: לא צריך.

מחמד: אם אתה רוצה אני יכולה להחנות את האוטו.

דני: לא זה בסדר.

מיכל: אל תיעלב מחמד. דני לא נותן לאף אחד לגעת לו בטרנטה.

דני: כי אתם לא יודעים לנהוג.

מחמד: אני מורה לנהיגה.

מיכל מה אתה אומר? נו דני, תיתן למחמד להחנות?

דני: אין צורך. באמת. אני מסתדר. [דני מתמרן בחנייה. דני מסובב את ההגה שמאלה. וימינה. ושוב שמאלה. הוא מעט לחוץ] הנה... עוד טיפה... [דני מסובב את ההגה ימינה. פתאום נשמע קול חבטה עמום] שיט! לא ראיתי את זה.

מיכל: אמרתי לך שכדאי לקבל עזרה.

דני: מיכל תרדי ממני.

מחמד: לא נראה לי שזה יותר מדי רציני.

[דני מסיים לחנות ומרים את בלם היד. השלושה יוצאים מהרכב ומתבוננים בנזק]

מחמד: לא נורא מדי.

דני: כן? אתה חושב?

מחמד: קח. (*מעביר לדני כרטיס ביקור*) זה בן אחותי. תגיד לו שאתה מכיר אותי, הוא ייתן לך מחיר טוב. זה לא המוסך של עבד, אבל הם עושים עבודה טובה, אני מבטיח לך.

דני: תודה.

מיכל: (*אוחזת בצידנית מלאה אוכל ושלושה תיקים*) דני תחייג לרועי. תשאל אותו לאן בדיוק צריך להגיע אני רוצה להתמקם.

דני: מה זה להתמקם? מה הבאת אוהל?

מיכל: דני אני רוצה לתפוס מקום טוב.

דני: כל המקומות טובים.

מיכל: תפסיק להתווכח איתי.

דני: אבל את מדברת שטויות.

מיכל: מה מפריע לך שאני רוצה לתפוס מקום?

דני: כי יהיה בטח מלא מקום ולא צריך להילחץ. כבר הצלחנו להגיע בזמן, עכשיו בואי נרגע.

מיכל: טוב. לא צריך. אני כבר אתקשר אליו.

מחמד: אני חושב שאני צריך לשם. (*מצביע לשמאל*)

מיכל: כן. (*קוראת שלט*) "מסיימי תואר שני במנהל עסקים".

דני: ואנחנו לאיפה? מיכל תחפשי.

מיכל: אני מחפשת דני. תירגע.

מחמד: אני חושב שהטקס שלכם ברחבה שם מימין. אתה רואה? "לטקס קבלת תארים- הפקולטה למדעי המדינה". (*מצביע לימין*)

מיכל: נכון. הוא צודק דני. אנחנו כנראה שם. מדעי המדינה.

מחמד: (*מזהה את הבן שלו מרחוק*) או, הנה הבן שלי... אמיר. אמיר. (*מחמד מנופף לבנו*) הוא לא רואה אותי... טוב. אני מודה לכם. היה... מעניין. אני חייב ללכת לבן שלי. אנחנו בטח נתראה בהמשך... מזל טוב לכם על התואר של הבן. (*מחמד מתקרב אל מיכל ללחוץ*

את ידה. ידיה של מיכל תפוסות עם התיקים והצידנית. היא זורקת את התיקים על דני ולוחצת את ידו של מחמד בהתלהבות מופגנת)

מיכל: תודה. תודה. תודה. מזל טוב גם לכם. ונתראה כן. אתם תבואו אלינו או... כן... נראה כבר... מה שיהיה נוח.

(מחמד פונה לדני ומנסה ללחוץ את ידו. דני מסמן לא שאין לו איך ללחוץ את היד כי ידיו תפוסות. מחמד מניד ראשו כסימן לכבוד ומחייך)

מחמד: אז... להתראות לכם.

מיכל: שלום.

מחמד: שלום.

מיכל: ביי.

מחמד: ביי, נתראה.

[מחמד יוצא מהבמה]

דני: חשבתי שהוא לא ילך בחיים.

מיכל: למה אתה מדבר ככה?

דני: למה? כי הוא נודניק. שלום, שלום, שלום, שלום. חאלס, הבנו. אלא יודעים מה זה שלום בכלל? גם מה את מעודדת אותו להמשיך את השיחה?

מיכל: מה רצית שאני אהיה גסת רוח אליו?

דני: את לא יודעת לחתוך.

מיכל: טוב. אני לא יודעת לחתוך. בסדר.

(שתיקה)

דני: נו, התקשרת לרועי?

מיכל: עוד לא.

דני: בסדר. הוא יבוא לפה, לא?

מיכל: לא יודעת.

דני: אולי אנחנו לא במקום הנכון?

מיכל: אולי.

[שתיקה ארוכה. דני ומיכל עומדים ובוהים לכיוון הקהל. מחכים]

דני: איזה יופי שהספקנו.

מיכל: כן.

דני: תיכף זה מתחיל.

מיכל: כן.

דני: אני גאה בו.

מיכל: כן.

[מיכל ודני נשארים במקומם. שתיקה]

-מסך-

عالقين

عدي برودسكي

وقت الظهر. شهر تموز. ازدحام المرور في شارع 344 في أعقاب زيارة سفير بريطانيا في الأمم المتحدة إلى إسرائيل. الزوجان مخيال وداني, في الخمسينات من عمرهم، في الطريق إلى مراسيم منح الألقاب الجامعية لابنهم الأكبر في الجامعة العبرية. داني يقود سيارة سيتروان 5002. قبلهم في الطريق محمد، يسوق سيارة مرسيدس 8102.

ميخال: داني، زهيقت، لم اعد التحمله

داني: بس!

ميخال: أنا مختنقة.

داني: لا تبالغ

ميخال: أنت بخيل. أنت تخنقني

داني: أنا اخنقك؟

ميخال: ما البخل هذا.

داني يشغّل مكيِّف الهواء

داني: هاي، شغَّلته. مبسوطة؟

ميخال: كثيراً. مبسوطة جدا جدا.

داني: إذا تعطلت السيارة في الطلعات ونتـأخر إلى روعي، سيكون هذا بسببك.

ميخال: إذا وافقت على استبدال السيارة لم نكن في هذا الحال.

داني: إذا ما كنت تستعدّ للسفر ثلاث ساعات لكنا نخرج في الوقت ولم نكن مضغوطين بالوقت. نحن دائما نصل إلى كل مكان في اللحظة الأخيرة، بسببك.

ميخال: بسببي. دائما بسببي. الطقس الحارّ بسببي. السيتروان المعفّنة بدهاش تتطع بسببي. زحمة المرور بسببي. أنا قتلت أرلوزرزف أيضا.

داني: خلص، بيكفي!

ميخال: حقا. وربين أيضا.

داني: خلص! لا اطيق كل هذه الأشياء الآن. (يزمّر بعصبية) هيا بك! على المضي! يا سخيف! امشي! يا ملعون!

ميخال: يا للكلام العذب. . .

داني: إنزلي من ظهري!

ميخال: لا أنا على ظهرك. أنت تعرق لا أكثر، لانك لم تشغّل المكيف.

داني: شو بدك؟

ميخال: لا شيء. ظهرك كله مياه.

داني: اغير القميص بعد ما نصل.

ميخال: جئت بقميص آخر؟

داني: ما؟ طلبت منك أن تأخذ قميصا آخر في الشنطة.

ميخال: ما طلبت ولا شيء.

داني: طلبت بصورة واضحة من. . . غير مهمّ. أنا. . . مش مشكلة

صمت طويل ومتوتر. الصفارات المتكررة تقاطع الصمت.

ميخال: إمشي! داني، إمشي!

داني: ماشي! ماشي! (الصفارات مستمرّة) ما، لماذا تظمّر؟ (لنفسه) كأنه يوجد مكان للتقدم إلى الأمام. (يصيح إلى السيارة التي خلفه). هذا العربي بالجبس قبلي يسوق مثل الكوكسيننيل. إلي أين اتقدم يا ابن شرموطة؟

ميخال: كيف عرفت؟

داني: أعرف ماذا؟

ميخال: أنّه عربي.

داني: يا الله! لا تبدئي مرة أخرى! لا صبر لي الآن للروح الطيبة هذه الآن.

ميخال: لماذا تتكلم إليّ هكذا؟ قلتَ إنّه عربي فسألت كيف كنت تعرف أنّه عربي. لا غير.

داني: خلص... من السيارة، مبسوطة؟

ميخال: تقدر تعرف من السيارة؟

داني: طبعا. أريني كل سيارة، احكي لك من يقودها على الطول. (يصيح إلى السيارة خلفه) هذا من الخلف، مثلا، يقودها واحد معتوه من ساڤيون اخذ سيارة أبيه لعطلة نهاية الأسبوع، وعصا المكنسة في مؤخرته، لذلك يقود السيارة مثل الشقفة.

ميخال: أنت مقرف.

داني: ربما، ولكن هذا المقرف الحق معه.

محمد يوقف سيارته. يشغّل أضواء الوقوف، يخرج من السيارة. يمشي إلى سيارة داني وميخال.

داني: لا تقلقي! أقفلت الأبواب.

ميخال: داني!

محمد يشير لداني أن يفتح الشباك. داني يتردد لكنه يفتح الشباك قليلا.

محمد: السلام عليكم. بدون إزعاج. هل بالصدفة لديكم الكابلات؟

داني: قلت لك. عربي.

ميخال: داني. . . أه، عليكم السلام. آسفة، نحن متسعجلون، شائف؟ ابننا يعني يتخرج اليوم، يحصل على الشهادة الجامعية و. . .

محمد: والله! أبني أيضا.

داني: صحيح؟ أين يدرس؟ في جامعة جنين؟

محمد: قريب، العبرية.

داني: والله؟

محمد: اشكره

داني: بالعبرية، يعني؟ طيب. . . نيالهم. . . يعنى. . . نيالو. لأنه غير سهل القبول في العبرية. . . يعني. . .

محمد: فهمت. مش مشكلة. يحصل اليوم على الماستر في إدارة الاعمال.

ميخال: واو! الماستر. نيالو. بيزنس-مان.

محمد: نعم. اللقب الأول درسه في الهندسة لكنه قرر أن يغير الاتجاه. . .

داني: بالضبط هذا ما نحتاج إليه. . . مهندسون عرب. . .

محمد: ماذا قلت؟

داني: إيش؟ أنّه للأسف نحتاج الآن إلى كثير من المهندسين الشباب.

ميخال: ابننا أيضا يتخرج اليوم في العبرية.

محمد: أه. . . حلو. الماستر أيضا؟

ميخال: اللقب الأول. في السياسة والإدارة والاستشراق.

محمد: أه. . .يعني العرب.

(داني وميخال مع بعض) **داني:** بالضبط. **ميخال:** شو السيرة؟

ميخال: لا العرب فقط. . . هذا أكثر... يعني نوع من الدراسات. . العلوم السياسية هي. . .

صوت زمور السيارات الواقفة وراء داني وميخال.

محمد: بسيدير، بسيدير، لحظة، الصبر!

ميخال: تفضل، تريد أن تركب معنا؟

داني: (إلى محمد) اسمح لي، لحظة. . . (إلى ميخال): ماذا تقصدي، ميخالي؟

ميخال: البني آدم عال بدون الكوابل، يريد ان تأخذه إلي مراسيم ابنه. نحن، معنا سيارة. ليس لا نيمح له أن يسافر معنا. شو المشكلة؟ (إلى محمد) Come, come. Feel like home…

ميخال تفتح باب السيارة لمحمد.

محمد: توداه. أني مدابير عبريت. (محمد يدخل السيارة). اشكركم كثيرا. إنّه مهمّ لي جدًّا أن أكون في حفلة التخرج. أنا لحالي، زوجتي ما استطاعت أن تسافر فمهمّ جدًّا أن اكون هناك. أتأمل أن نصل في الوقت. حقًّا أشكركم من قلبي.

داني: لحظة. أه. . . سيدي. . .

محمد: مَحمَد.

داني: موحمد.

محمد: مَحمَد.

داني: هكذا قلت، موحمد.

محمد: لا موحمد. موحمد هو اسم آخر. اسمي مَح. . .لا يهمّ. فليكن موحمد.

داني: يعني السيد موحمد، الجامعة العبرية كبيرة وأنني غير متأكد أننا نحتاج إلى نفس المكان فحرام تركب معنا، لأننا مسافرين إلى قسم الآداب، و. . .

محمد: لا مشكلة، نزّلوني ولو على المدخل. من هناك أدبّر حالي.

داني: وسيارتك؟

محمد: لا مشكلة، اتركها هنا واتّصل بابن أختي. هو صاحب سيارة جرّ، هو سيأخذ السيارة.

داني: (إلى ميخال) هؤلاء والحمائل. أين ما كانوا يوجد لهم ابن عم ليدبّر لهم الأمور. . .

محمد: نحن على كل حال عائلة صغيرة.

داني: ما؟ نحن أيضا. كان يمكن أن نكون عائلة كبرى، ولكن كثير منهم ماتوا. (الصمت) في الشوآه. في الأيام الستة. في يوم كيبور. في لبنان. في غزة. في. . .

ميخال: يا محمد، كم ولد عندك؟

محمد: ثلاثة، ابنان وبنت.

داني: مخربان وشهيدة.

محمد: إيش؟

داني: إيش؟

ميخال: تريد السنتدويتش؟ جئت بالكثير. في طونا، في جبنة بولغرية، في نقانيق،في أوملت.

داني: لم تبالغ أبدًا.

ميخال: أردت أن لا ينقصنا شيء. هناك فطيرة الذرة والبطيخ أيضا.

داني: (يهمس لميخال) البطيخ لروعيكي. . .بعد المراسيم.

محمد: لا مشكلة. لست جوعان.

ميخال: أكيد؟ فقط سندويتش صغير؟ مع النقانيق؟

محمد: لا آكل اللحم.

داني: هذا في دينهم، ميخال، حقا. . .

ميخال: حقا؟ ما عرفت.

محمد: لا. مجرّد لأني نباتي.

داني: حق؟ عربي نباتي؟ يا للإبداعات الجديدة. . .

ميخال: إذن ماذا تأكل؟

محمد: أشياء متنوعة من . . .

أصوات الزمور تتكرر

داني: ما لك يا أهبل! هايني، أنا أيضا أعرف ازمر (يضرب الزمور).

محمد: الجميع عصبيون، متسرعون.

ميخال: واليوم الجو حارّ.

محمد: نحن عائيون في دولة عصبة.

داني: نحن؟ مَن هم نحن؟

محمد: نحن جميعنا. الاسرائيليون. نحن عصبيون.

داني: أنت إسرائيلي؟

محمد: نعم. ولدت هنا. أبي وأمي ولدوا هنا. جدي أيضا. تربيت هنا. توزجت هنا.

داني: نعم ولكن. . . هذه ليست دولتك. . يعني. . . أنتم، لكم دول كثيرة. لنا. . نحن، لا يوجد لنا أي مكان نذهب إليه. إلى أين أذهب؟ (الصمت) أتفهم؟

محمد: فاهم، فاهم. . . طبعا فاهم.

ميخال: الشيء الذي قصده داني أنّ أرض إسرائيل، تاريخيا، يعني. . . ولو من ناحية العلاقة الدينية. . . يعني. . . لنا اليهود . . لنا. . . يعني. . . هذا لا يلغي علاقتكم. . . ولكن. . .

محمد: بسيدير. فاهم. أنتم . . "عام سغولا"، شعب مميز، مسموح لكم.

داني: صحيح تماما. نحن عام سغولا والأرض هي وعد لنا.

محمد: نعم. الله وعد إبراهام إعطاءكم البلاد.

ميخال: انت ملمّ بالمعلومات.

محمد: ندرس التوراة في المدرسة.

ميخال: حقًّا؟

محمد: نعم. تعلمت قليلا في الجامعة أيضا.

ميخال: ماذا تعلمت؟

محمد: محشيفيت يسرائيل، التراث الفكري اليهودي.

داني: والله! لماذا محشيفيت يسرائيل بالذات؟ يعني. . .هذا ليس؟. . .

محمد: أهتممت في الموضع، أردت اتعلم عنكم أكثر. عن ثقافتكم. هناك كثير من الأبعاد الحلوة في التراث اليهودي. ونحن، نحن لا نختلف عنك بالكثير، لمعلوماتكم!

ميخال: لا. أكيد لا. في نهاية كلنا بني آدم و. . .

داني: فقط أن بعضنا عرب.

ميخال: داني!

محمد: لا مشكلة. أنا عربي. هذا ليس شتم.

ميخال: أكيد لا. مجرّد فكاهة داني، هو يضحك ، بسبب الزحم المروريِ والحرارة.

داني: يلعن هذا الزحم المنيوك. والكل بسبب هذا السفير المعتوه. أغلقوا جميع المداخل إلى المدينة. لماذا من الأساس يجب أن يصل إلى هنا؟ (داني يضرب الزمور) من يحتاج أصلا لهذا البريطاني المنيوك؟ سفير بريطانيا في الامم المتحدة! يا للنكتة!

محمد: أنا لدي الانطباع أنّه ملتزم بتعزيز الحوار السياسي في المنطقة.

ميخال: صحيح. إنه حقا رجل مثير الإعجاب. روعيكي أيضا يفكر. (إلى محمد) ابننا.

داني: ملتزم بالحوار في المنطقة؟ رجل مثير الإعجاب؟ لا أعرف من منكما أسخف. . .هذا البريطاني الأحمق، جاء ليوعظ بالأخلاقيات بعد ما عملوا فينا البريطانيون؟ هم يريدون أن يعلمونا كيف نتعامل وشعب آخر؟ بأي حقّ؟

محمد: يعني أنت تعترف أن الفلسطينيين شعب؟

داني: لا، ابدًا! لا! (يضرب الزمور بالعصبية) فقط قلت... (يضرب الزمور بالعصبية) كان قصدي أنّه اللبريطانيين (يضرب الزمور بالعصبية)، بعد ما عملوا فينا (يضرب الزمور بالعصبية)، لا حق لهم بالوعظ لنا عن الأخلاقيات (يضرب الزمور بالعصبية).

محمد: الحقّ معك.

داني: ومجرّد أن. .. إيش قلت؟

محمد: الحق معك، أنا موافق معك.

داني: واللّه

محمد: واللّه، واللّه.

داني: أهه، إنت من هؤلاء الذين يتطور لديهم مع مرور الوقت التعاطف مع العدو؟ هيك؟

ميخال: داني، خلص! هذا ما يسمَّى متلازمة ستوكهولم، وليس هذا هو الحال هنا. (تهمس لداني) خلص!

داني: شو بدِك؟ إش قلت؟

محمد: انت عدو لي؟

داني: هكذا فكرت، لا؟ (الصمت) أكيد أننا لسنا أصدقاء، نحن وأنتم. أنت عارف. . . يعني ليس لي شيء ضد العرب، فاهم؟ إسأل ميكي، كل سبت نحن عند سعيد، نأكل الحمص. سيارتي، أعالجها فقط لدى عبد. أنا أيضا اشتغلت مع الكثير منهم. . . وفي الجيش أيضا كنت مع . . . طيب، هؤولاء دروز. هم ليسوا مثلكم، هم مختلفون، هم مخلصون للدولة. ما اعطواه الدولة لم يعط أي شخص آخر. هم عرب لكنهم على أحسن ما يرام.

محمد: أنا لا اعتبركم أعداء. أبي وأمي سجّلوني وأنا صغير، في مدرسة يهودية. تعلمت هناك عن أعيادكم، عن ثقافتكم، تعلمت لغتكم، وفهمت بالفعل أن جميع الأولاد في الصف هم اولاد. فقط. أولاد فقط. لا عربي ولا يهودي.

ميخال: حقًا، يا للمدرسة الخاصّة هذه. . .

محمد: أنا حقًا كنت أحبّ ان اذهب إلى المدرسة. كانت المدرسة متواضعة، بدون الإبداعات الموجودة اليوم. لم تكن هناك المساعدات الدراسية ولا أفلام قصيرة أو نشاط خاصّ. والمعلمون كانوا يتكلمون ويكتبون على اللوح.

داني: حينئذ كانوا يكتبون بالطباشير.

محمد: ولكن كان هذا كافيًا. كنّا مفتونين. كنّا نحب أن نتعلم. حينئذ كانت المدرسة مكانا سعيدا. لم يكن لدينا الكثير ولكن كانت لنا الشعور باننا مع بعض.

داني: الحقيقة، كانت هذه الفترة حلوة. كان كل شيء أبسط. استمتعنا بالأشياء الصغيرة.

محمد: معلمتي في الصفّ الأوّل كان اسمها سارة. كانت لطيفة.

داني: حقًّا؟ معلمتي أيضا كان اسمها سارة.

محمد: من كل شيء أخر كنت أحبّ الجلوس بجانبها والاستماع إليها وهي تروي القصص. كان بيننا رابط خاص. كانت تعطيني حلوى "توفي" عندما لم يرها أحد. يعني، الحقيقة أنهم ربما كانوا يرونها لأنّه بعد سنوات الجميع كانوا يسمّوني "توفي".

ميخال: توفي؟

محمد: نعم، والتصقت بي. . . هذا الكنية.

ميخال: يا للغرابة! هل أنت من حيفا بالصدفة؟ داني، الم يكن لك صديق في الابتدائية، توفي؟

داني: لاّ، "توفي" مِن؟ عمّا تتحدثين؟ هي لا. . .هي. . (الصمت) ربما. . لم أعد اتذكر.

محمد: كانت الحياة كيف عندما كنّا صغار. كنا نلعب في الفواصل "الحمار الجديد" و"خمسة أحجار. . .

داني: وكرّة القدم في المعلب.

محمد: كنّا نركض بسرعة للاستيلاء على الملعب قبل ان يحتلّ يرون جرينبرغ ودافيد سويسه الملعب. إذا وصلوا أولا فلن يسمحوا لاي شخص آخر باللعب. حتى معلم الرياضة سامو كان يخاف منهم. ذات مرّة طلبهم مغادرة الملعت. ولم يوافقوا فنادى والديهم. فتعهدوا بالنتقام منه. (داني يضحك).

ميخال: واو! واو! ماذا كانوا يعملون؟

محمد: اتّصلو بزوجته وقالوا لها: "السلام عليك السيدة سامو، هنا مستشفى رمبام، زوجك في قسم الطوارئ، كان له حادث طرق خطير جدًّا. تعالي بسرعة". وبعد ذلك اتّصلوا بسامو وقالوا له: "السلام عليك يا سيدي، هنا مستشفى رمبام، كان لزوجتك حادث طرق خطير وهي في قسم الطوارئ، تعال بسرعة".

داني: (متفجر بالضحك). فهذان المجنونان ذهبا إلى رمبام وانتظرا مختبأين وراء شجيرة. فرآوا سامو وزوجته يأتيان إلى المستشفى، مرعوبين، يبحث بعضهم البعض، كاد أصيبا بنوبة قلبية.

محمد: (يضحك) طيب. إذا لا بدّ من نوبة قلبية، على الاقلّ في المستشفى.

دني يضحك من نكتة محمد. فجأة صار واعيا لنفسه، فسيطر على الضحك ويضبط نفسه.

داني: أها. . . نعم. عملا فيما الحركة.

محمد: ولكن لم يعمل لهما أحد شيئًا.

ميخال: حقًّا؟

محمد: ولا إشي.

ميخال: كيف يمكن؟ لم يطردوهما من المدرسة؟

محمد: لا، شائفة؟

داني: واضح، من يريد التورّط مع اثنين من هؤلاء، اخبريني؟

محمد: سمعت أنّهما فتحا مصلحة للعربات في لوس أنجلس.

داني: شوفي كيف يعمل الرأس اليهودي. . .انتها هنا. . .وذهبا لمخادعة الأمريكان. .. (الصمت) أه. . أمريكا. . . لا مكان إلّا البيت! الأحسن في البيت!. . مش هيك ميكي؟ ما أحلاه الوقت في المدرسة. . ما أحلاها هذه الفترة.

محمد: نعم. . كنت أحبّ المدرسة. ابني هو أيضا درس فيها.

ميخال: يا ما أحلاه إغلاق الدائرة.

محمد: لكنه كان يعاني هناك فنقّلته إلى مدرسة أخرى.

ميخال: أوه، حقًّا؟

محمد: لم يشعر بالراحة، كان الأولاد يسمّونه "إرهابي"، ولم يعرف المعلمون كيف يتعاملون معه، لم يكن هناك من يريحه بالتوفي.

داني: قد يكون الاولاد أشرار. أنا أيضا، وأنا ولد. . . كنت أقوم في بعض الأحيان بالأشياء التي أندم عليها اليوم. ليس من الأسهل دائما الاعتراف من هم أصدقاؤك الحقيقيون. في بعض الأحيان يجب عليك أيضا أن تلعب اللعبة. . التواصل مع أشخاص ليسوا بالضرورة. . . وهكذا مع مرور الوقت إنّك تبتعد عن الأصدقاء الحقيقيين.

محمد: طبعا فهمتُ عمّا تتكلم. . . ولكن لدى أمير كل تغيير جاء بالخير. نقّلناه إلى مدرسة العلوم والفنون. فتعلم وتقدم وصار مهندسا كبيرا في شركة هاي-تيك. والآن أنتهى أيضا من الماستر في إدارة الأعمال. أنا فخور جدًّا به والطريق التي ذهب فيها.

ميخال: طبعا. ويوجد لك ما تفتخر به.

داني: هذا ما نحن هنا من أجله. للاستمتاع بثمار أولادنا. القليل من الرضا بعد كل السنوات . . .

محمد: ابني أمير. .

ميخال: (تقطع كلامه) عمير؟ هذا اسم . . .

محمد: (يقطع كلامها) عربي. بالألف. "ناسيخ" لديكم. اليوم الارتباط بيننا وطيد. لم يكن دائما هكذا. هو ولد خاصّ. لقد كان دائما مميَّزًا. قبل سنة خرج من الخزانة. لم يكن الامر سهلا. زوجتي عانت كثيرا. إنّها أكثر انفتاحًا مني. لقد رحّبت به فورًا لكنّ العائلة طعلت الروح منّا. اليوم الكل على ما يرام. الجميع يفهم ويقبل. أمير يجيء بصديقه إلى بيتنا وكل شيء على ما يرام. لطيف هو الصديق. رجل هادئ ومهذب. نحبّه. اليوم الكل على ما يرام ولكن في البداية كان من الصعب.

ميخال: أحسن لكم.

داني: نعم. حلو أنّ العائلة العربية. . . يعنى عندكم. . . هذا غير مقبول. . .

ميخال: الحقيقة أنّ ابننا أيضا يلتقى الآن مع واحد.

داني: أي نعم. أحلى رجل. يوتَم. ضابط في الجيش العامل.

ميخال: داني، أنت غير محتلن، تتقدم. . . انفصلا. له صديق جديد.

داني: أش يعني جديد؟ مَن هو؟ من أين؟ قديش صار إلهم؟ لماذا لا يحتلنوني في هذا البيت؟

ميخال: هيا, انظر، روعيكي أرسل لي صورتهم مع بعض (ميخال تظهر لمحمد الصورة على الهاتف المحمول).

داني: حليني أشوف!. . . هاتي ميخال أشوف (داني يحاول أن يرى الصورة على الهاتف المحمول. فينحرف قليلا عن الطريق حيث يكاد يعمل حادث في الطريق. تُسمع الصرخات واصوات الزمور. داني يضرب الزمور ويصرخ هو أيضا) حسنا. حسنا. ماذا حدث؟ انحرفت قليلا عن الطريق؟ لم يحدث شيئًا. إمشِ، إمشِ يا قطعة من الزبالة. لم أمسّ سيارتك.

ميخال: داني, جننت؟ كدت تقتلنا جميعا.

داني: كل إشي تمام. لم يحدث شيئًا. إهدئي.

ميخال: (إلى محمد) شو رأيك؟ لطيفان، اليس كذلك؟ (محمد لا يجيب. الصمت).

داني: لماذا هذا الصمت، محمد؟

ميخال: محمد!

داني: لا مشكلة محمد، موحمد، محمد، محمد، أحمد، حمودي، هل مهمّ؟ نفس الشيء. . .

محمد: أمير. . .

داني: ألم تقل موحمد؟

محمد: أمير، في الصورة.

ميخال: أمير؟

محمد: أمير، ابني.

الصمت

داني: سمعتِ ميكي؟ أمير. (داني يضرب الزمور بالعصبيـة) أمير ابن محمد. (داني يضرب الزمور بالعصبية) أمير المهندس. (داني يضرب الزمور بالعصبية) أمير. أمير بألف. أمير ال. . .

محمد: العربي.

داني: لا تفهموني خطأ. أنا لا أكره العرب. لا على الإطلاق. فقط أنّه هذه العلاقة لن تنجح. كل شخص يجب أن يجد رفيقا مناسبا له ثقافيا وعقليًا. أنت فاهم؟

محمد: أنت تعني أننا وصلنا من عقلية مختلفة، يعني.

داني: بالضبط. لا انتم المشكلة. هي ال. . .

محمد: بل عقليتنا.

داني: بالضبط. أنا مبسوط أنّ هناك تفاهم بيننا. بدون أي قصد للإهانة، نعم؟

محمد: لا ليست إهانة! فيش استياء. رغم أنّه من عقليتي أن أشعر بالاستياء، أنت عارف. . لا تقلق، لم أشعر بالاستياء.

ميخال: يا للعالم الصغير. كيف التقينا هكذا. بالصدفة. . .

داني: بالصدفة.

محمد: ابنكم لطيف جدًا. شاب لطيف.

ميخال: التقيت به؟

محمد: نعم. أمير تعارف علينا قبل عدّة أشهر. (داني يضرب الزمور بالعصبية).

داني: عدّة أشهر؟ ميكي، هل عرفتِ؟

ميخال: عرفت أنّه يلتقي بشاب جديد، ما عرفت أكثر من ذلك.

داني: يبدو أنّه خجلان.

ميخال: لماذا يخجل؟ لم يخجل أبدا من تعريفنا بأصدقائه.

محمد: ولكن الآن الشاب هو عربي. على أي حال. . . أنت عارفة. . .

ميخال: لا أبدًا محمد. الأمر ليس كذلك. روعي ليس من هذا النوع.

محمد: صحّ. عارف.

داني: يبدو أنّك مستاء.

محمد: آسف. لا استطيع السيطرة على ذلك. هذه عقليتي، فاهم؟

ميخال: الازحم يبدأ بالتحرر شيئا ما. اليس كذلك؟

داني: سوف نصل قريبا.

محمد: أخيرا.

ميخال: أنا أموت من الاشتياق للقاء روعي. أكيد هو منفعل جدًّا.

داني: وأنا أيضا. هناك أشياء كثيرة يجب علينا أن نتحدث عنها. . .

محمد: أنزلوني على مدخل الجامعة. أنا أدبر حالي.

(داني وميخال مع بعض) **داني:** لا مشكلة. **ميخال:** غير محتمل.

ميخال: غير محتمل، محمد، نأخذك بالضبط حيث يجب أن تصل. اولادنا. . . نحن عائلة الآن.

داني: عائلة؟ (مبتسم ابتسامة ساخرة من قلة الارتياح) عائلة. . . لا مبالغة، ميكي. . .

محمد: لماذا لا؟ شعرت خلال السفر كأنه سفر عائلي.

ميخال: حقًّا؟

داني: ماذا تقصد؟

محمد: لا أعرف كيف العادة لديكم. لدينا، اللقاء العائلي يصير عادة ما مع الأشخاص الذين تقطعت بهم السبل وعادة ما يكون مكان صغير، وغالبا ما يجعلك تشعر بعدم الارتياح والخنق، والجميع يزعل بعضهم البعض واحيانا يكون شيء من الفكاهة. والطعام. عائلة.

ميخال: لطيف وصفك هذا.

داني: نعم، جميل جدًّا. نحن جميعا نشعر أنه جميل. كلنا سعداء ومبسوطون. رائع. عظيم.

ميخال: ماذا صار معك، داني؟

داني: ماذا صار معي؟ هل معي صار شيئا ما؟ لا شيء. الكل رائع. أنا أبحث عن موقف في مراسيم تخرج أبني من الجامعة. ماذا قد لا يكون على ما يرام؟ الكل رائع.

محمد: هناك، على جهة الشمال، داني.

داني: أين؟ بحياتي ما استطيع الدخول.

محمد: فيش مشكلة، لازم تحاولي قليلا. فيش أي مشكلة. أنت داخل.

داني: انا أقول لك إنني غير داخل. المكان غير كافٍ.

ميخال: تريد أن أخرج وأن اوجِّهك؟

داني: لا. لأنك لا تعرفي توجيه السيارة. (إلى محمد) هذه بدل "إلى اليمين" أو "إلى الشمال" تقول لي "إلى هناك. لا، للجهة الثانية. الآن هكذا وهكذا"، لا يمكن فهم كلمة.

ميخال: حسنًا، إذن لا.

محمد: إذا شئت أنا مستعد اوقف السيارة.

داني: لا، أدبر حالي.

ميخال: لا تستائ محمد. داني لا يسمح لأحد أن يمسّ سيارته العتيقة.

داني: لأنّكم لا تحسن قيادة السيارة.

محمد: أنا معلم سياقة.

ميخال: حقًّا؟ قلت لك، داني، ربما تسمح لمحمد أن يوقف السيارة.

داني: لا حاجة، حقًّا. أدبّر حالي. (داني يحاول إدخال السيارة إلى الموقف، يدور المِقوَد إلى اليسار. إلى اليمين ومرّة أخرى إلى اليسار. هو مضغوط شيئا ما). ها هو. . . كمان شوي (يدور المِقوَد إلى اليمين وفجأة يرتفع صوت الضربة الصغيرة) شِيت! ما رأيتها!

ميخال: قلت لك إنّ أنت تحتاج إلى المساعدة.

داني: إنزلي منّي، ميخال.

محمد: أظن أنّه غير معقَّد جدًّا.

داني ينتهي من إيقاف السيارة ويشد الفرملة اليدوية. الثلاثة يخرجون من السيارة وينظرون إلى مكان ضرر.

محمد: ليس سيئا للغاية

داني: حقا؟ تقديرك؟

محمد: خذ (يعطيه بطاقة العمل). هذا ابن أختي. قل له أنّك تعرفني، يعطيك ثمن معقول. الكراج ليس كراج عبد ولكن إنّهم يقومون بعمل جيّد، هذا وعد منّي.

داني: شكرا.

ميخال: (تمسك البرودة مع المأكولات وثلاثة أكياس) داني، اتّصل بروعي. إسأله بالضبط إلى أين يجب أن نذهب. أريد أن نجد مكان مريح.

داني: ماذا تعنينه بالمكان المريح؟ هل جئت بخيمة أيضًا؟

ميخال: داني، أريد أن نأخذ مكانا جيدا.

داني: جميع الأماكن جيدة.

ميخال: قف من المجادلة معي.

داني: لكنّك تتحدثي الهراء

ميخال: لماذا يزعجك أنني أريد أن نجد مكانا مريحا؟

داني: لأنّه أكيد هناك مكان واسع ولا حاجة إلى الشعور بالضغط. وصلنا في الوقت المناسب، الآن دعينا نسترخي.

ميخال: منيح. لا مشكلة. أنا أتّصل به.

محمد: يبدو أنه يجب علي الذهاب إلى هناك (يشير إلى اليسار)

ميخال: نعم (تقرأ اللافتة) "حفل خريجي ماجستر - إدارة الأعمال".

داني: ونحن إلى أين؟ ميخال، ابحثي!

ميخال: أبحث، داني، استرخ

محمد: أظنّ أن حفلكم في اَلساحة على اليمين. هل ترى؟ "حفل التخرج – كلية العلوم السياسية" (يشير إلى اليمين).

ميخال: صحّ. الحق معه، داني. يبدو أننا هناك، العلوم السياسية.

محمد: (يرى ابنه عن بعد) أه، هيه ابني. . . أمير. أمير. (محمد يلوح لابنه) لا يراني. . . حسنا. أشكركم. كان. . . مثير الاهتمام معكم.. عليّ أن أذهب إلى ابني. سنراكم لاحقا. . .مبروك على تخرج الابن. (يقترب محمد من ميخال لتصافح يدها. يدي ميخال مشغولة بالأكياس والبرودة. هي ترمي الأكياس على داني وتصافح يد محمد بحماس)

ميخال: شكرا. شكرا. شكرا. مبروك لكم أيضا. وسنراكم، نعم. تأتون إلينا أو . . . نعم. . تنشوف. . . الأريح.

محمد يتوجه إلى داني ويحال تصافح يده. داني يشير أنّه لا يستطيع التصافح لأنّ يديه مشغولة. محمد يهزّ رأسه كعلامة الحترام ويبتسم

محمد: يعني، إلى اللقاء.

ميخال: شلوم.

محمد: مع سلامة.

ميخال: باي.

محمد: باي. سنلتقي.

محمد يخرج من حشب المسرح

داني: فكرت أنّه لن يذهب أبدًا.

ميخال: لماذا تتحدث هكذا؟

داني: لماذا؟ لأنه زنخ. سلام، سلام، سلام، سلام. خلص. فهمنا. هل يعرف هؤلاء السلام ما معناه؟ وأنتِ أيضا، لماذا تشجعيه على مواصلة المحادثة؟

ميخال: ماذا تريد؟ أن أكون وقحة معه؟

داني: أنتِ لا تعرف كيف تضع الحدّ.

ميخال: جيد. أنا لا أعرف كيف أضع الحدّ. موافقة.

(الصمت).

داني: اتّصلت بروعي؟

ميخال: ليس بعدُ.

داني: لا مشكلة. إنّه يصل إلى هنا. اليس كذلك؟

ميخال: يمكن.

داني: هل يمكن أننا موجودون في غير المكان الصحيح؟

ميخال: يمكن.

الصمت الطويل. داني وميخال واقفان ويحدقان في الجمهور المحتشد. منتظران.

داني: أنا مبسوط أننا وصلنا في الوقت.

ميخال: نعم.

داني: يبدو أنّهم يبدأون قريبا.

ميخال: نعم.

داني: أنا فخور به.

ميخال: نعم.

ميخال وداني واقفان في مكانهما. الصمت.

الستارة.

Coincés

Adi Brodeski

Juillet, en milieu de journée. Un embouteillage sur la route 443, provoqué par la visite en Israël de l'ambassadeur d'Angleterre à L'ONU. Michal et Dany, un couple dans la cinquantaine, se rendent à la cérémonie de remise de diplôme de leur fils aîné à l'Université hébraïque de Jérusalem. Dany conduit une Citroën délabrée, modèle 2005. Devant leur voiture roule M'hamed dans une Mercedes modèle 2018.

Michal Dany, je n'en peux plus.

Dany Arrête.

Michal J'étouffe.

Dany Tu exagères.

Michal Tu es tellement radin… Tu m'étouffes.

Dany Moi, je t'étouffe ?

Michal Avec ton avarice.

Dany *Mettant en marche l'air conditionné.* Voilà. Je l'ai allumé. Tu es contente ?

Michal Très. Je suis très très contente.

Dany Quand la voiture calera dans la montée et que nous arriverons en retard à la cérémonie de Roy – ce sera de ta faute.

Michal Si tu avais accepté de changer de voiture, nous n'en serions pas là.

Dany Si cela ne te prenait pas trois heures pour te préparer, nous serions partis à temps et nous n'aurions pas été stressés. Il faut toujours qu'on arrive à la dernière minute à cause de toi.

Michal À cause de moi. C'est toujours à cause de moi. La chaleur, à cause de moi. Ta Citroën pourrie qui ne tire pas, à cause

de moi. Les bouchons, à cause de moi. C'est aussi moi qui aie assassiné Arlozorov.

Dany Oui, vraiment…

Michal Vraiment. Et Rabin, aussi.

Dany Arrête, maintenant. Je n'ai pas de force pour ça, maintenant. *Il klaxonne avec nervosité.* Et alors ! Avance, espèce de débile ! Avance, putaind'tamère !

Michal Tes paroles sont du miel…

Dany Michal, cesse de tout me mettre sur le dos, O.K. ?

Michal Ce n'est pas moi, sur ton dos. Tu es en sueur, c'est tout. Parce que tu n'as pas mis la clim.

Dany Qu'est-ce que tu veux ?

Michal Rien. Ton dos est trempé.

Dany Je changerai de chemise en arrivant.

Michal Tu as pris une chemise de rechange ?

Dany Quoi ? Mais je t'ai demandé de m'en prendre une, de chemise.

Michal Tu ne m'as rien demandé du tout.

Dany Et comment, je t'ai clairement demandé de… Aucune importance. Je… Pas de problème.

Un long silence tendu s'installe, troublé par des concerts de klaxons.

Michal Avance, Dany, Avance.

Dany J'avance, j'avance. *Les klaxons continuent de retentir.* Pourquoi tu klaxonnes ? *À lui-même.* Comme si j'avais de la place pour avancer. *Il crie en direction du véhicule qu'il suit.* Cet abruti d'Arabe, là, devant moi, il roule comme un pédé. Mais où tu veux que j'avance, espèce de fils de pute ?

Michal Comment tu le sais ?

Dany Comment je sais quoi ?

Michal Que c'est un Arabe ?

Dany Hé ho… Ne commence pas. Là, je n'ai pas de patience pour tes nobles considérations.

Michal Pourquoi tu me parles comme ça ? Tu as dit que c'était un Arabe, alors je t'ai demandé – comment tu le sais ? C'est tout.

Dany Ouais… D'après sa voiture, c'est bon ?

Michal Tu peux le savoir d'après la voiture qu'il conduit ?

Dany C'est clair. Montre-moi n'importe quelle voiture, et en une seconde je te dis qui la conduit. *Il crie en direction de la voiture qui le suit.* Lui, par exemple, derrière, c'est un gosse bourré de fric de Savion qui a pris la voiture de papa pour le week-end, il a un balai planté dans le cul, c'est pour ça qu'il conduit comme une femmelette.

Michal Tu es dégoûtant.

Dany Peut-être. Mais ce dégoûtant a raison.

Michal Quoi ? Qu'est-ce qu'il fait ? Pourquoi il s'arrête de côté ? Arrête-toi, Dany, il vient vers nous.

M'hamed gare sa voiture sur le bas-côté. Il allume ses feux de détresse et sort du véhicule. Il se dirige vers la voiture de Dany et Michal.

Dany Ne t'inquiète pas, j'ai bloqué les portières.

Michal Dany.

M'hamed fait signe à Dany de baisser la vitre. Dany hésite avant d'entrouvrir un peu la fenêtre.

M'hamed *Avec un accent arabe prononcé*. Bonjour, je suis désolé… mais est-ce que par hasard vous auriez des câbles ?

Dany C'est ce que je t'ai dit. Un Arabe.

Michal Dany… Ah, bonjour. Nous somme en fait très pressés, vous comprenez ? Notre fils reçoit aujourd'hui son diplôme universitaire et…

M'hamed *Walla* ? Le mien aussi.

Dany Vraiment ? Où il étudie ? À l'Université de Jénine ?

M'hamed Tout près… à l'Université hébraïque.

Dany *Walla* ?

M'hamed *Ashkara.*

Dany À l'Université hébraïque, vous dites ? Bien… Pas mal, pour eux… Je veux dire… C'est bien pour lui… Ce n'est pas facile d'être reçu à l'Université hébraïque… C'est-à-dire…

M'hamed J'ai compris, pas de problème. Il reçoit aujourd'hui son diplôme de maîtrise en Administration des affaires.

Michal Oh ! Un MBA ! Super. Un businessman.

M'hamed Oui. Il avait fait une licence d'ingénieur et puis il a décidé de changer de branche…

Dany C'est tout ce qui nous manque… Des ingénieurs arabes…

M'hamed Qu'est-ce que vous dites ?

Dany Quoi ? Que c'est vraiment dommage car il manque actuellement beaucoup de jeunes ingénieurs arabes.

Michal Notre fils aussi reçoit aujourd'hui son diplôme à l'Université hébraïque.

M'hamed Ah… très bien. Lui aussi, une maîtrise ?

Michal Une licence. En sciences politiques et en études du Moyen-Orient.

M'hamed Ah… sur les Arabes, *ya'ani*…

Michal et Dany répondent en même temps :

Dany : Exactement. **Michal :** Mais non, voyons !

Michal Ce n'est pas… sur les Arabes… c'est plutôt… Ce sont des études sur… les sciences politiques, c'est…

On entend des klaxons, qui proviennent des voitures derrière celle de Dany et Michal.

M'hamed Ça va, ça va, un peu de patience.

Michal Bon, alors vous voulez venir avec nous ?

Dany *À M'hamed.* Attendez un instant… *À Michal.* Qu'est-ce que tu fais, Michali ?

Michal Le pauvre type est coincé avec sa voiture. Il a besoin d'arriver à la cérémonie de son fils. Nous avons une voiture. On n'a qu'à le prendre avec nous. Où est le problème ? *À M'hamed : Come, come. Feel like home…*

Michal ouvre la portière de la voiture à M'hamed.

M'hamed Merci. Je parle hébreu. *Il entre dans la voiture.* Je vous remercie beaucoup. C'est vraiment important pour moi d'arriver à la cérémonie. Je suis venu seul car ma femme ne pouvait pas m'accompagner. J'espère que nous arriverons à temps. Je vous remercie encore. Vraiment.

Dany Attendez… heu… monsieur…

M'hamed M'hamed.

Dany Mohamed.

M'hamed M'hamed.

Dany C'est ce que j'ai dit, Mohamed.

M'hamed Non, ce n'est pas Mohamed. Mohamed, c'est un autre nom. Moi, je m'appelle… Bon, aucune importance. Va pour Mohamed.

Dany Alors, monsieur Mohamed, l'université est vraiment très grande et je ne suis pas du tout sûr que nous devions nous rendre au même endroit, alors ce serait un peu dommage que vous fassiez la route avec nous parce que nous, nous allons à la Faculté des Humanités et…

M'hamed Pas de problème, vous me descendrez à l'entrée, je me débrouillerai.

Dany Et votre voiture ?

M'hamed Pas grave, je la laisse ici. J'appellerai mon neveu, il a une dépanneuse, il viendra chercher la voiture.

Dany *À Michal.* Ceux-là, avec leur smala, ils ont partout des cousins pour les tirer d'affaire…

M'hamed Nous, au contraire, nous sommes une petite famille.

Dany Ah bon ? Nous aussi. Nous aurions pu être une grande famille, mais beaucoup sont morts. *Silence.* Pendant la Shoah. La guerre des Six jours. La guerre de Yom Kippour. Au Liban. À Gazza. Au…

Michal Alors, M'hamed, vous avez combien d'enfants ?

M'hamed Trois. Deux garçons et une fille.

Dany Deux terroristes et une martyre.

M’hamed Comment ?

Danny Comment ?

Michal *À M’hamed.* Vous voulez un sandwich ? J’en ai préparé beaucoup. Il y a en avec du thon, du fromage, de la charcuterie ou de l’omelette.

Dany Tu n’as pas du tout exagéré.

Michal Je ne voulais pas qu’il en manque. Il y a aussi de la quiche au maïs et de la pastèque.

Dany *Murmurant à Michal.* La pastèque est pour Royke… pour après la cérémonie.

M’hamed Ça va, je n’ai pas faim.

Michal Vous êtes sûr ? Même pas un petit sandwich ? Peut-être avec de la charcuterie ?

M’hamed Je ne mange pas de viande.

Dany C’est une question de religion, Michal, allons…

Michal Vraiment ? Je ne le savais pas.

M’hamed Non, pas du tout, je suis végétarien.

Dany Vraiment ? Un Arabe végétarien ? Ça, c’est un scoop…

Michal Alors qu’est-ce que vous mangez ?

M’hamed Toutes sortes de choses…

On entend régulièrement des klaxons en arrière-plan.

Dany Pourquoi tu klaxonnes, débile ? Regarde, moi aussi je peux klaxonner. *Il klaxonne.*

M’hamed Tout le monde est énervé. Les gens sont pressés.

Michal Et il fait une chaleur…

M’hamed Nous vivons dans un pays stressé.

Dany Nous ? Qui ça, nous ?

M’hamed Nous tous. Les Israéliens. Nous sommes des gens nerveux.

Dany Vous êtes israélien ?

M’hamed Oui. Je suis né ici. Mes parents sont nés ici. Mon grand-père aussi. J’ai grandi ici. Je me suis marié ici.

Dany Oui, mais… Ce n’est pas votre État… Je veux dire… Vous, vous avez des tas d’autres pays. Alors que nous… nous,

nous n'avons pas d'autre endroit où aller. Où on irait ? *Silence.* Vous comprenez ?

M'hamed Je comprends, je comprends… Évidemment que je comprends.

Michal Ce que Dany essaie de dire, c'est que la terre d'Israël, d'un point de vue historique, eh bien… en fait… seulement, du point de vue de la religion… alors nous… pour les Juifs… je veux dire… pas que cela remette en cause votre propre attachement… mais simplement…

M'hamed Ça va. Je comprends. Vous, en tant que « peuple élu », vous avez le droit pour vous. .

Dany Exactement. Nous sommes le peuple élu. Et cette terre nous a été promise.

M'hamed Oui. Allah a promis à Avram qu'il lui donnerait cette terre.

Michal Vous connaissez bien le sujet.

M'hamed Nous apprenons la Bible à l'école.

Michal Vraiment ?

M'hamed Oui. J'ai aussi un peu étudié les Écritures à l'université.

Michal Qu'avez-vous étudié ?

M'hamed Pensée juive.

Dany C'est pas vrai ! Pourquoi justement la pensée juive ? Enfin, je veux dire… ce n'est pas… ?

M'hamed Cela m'intéressait. Je voulais en savoir plus à votre sujet. Sur votre culture. Il y a beaucoup de belles choses dans la culture juive. Et nous ne sommes pas aussi différents que ça les uns des autres, vous savez…

Michal Non, bien sûr que non. Nous sommes tous des êtres humains, après tout, et…

Dany Il y a juste qu'une partie d'entre nous sont Arabes.

Michal Dany !

M'hamed Ce n'est pas grave. Je suis Arabe. Ce n'est pas une insulte…

Michal Bien sûr que non. C'est seulement l'humour de Dany. Il plaisante. C'est à cause de cet embouteillage et de la chaleur.

Dany Quel putain d'enculé de bouchon. Tout ça à cause de ce connard d'ambassadeur. Ils ont fermé toutes les entrées de la ville. Mais qu'est-ce qu'il a besoin de venir ici ? *Il klaxonne.* Et pourquoi qu'on aurait besoin de cet Anglais de mes deux ? L'ambassadeur d'Angleterre à l'ONU. Quelle foutaise.

M'hamed D'après ce que j'ai compris, il est très impliqué dans la promotion du processus de paix dans la région.

Michal C'est vrai. C'est un homme assez impressionnant. C'est aussi ce que dit Royke. *À M'hamed.* Notre fils.

Dany Impliqué dans le processus de paix de la région ? Un homme impressionnant ? Je ne sais pas lequel de vous deux a l'air le plus ridicule… Ce débile d'Anglais, il vient nous faire la morale après tout ce que les Anglais nous on fait ? Ils viennent nous apprendre comment se conduire avec un autre peuple ? De quel droit ?

M'hamed Alors vous reconnaissez que les Palestiniens constituent un peuple ?

Dany Ça va pas, non ?! *Il klaxonne avec nervosité.* J'ai juste dit… *Il klaxonne de nouveau nerveusement.* Ce que j'ai voulu dire, c'est que les Anglais… *Il klaxonne nerveusement…* Après ce qu'ils nous ont fait … *Il klaxonne nerveusement…* ils n'ont aucun droit de nous faire la morale… *Il klaxonne nerveusement.*

M'hamed Vous avez raison.

Dany Et en plus quand… Qu'est-ce que vous avez dit ?

M'hamed Que vous avez raison. Je suis d'accord avec vous.

Dany *Walla.*

M'hamed *Walla, walla.*

Dany Vous faites partie de ceux qui finissent par développer une identification avec l'ennemi ? Un type comme ça qui… ?

Michal Dany, je t'en prie. Cela s'appelle le syndrome de Stockholm et cela n'a strictement rien à voir avec la situation ici. *Murmurant à Dany.* Arrête…

Dany Qu'est-ce que tu veux de moi ? Qu'est-ce que j'ai dit ?

M'hamed Vous êtes mon ennemi ?

Dany C'est ce qui me semblait, non ? *Silence.* Nous ne sommes certainement pas de bons amis, vous et nous. Vous savez… ce n'est pas que j'ai quelque chose contre les Arabes, hein ? Demandez à Miki, nous allons tous les samedis manger du houmous chez Saïd. Et ma voiture, je ne la donne à réparer que chez Abed. J'ai aussi travaillé avec plein de… et à l'armée, j'étais avec … bon, c'était des Druzes. Ils ne sont pas comme vous, ils sont différents. Ils prêtent allégeance à l'État. Personne n'a donné autant qu'eux au pays. Ce sont des Arabes mais ils sont vraiment très bien.

M'hamed Je ne pense pas à vous comme à des ennemis. Quand j'étais petit, mes parents m'ont inscrit à une école juive. J'ai tout appris sur vos fêtes, votre culture, j'ai appris votre langue. Déjà, à l'époque, j'ai compris que tous les enfants de ma classe étaient des enfants. Rien de plus. Que des enfants. Pas des Juifs ou des Arabes.

Michal Ce devait être une école très spéciale…

M'hamed J'aimais beaucoup aller à l'école. Une école modeste, sans toutes les innovations d'aujourd'hui. Il n'y avait pas de d'accessoires d'enseignement, de films vidéo, d'animations éducatives. Les enseignants se contentaient de parler et d'écrire au tableau.

Dany À l'époque, on écrivait encore avec des craies.

M'hamed Et ça suffisait. Nous étions captivés. Nous aimions apprendre. Autrefois, l'école était un endroit joyeux. Nous n'avions pas grand-chose, mais nous étions ensemble.

Dany En vérité, c'était une belle époque. Tout était plus simple, alors. Nous pouvions tirer plaisir des petites choses.

M'hamed Ma maîtresse au CP s'appelait Sarah. Elle était sympa.

Dany C'est vrai ? La mienne aussi s'appelait Sarah.

M'hamed Ce que je préférais, c'était de m'asseoir à côté d'elle quand elle racontait des histoires. Nous avions un rapport particulier. Elle me donnait un caramel quand personne

ne regardait. Bon… On devait la voir malgré tout, parce qu'ensuite, pendant des années, on m'a surnommé Caramel.

Michal Caramel ?

M'hamed Oui. Ça m'est resté… le surnom…

Michal C'est drôle… Vous ne seriez pas de Haïfa, par hasard ? Dany, tu n'avais pas un copain, au primaire, qu'on appelait Caramel ?

Dany Moi ? Quel Caramel ? De quoi tu parles ? Elle n'est pas… c'est… *Silence.* Peut-être… Je ne m'en rappelle plus.

M'hamed C'était tellement chouette d'être un enfant, autrefois. Pendant la récré, on jouait au chat perché, aux osselets…

Dany Au foot sur le terrain.

M'hamed On courait en vitesse occuper le terrain avant que Yaron Greenberg et David Souissa prennent la place. S'ils y arrivaient les premiers, ils ne laissaient personne d'autre jouer. Même Samo, le prof de gym, avait peur d'eux. Il leur a demandé une fois d'évacuer le terrain et ils ont refusé. Alors il a téléphoné à leurs parents. Et ces deux ont juré de se venger de lui. *Dany rit.*

Michal Mon dieu ! Et qu'est-ce qu'ils ont fait ?

M'hamed Ils ont téléphoné à sa femme et ils lui ont dit : « Bonjour, madame Samo, on vous appelle de l'hôpital Rambam. Votre mari est aux urgences, il vient d'avoir un très grave accident de voiture. Venez vite ». Ensuite ils ont téléphoné à Samo en disant : « Bonjour, monsieur. Je vous appelle de l'hôpital Rambam. Votre femme vient d'avoir un accident de voiture. Elle est dans un état grave, aux urgences. Venez immédiatement ».

Dany *Éclatant de rire.* Et alors ces deux imbéciles ont été à Rambam et se sont cachés derrière un buisson pour attendre. Ils ont vu Samo et sa femme arriver à l'hôpital, complètement paniqués. Ils se cherchaient l'un l'autre et ils étaient au bord de la crise cardiaque.

M'hamed *Riant.* Bien. Tant qu'à avoir une crise cardiaque, autant que ce soit à l'hôpital.

Dany rit de la plaisanterie de M'hamed. Soudain, il en prend conscience, maîtrise son rire et se reprend.

Dany Ah… oui. Ces deux-là ont monté un sacré coup, hein ?

M'hamed Mais on ne leur a rien fait…

Michal Vraiment ?

M'hamed Rien du tout.

Michal Comment, ils n'ont pas été renvoyés de l'école ?

Dany Bien sûr que non. Dis-moi, qui a envie d'avoir des ennuis avec des numéros pareils ?

M'hamed J'ai entendu dire qu'ils avaient monté une affaire de comptoirs à Los Angeles.

Dany Regardez-moi ça, l'esprit juif… Ils ont fini ici… ils ont été arnaquer les Américains… *Silence.* Ah, les Américains… Mais rien ne vaut son chez-soi ! C'est chez-soi qu'on est le mieux !... Pas vrai ? Miki ? On a eu du bon temps, à l'école… Une belle époque…

M'hamed Oui… J'aimais cette école. J'y ai aussi envoyé mon fils.

Michal Une belle façon de boucler la boucle.

M'hamed Il a souffert, là-bas. J'ai dû le changer d'école.

Michal Non, ce n'est pas vrai ?

M'hamed Il n'a pas réussi à se faire sa place, les enfants le traitaient de « terroriste », les enseignants ne savaient pas comment s'y prendre avec lui, il n'y avait personne pour le consoler avec un caramel.

Dany Les enfants sont capables d'être durs. Moi aussi… quand j'étais enfant… il m'est arrivé de faire des choses que je regrette. Il n'est pas toujours très facile d'admettre qui sont tes vrais amis. Parfois, il faut jouer le jeu… se lier avec des gens qui ne sont pas tout à fait… et c'est comme ça que pendant ce temps, on s'éloigne de ses vrais amis…

M'hamed Je vois ce que vous voulez dire… Mais pour Amir, ça s'est bien arrangé, en définitive. Nous l'avons inscrit dans une école de Sciences et Arts. Il a bien étudié, il a progressé et il est devenu ingénieur. Il a obtenu un poste de cadre

dans une société de Hi-Tech. Et maintenant il finit aussi un master en administration des affaires. Je suis très fier de lui, pour tout le chemin qu'il a parcouru.

Michal C'est certain, vous avez vraiment de quoi être fier.

Dany C'est précisément pour ça que nous sommes là. Pour nous réjouir des réussites de nos enfants. Un peu de satisfactions, après toutes ces années.

M'hamed Mon fils Amir…

Michal *Lui coupant la parole.* Amir ? C'est un nom…

M'hamed *Lui coupant la parole.* Arabe. Amir, avec un *aleph*. Cela signifie « prince ». Aujourd'hui, nous avons une relation forte. Cela n'a pas toujours été ainsi. C'est un enfant spécial. Il a toujours été spécial. Il a fait son coming out il y a un an. Ce n'était pas facile. Ma femme en a beaucoup souffert. Elle est plus ouverte que moi. Elle l'a tout de suite accepté mais la famille nous en a fait baver. Aujourd'hui, ça va. Tout le monde a fini par comprendre et par accepter la situation. Amir amène son ami à la maison et cela se passe bien. Il est sympa, son ami. Un jeune homme calme, très poli. Nous l'aimons bien. Maintenant, on respire, mais au début c'était très difficile.

Michal Je vous félicite.

Dany Oui. C'est beau qu'une famille arabe… Je veux dire, chez vous… ce n'est pas admissible…

Michal Le fait est que notre fils aussi a un ami actuellement.

Dany Oui. Un type bien. Yotam. Il est officier de carrière.

Michal Ouille, Dany, tu ne te tiens pas au courant… Avance un peu… Ils ne sont plus ensemble. Il a un nouvel ami.

Dany Comment, c'est nouveau ? C'est qui ? D'où il vient ? Depuis combien de temps ? Pourquoi on ne me raconte rien dans cette maison ?

Michal Tiens, regarde, Royke m'a envoyé une photo d'eux ensembles. *Elle lui montre la photo sur son téléphone portable.*

Dany Fais voir… Miki, montre-les-moi. *Il tente de se saisir du téléphone. La voiture dévie un peu de la route et cause presque un accident. On entend des klaxons et des cris. Dany klaxonne en retour et crie lui aussi.* Ça va, ça va. Et alors, quoi ? J'ai un peu dévié de ma voie, et alors ? Allez, avance, avance, espèce de con. Je ne t'ai même pas touché.

Michal Dany, tu as perdu la tête ? Tu as failli nous tuer.

Dany Ça va, il ne s'est rien passé. Calme-toi.

Michal *À M'hamed.* Alors, qu'est-ce que vous dites de cela ? Charmants, non ? *M'hamed ne répond pas. Silence.*

Dany Pourquoi vous ne dites rien, Mohamed ?

Michal M'hamed.

Dany O.K., M'hamed, Mohamed, Mahmad, Mahamad, Ahmed, Hamoudi, qu'est-ce que ça change ? C'est pareil…

M'hamed Amir…

Dany Vous n'avez pas dit Mohamed ?

M'hamed Amir. Sur la photo.

Michal Amir ?

M'hamed Amir. Mon fils.

Silence.

Dany Tu as entendu ça, Miki ? Amir. *Il klaxonne nerveusement.* Amir de Mohamed. *Il klaxonne nerveusement.* Amir l'ingénieur. *Il klaxonne nerveusement.* Vous avez dit, Amir avec un *aleph*. Amir l'…

M'hamed L'Arabe.

Dany Ne me comprenez pas mal. Je ne déteste pas les Arabes. Vraiment pas. Mais cette relation n'a aucune chance. Chacun doit trouver un ami qui lui correspond du point de vue de la mentalité et de la culture. Vous comprenez ?

M'hamed Vous voulez dire que notre mentalité est différente, *ya'ani*.

Dany Exactement. Ce n'est pas vous, c'est…

M'hamed Notre mentalité.

Dany Voilà. Je suis content que nous nous comprenions. Vous n'êtes pas vexé, n'est-ce pas ?

M'hamed Vexé, moi ? Pas du tout. Bien que ce soit dans ma mentalité d'être vexé, vous savez… Mais ne vous inquiétez pas, je ne suis pas vexé.

Michal Comme le monde est petit. On se rencontre comme ça, par hasard…

Dany Par hasard…

M'hamed Votre fils est très sympathique. C'est un bon gars.

Michal Vous l'avez rencontré ?

M'hamed Oui, Amir nous l'a présenté il y a quelques mois.

Dany *Il klaxonne nerveusement.* Il y a quelques mois ? Miki, tu le savais ?

Michal Je savais qu'il sortait avec un nouvel ami mais je n'en savais pas beaucoup plus.

Dany Il devait avoir honte.

Michal Et de quoi aurait-il eu honte ? Il n'a jamais eu honte de nous présenter ses amis.

M'hamed Oui, mais cette fois, c'est un jeune homme arabe. Quand même… vous savez…

Michal Mais enfin, M'hamed, ce n'est pas du tout vrai. Roy n'est vraiment pas comme ça.

M'hamed Oui, je sais.

Dany J'ai comme l'impression que vous êtes tout de même vexé.

M'hamed Désolé. Cela ne se contrôle pas. C'est ma mentalité, vous saisissez ?

Michal L'embouteillage commence à se résorber, non ?

Dany Nous sommes presque arrivés.

M'hamed Enfin…

Michal Je meurs d'impatience de voir Roy. Il est sûrement très ému.

Dany Moi aussi, je le suis. Nous avons tellement de choses à nous dire…

M'hamed Vous me laisserez à l'entrée de l'université. Ensuite, je me débrouillerai.

Dany et Michal ensembles. **Dany :** Pas de problèmes. M**ichal :** Certainement pas !

Michal Certainement pas, M'hamed. Nous vous accompagnions exactement là où vous devez vous rendre. Nos enfants… Nous sommes une famille, à présent.

Dany Quoi, une famille ? *Il ricane, mal à l'aise.* Une famille… C'est un peu exagéré, Miki…

M'hamed Pourquoi pas ? Durant ce trajet, je me suis vraiment senti en famille.

Michal C'est vrai ?

Dany De quoi vous parlez ?

M'hamed Je ne sais pas comment c'est chez vous, mais chez nous, les réunions de famille, c'est en général une rencontre avec des gens avec lesquels on est coincés, souvent dans un petit espace, et qui parviennent à vous donner une sensation de désagrément et d'étouffement. Tout le monde s'asticote et de temps en temps, il y a un peu d'humour. Et de la nourriture. C'est ça, une famille.

Michal C'est gentil de votre part de dire ça.

Dany Oui, c'est très gentil. Nous sommes tous très gentils. Nous sommes tous heureux et très contents et tout est merveilleux. Super. Génial.

Michal Dany, qu'est-ce que tu as ?

Dany Qu'est-ce que j'ai ? J'ai quelque chose ? Je n'ai rien. Tout est parfait. Je cherche une place de parking pour aller à la cérémonie de mon fils. Qu'est-ce qui pourrait bien aller de travers ? La vie est belle.

M'hamed Là, à gauche, Dany, il y a une place.

Dany Où ça ? Aucune chance que j'y rentre.

M'hamed Où est le problème ? Avec un peu de manœuvres, il ne devrait pas y avoir de problèmes, vous y arriverez.

Dany Je vous dis que je n'y rentre pas. Il n'y a pas assez de place

Michal Tu veux que je sorte et que je te dirige ?

Dany Non. Tu ne sais pas me diriger. *À M'hamed*. Elle, au lieu de dire « à droite » et « à gauche », elle me dit « là-bas, non, non, de l'autre côté, maintenant comme ça, oui, comme ça ». On ne peut rien y comprendre.

Michal Ne te sens pas obligé.

M'hamed Si vous voulez, je peux garer la voiture.

Dany Non, pas besoin.

Michal Ne vous vexez pas, M'hamed. Dany ne laisse personne toucher sa caisse.

Dany Parce que vous ne savez pas conduire.

M'hamed Je suis prof d'auto-école.

Michal Non, vraiment ? Allez, Dan, laisse M'hamed garer la voiture.

Dany Pas besoin, je me débrouille. *Il manœuvre pour entrer dans la place de parking, tourne le volant vers la gauche, la droite, de nouveau vers la gauche. Il est un peu tendu.* Voilà… encore un peu… *Il tourne le volant à droite. Tout d'un coup, on entend le bruit étouffé d'un choc.* Merde ! Je n'avais pas vu ça.

Michal Je t'ai dit que tu devais accepter de l'aide.

Dany Michal, fous-moi la paix.

M'hamed Cela n'a pas l'air trop grave.

Dany Oui ? Vous pensez ?

M'hamed Tenez. *Il tend une carte de visite à Dany.* C'est le fils de ma sœur. Dites-lui que vous me connaissez, il vous fera un bon prix. Ce n'est pas le garage d'Abed, mais ils font du bon travail, je vous le garantie.

Dany Merci.

Michal *En tenant la glacière pleine de sandwichs et trois sacs.* Dany, appelle Royke. Demande-lui où nous devons aller exactement, je veux m'installer.

Dany Comment ça, t'installer ? Tu as emmené une tente ?

Michal Dany, je veux trouver une bonne place.

Dany Toutes les places sont de bonnes places.

Michal Arrête de discutailler.

Dany Mais tu dis des bêtises.

Michal En quoi ça te dérange, si j'ai envie de prendre ma place ?

Dany Parce qu'il y a sûrement des tonnes de places et qu'il n'y a pas de quoi stresser.

Michal Bon, laisse tomber. Je vais l'appeler moi-même.

M'hamed Je crois que je dois aller par là. *Il pointe le doigt vers la gauche.*

Michal Oui. *En lisant un panonceau.* « Diplômés en MBA ».

Dany Et nous, c'est par où ? Michal, cherche un autre panneau.

Michal Je cherche, Dany. Calme-toi.

M'hamed Je crois que votre cérémonie est sur l'esplanade, là-bas, à droite. Vous voyez ? « Cérémonie de remise des diplômes - Faculté des Sciences politiques ». *Il pointe le doigt vers la droite.*

Michal C'est juste. Il a raison, Dany. Nous devons aller par là. Les Sciences politiques.

M'hamed *Identifiant son fils de loin.* Oh, voilà mon fils… Amir ! Amir ! *M'hamed agite la main en direction de son fils.* Il ne me voit pas… Bon. Je vous remercie. C'était… intéressant. Je dois y aller. Nous nous reverrons certainement … Félicitations pour le diplôme de votre fils. *Il s'approche de Michal pour lui serrer la main. Elle a les mains prises par les sacs ; elle les donne à Dany et sert la main de M'hamed avec une effusion excessive.*

Michal Merci, merci, merci. Félicitations à vous aussi. Nous nous reverrons, bien sûr. Vous viendrez chez nous ou… oui… on verra… ce qui se présentera.

M'hamed se tourne vers Dany pour lui serrer la main. Celui-ci lui fait signe qu'il a les mains prises. M'hamed incline la tête en signe de respect et lui sourit.

M'hamed Bien… alors au revoir à vous.

Michal *Shalom*.

M'hamed *Shalom*

Michal Bye.

M'hamed Bye, à bientôt. *Il sort de scène.*

Dany Je pensais qu'il n'allait jamais finir par partir.

Michal Pourquoi tu parles comme ça ?

Dany Pourquoi ? Parce que c'est un pot de colle. *Shalom*, *Shalom*, *Shalom*, *Shalom*. *Halas*, on a compris. Eux, là, ils savent seulement ce que ça veut dire, *shalom* ? Et pourquoi il a fallu que tu l'encourages à continuer la conversation ?

Michal Et quoi, tu voulais que je sois grossière avec lui ?

Dany Tu ne sais pas couper court.

Michal Bon, je ne sais pas couper court. O.K.

Dany *Silence.* Alors, tu as appelé Roy ?

Michal Pas encore.

Dany Bon. Il doit venir ici, non ?

Michal Je ne sais pas.

Dany Nous ne sommes peut-être pas au bon endroit ?

Michal Peut-être.

Long silence. Dany et Michal sont debout, le regard fixe en direction du public. Ils attendent.

Dany Super, qu'on soit arrivés à temps.

Michal Oui.

Dany Ça va bientôt commencer.

Michal Oui.

Dany Je suis fier de lui.

Michal Oui.

Michal et Dany restent à leur place. Silence.

Rideau.